

Årsrapport 2021

Sola
kommune

Innhold

Sola i året som gikk.....	4
Kommunedirektørens forord	4
Sola i året som gikk.....	5
Økonomisk resultat.....	14
Økonomiske måltall	14
Netto driftsresultat.....	15
Gjeldsgrad	15
Driftsregnskap.....	16
Driftsinntekter eksklusive finansinntekter	18
Driftsutgifter eksklusive finansutgifter.....	21
Finanstransaksjoner	22
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	22
Pensjonsutgifter	22
Covid-19 utgifter.....	22
Investeringsregnskapet.....	23
Status investeringsprosjekter.....	23
Kommunedirektør med sentrale staber	23
Levekår.....	23
Oppvekst og kultur	24
Samfunnsutvikling.....	24
Investeringsutgifter	25
Investeringsinntekter.....	29
Netto utgifter viderelån.....	30
Overføring fra drift og netto avsetninger.....	30
Egenfinansiering av investeringer.....	30
Balanseregnskapet.....	31
Arbeidskapital - omløpsmidler / kortsiktig gjeld	34
Eiendeler	34
Langsiktig gjeld	34
Egenkapital.....	34
Likviditet og soliditet.....	35
Finansforvaltning	36
Likviditet.....	36
Forvaltning av låneporteføljen.....	37

Kontroll og styring	37
Politisk organisering	37
Administrativ organisering	38
Styringssystemet	39
Kommunens reglement og strategier	41
Internkontroller	41
ROS-analyser	42
Eierskap i selskaper	42
Kontrollutvalget	43
Etikk, likestilling og tiltak mot diskriminering	44
Varsling	44
Statlige tilsyn	44
Årsregnskap	45
Hovedoversikter	45
Noter Sola kommune	59
Revisjonsberetning Sola kommune	75
Balanse	75
Kommunens tjenesteområder	79
Kommunedirektør med sentrale staber	79
Tjenesteområdebeskrivelse	79
Status økonomi	79
Dette jobbet vi med	79
Veien videre	88
Oppvekst og kultur	89
Tjenesteområdebeskrivelse	89
Status økonomi	89
Dette jobbet vi med	90
Veien videre	99
KOSTRA Nøkkeltall	100
Kostra-analyse	100
Levekår	104
Tjenesteområdebeskrivelse	104
Status økonomi	104
Dette jobbet vi med	105
Veien videre	110

KOSTRA Nøkkeltall	110
Kostra-analyse	110
Samfunnsutvikling	112
Tjenesteområdebeskrivelse	112
Status økonomi	113
Dette jobbet vi med	114
Veien videre	117
KOSTRA Nøkkeltall	117
Kostra-analyse	117

Sola i året som gikk

2021 har igjen vært et år preget av pandemi, med fokus på smitterverntiltak og vaksinerings av befolkningen. Arbeidsmarkedet har vært mer optimistisk og ledigheten er tilbake til de nivåene vi hadde før pandemien. Vi har klart å levere gode tjenester til innbyggerne våre og et godt resultat til tross for nok et annerledes år.

Kommunedirektørens forord

Et godt resultat i et år med mye usikkerhet

Vi har lagt bak oss et krevende år med stor usikkerhet knyttet til pandemien samtidig som vi har store, pågående omstillinger i tjenesteområdene.

Vi fikk i 2021 et netto driftsresultat på 113,2 millioner kroner, noe som tilsvarer 4,7 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er 1,7 prosent høyere enn budsjettet.

Hovedforklaringen på at resultatet ble bedre enn antatt er høyere skatteinntang enn forventet. Dette har kommet godt med for å kunne dekke merforbruket i tjenesteområdene.

Pandemi og dens konsekvenser

Pandemien har vært krevende for alle. Sola kommune har hatt en særskilt rolle i regionens beredskap som vertskommune for flyplass og havn. Mange av våre medarbeidere har måttet legge ordinære oppgaver til side til fordel for pandemihåndtering. Vi har drevet teststasjoner på flyplassen og i Risavika, sørget for tilbud om karantenehotell og ikke minst vaksinert hele befolkningen i to omganger. Dette har vi håndtert på en god måte, men samtidig kan vi ikke legge skjul på at håndtering av oppgaver knyttet til pandemien har gått på bekostning av vårt omstillingsarbeid og videre tjenesteutvikling.

Synkende arbeidsledighet, men lav befolkningsvekst

Befolkningsveksten i Sola kommune var på 0,4 prosent og kommunen fikk 111 nye innbyggere. Dette er lavere enn i 2020, og som følge av negativ netto innflytting.

Økende grad av optimisme har preget arbeidsmarkedet i 2021. Ved slutten av året var arbeidsledigheten på 2 prosent, tilbake til de nivåene vi hadde før pandemien, noe som er en gledelig utvikling.

Tjenestetilbudet

Covid-19 og smitteverntiltak har satt sitt preg på de siste to årene. Alle virksomheter har gjort en stor innsats for å holde tilbudet oppe, håndtere smittevernstiltak og stadige endringer i nasjonale og lokale regler og forskrifter. Det har vært utfordrende å skaffe vikarer og sykefraværet har vært høyt, særlig i det siste kvartalet i 2021. Totalt for 2021 var sykefraværet på 8,3 prosent.

Oppgaver relatert til pandemien har blitt prioritert, og dette har måttet gå ut over noen av de planlagte oppgavene i perioden. Kommunen har likevel klart å levere forsvarlige og gode tjenester til innbyggerne våre.

Framtidens utfordringer

Selv om Sola kommune fortsatt leverer gode tjenester til innbyggerne våre, må vi innse at vi på lik linje med andre norske kommuner står foran langsiktige utfordringer knyttet til demografi og aldrende befolkning. Mange oppgaver må i framtiden løses på en annen måte enn vi gjør i dag, og vi har hverken menneskelige eller økonomiske ressurser til å fortsette å løse oppgavene slik vi gjør i dag. Kommunen opplever økende press på alle tjenester, særlig innen helse- og omsorg. Alt dette vil sette oss på prøve og krever handling for å møte langsiktige utfordringer.

Krig i Europa

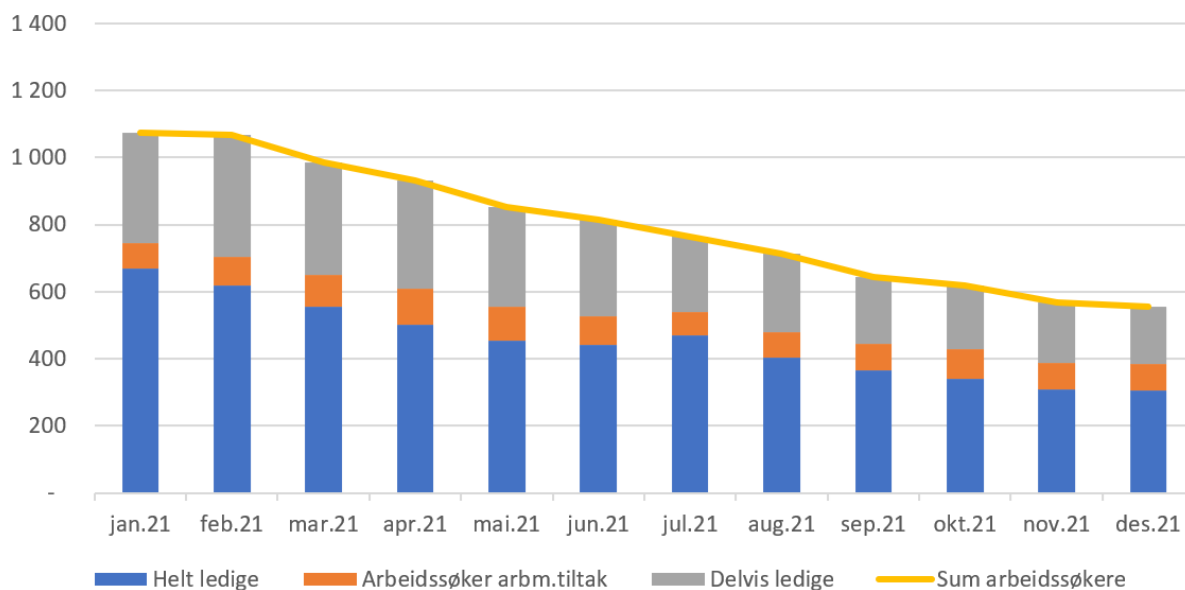
I skrivende stund er vi vitne til krig i Europa og det store humanitære krisen som utspiller seg i relativ kort avstand fra oss i Norge. Per 21. mars 2022 er 3,5 millioner mennesker sendt på flukt. Byer og infrastruktur ødelegges i Ukraina. Her i landet og i resten av Europa har vi fått svært høye priser på strøm, gass, drivstoff og økte råvarepriser. Det er stor risiko for høy inflasjon og dermed høye utgifter for husstander og bedrifter, og dermed også for oss i kommunen. Vi lever nå i en mer usikker tid enn vi har opplevd på lenge. Samtidig er det viktig å minnes om at Norge har et mye bedre utgangspunktet enn mange andre land.

Sola i året som gikk

Synkende arbeidsledighet

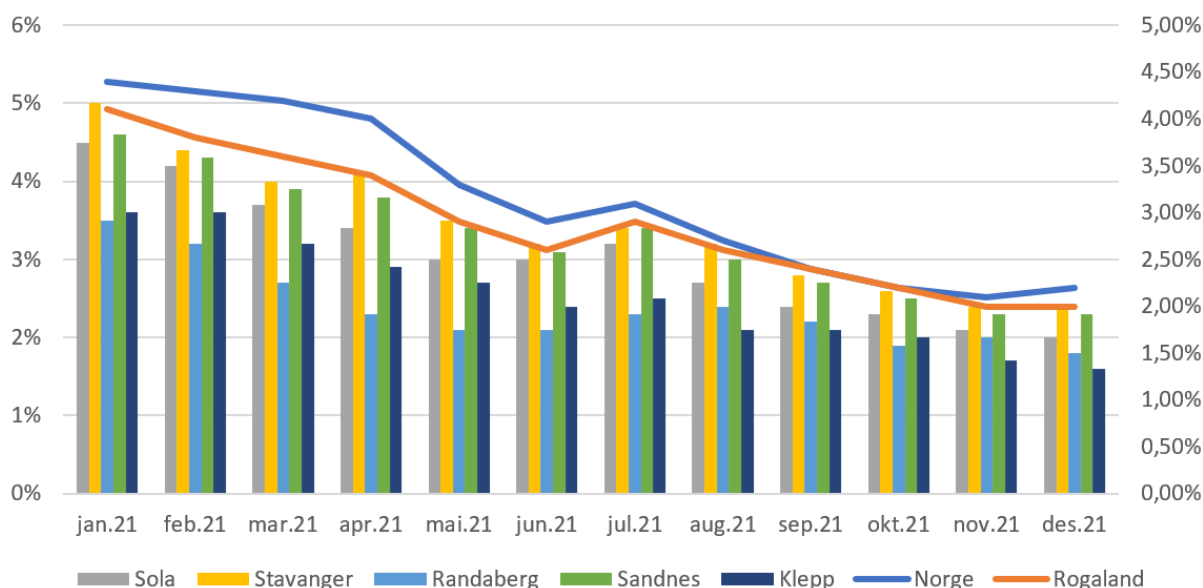
Økende grad av optimisme har preget arbeidsmarkedet i 2021. Etter nedstengningen i mars 2020 økte arbeidsledigheten dramatisk, men vi så en nedgang i arbeidsledigheten fra mai 2020 og ut året. Denne nedgangen fortsatte gjennom 2021. Ved utgangen av 2021 var arbeidsledigheten nede på samme nivå som før pandemien.

Antall helt ledige, delvis ledige, arbeidssøkere på arbeidsmarkedstiltak og summen av alle arbeidssøkere registrert hos NAV

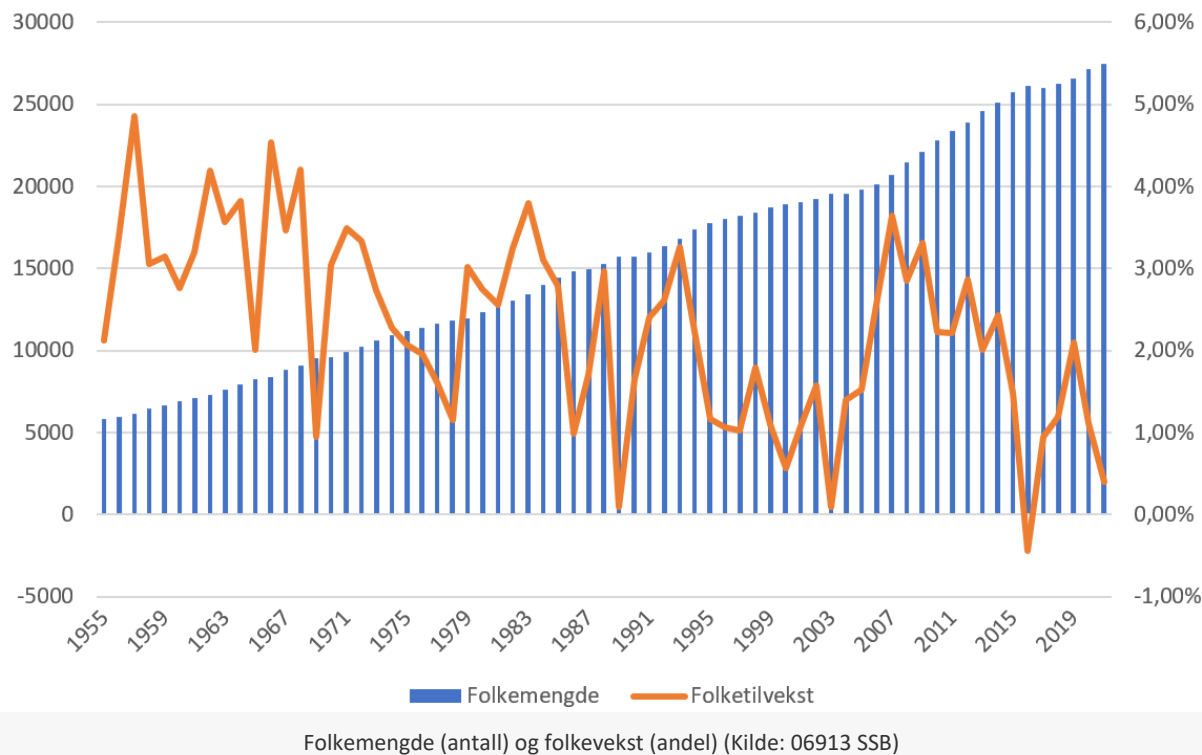
I Rogaland har kommunene Sola, Stavanger og Sandnes hatt en arbeidsledighet over landsgjennomsnittet i 2020. I hele 2021 har den derimot ligget under landsgjennomsnittet. Ved utgangen av 2021 er andelen helt ledige i Sola 2 prosent. Dette er en nedgang på 2,5 prosentpoeng fra januar 2021. Ledighet på landsbasis i desember 2021 var på 2,2 prosent og Rogaland på 2 prosent.

Kilde: NAV, Andel helt ledige i Sola sammenlignet med kommunene i storby samarbeidet, Rogaland og landet ellers

Lav befolkningsvekst

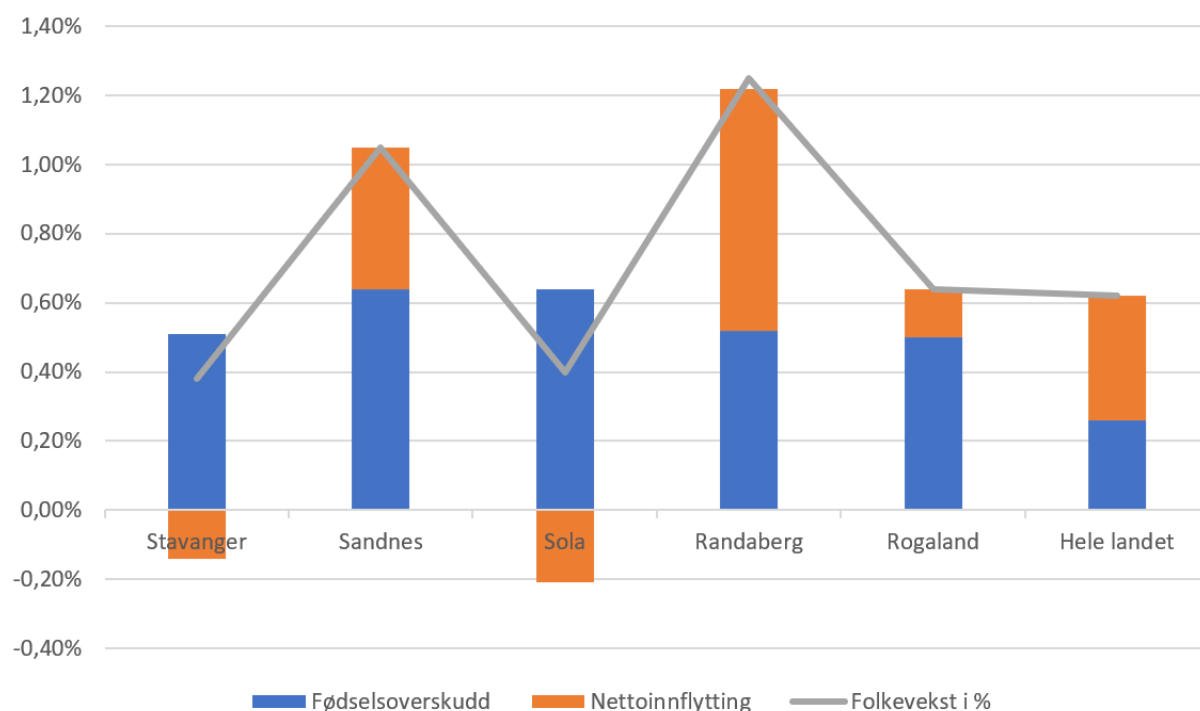
Befolkningsveksten i 2021 endte på 111 personer, noe som tilsvarer en vekst på 0,4 prosent. Sammenlignet med 2020 er det en reduksjon i befolkningsveksten som tilsvarer 0,7 prosentpoeng.

Reduksjon i befolkningsveksten skyldes i hovedsak negativ netto innflytting. Sola har ikke hatt negativ netto innflytting siden 2016 og oljekrisen.

I storbyområdet ellers er det Sandnes og Randaberg som har vokst mest, mens Stavanger i likhet med Sola opplever negativ netto innflytting i 2021 og vokser på grunn av fødselsoverskudd.

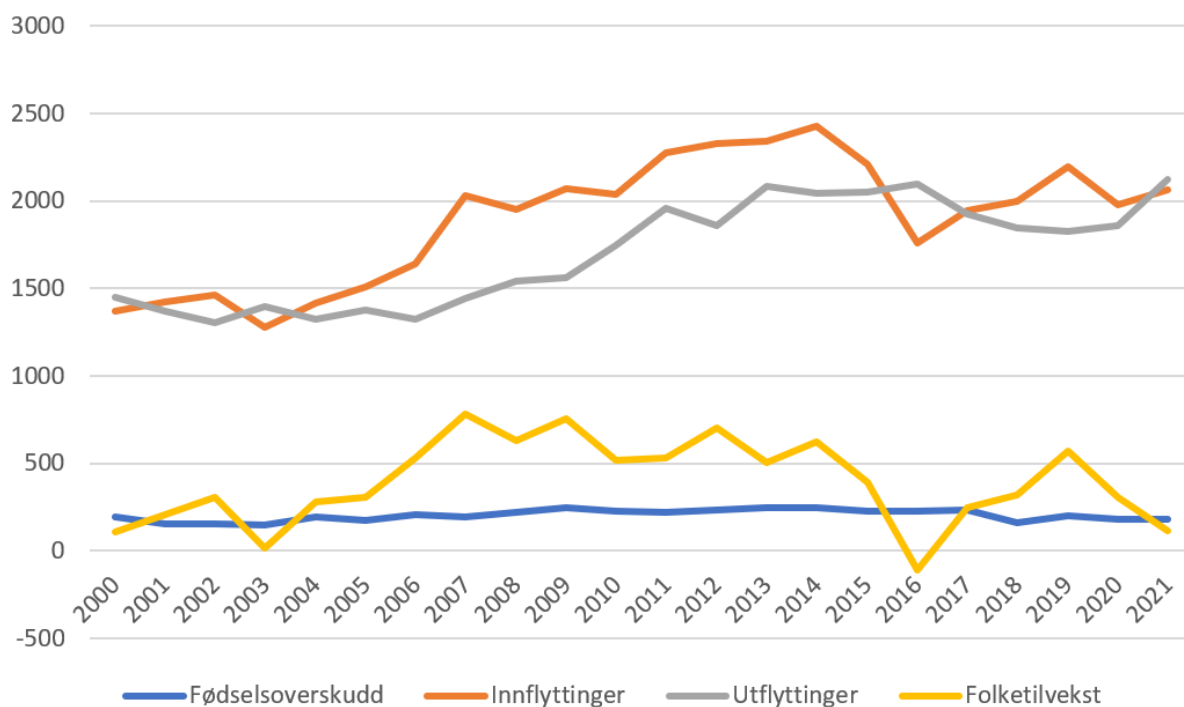

Fødselsoverskudd, netto innflytting inkludert inn- og utvandring og befolkningsvekst i Sola 2020, sammenlignet med storbyområdet, Rogaland og hele landet. (Kilde: 06913 SSB)

Negativ netto innvandring, men stabilt fødselsoverskudd

Innvandringen til kommunen fra utlandet steg litt fra 2020, det samme gjorde utvandringen. Det resulterte i et netto innvandringsresultat på 98 personer. Flytting til og fra andre kommuner i landet resulterte i et innenlands flyttetap på -125 personer. Det er ingen signifikante endringer relatert til fødselsoverskuddet sammenlignet med tidligere år.

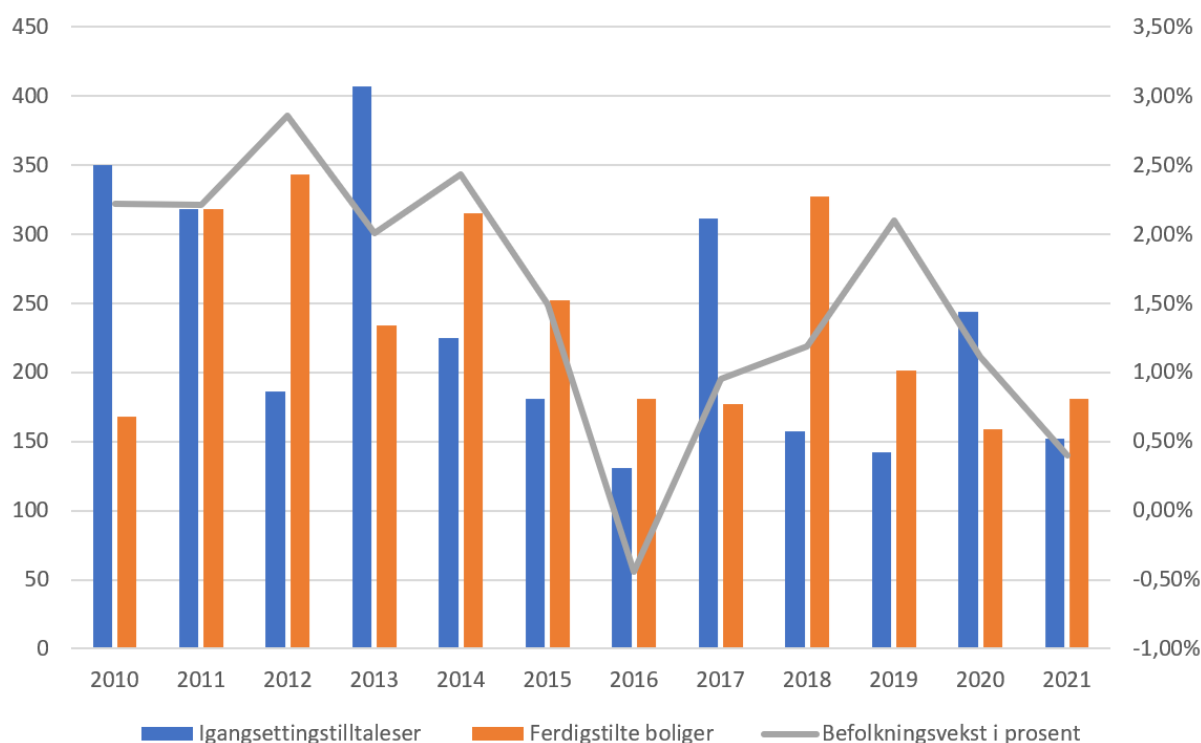

Innvandring, utflytting og fødselsoverskudd (Kilde: 06913 SSB)

Boligbyggingsaktivitet som forventet

I 2021 ble det ferdigstilt 181 boliger. Det er en økning fra året før med 24 boliger. Økningen henger sammen med et høyt antall igangsettingstillatelser gitt i 2020.

For 2021 er det gitt 152 igangsettelsestillatelser. Dette er en reduksjon på 78 fra året før hvor det bli gitt 235, og legger seg på nivå med antallet fra 2019 som var 142.

Kilde: Arcgis og webmatrikkel. Antall igangsettingstillatelse og ferdigstilte boliger i perioden 2010-2021.

Boligbygging vil svinge fra år til år, men på lengre sikt vil boligbygging likevel henge sammen med befolkningsvekst.

Langsiktig mål for kommunens samfunnsutvikling

Kommuneplanen for perioden 2019- 2035 viser hvordan vi ønsker at Sola som kommune og organisasjon skal utvikle seg. Den viser også hvordan vi skal angripe muligheter og håndtere utfordringer i fremtiden. Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsverktøy. Visjonen «Ansvar for hverandre», verdiene «raushet, mestring og mot» og de strategiske målene skal sørge for at vi alle bidrar til å utvikle kommunen i samme retning.

Retningen er:

I Sola skaper vi tilhørighet gjennom deltakelse

Vi har mange arenaer hvor vi legger til rette for deltagelse i samfunnet. Det kan være alt fra en innvandrerfamilie som tas imot på en skole og i et lokalsamfunn til at vi tar i bruk rådhusplassen som ligger mellom rådhuset, kulturhuset og sentrumskirken. Vi er opptatt av å utvikle demokratiet og treffe godt med tjenestene vi tilbyr. Dette, sammen med strammere økonomiske rammer i tiden som kommer, gjør at vi vil samarbeide med frivillige, lag og foreninger oftere enn før om tjenestene vi tilbyr. Et godt og klart språk er også med på å inkludere innbyggere og støtte opp under demokratiet.

Frivillighet og dugnadsånd

Pandemien har også preget 2021. En av de store oppgavene i pandemihåndteringen i 2021 var å tilby vaksiner. I januar startet vaksineringsen av

våre eldste innbyggere. Dette arbeidet ble i hovedsak utført av fastlegekontorene. I begynnelsen av april rigget vi for massevaksinasjon på nye Soltun. Driften av vaksinesenteret har vist oss verdien av frivillighet og dugnadsånd. Frivillige fra Lions, Sanitetsforeningen og Frivillighetssentralen har bidratt, sammen med kommunenes ansatte, pensjonister, og andre frivillige helsearbeidere, og sørget for at det i 2021 ble satt om lag 50 000 vaksinedoser.

Sammen om Skadberg

Gode og trygge møtearenaer er viktig for et nærmiljø. Gjennom samskappingsprosjektet «Sammen om Skadberg» har det vært til hensikt å involvere innbyggerne på Skadberg i arbeidet med å skape et godt nærmiljø. Kommunale og frivillige aktører samles for å styrke samarbeidet om et godt oppvekstmiljø for barn og ungdom. Målet er å skape tilhørighet gjennom samskaping og utvikle eierskap til sine egen oppvekst og sitt eget nærmiljø.

I Sola bygger vi et bærekraftig samfunn

Vi skal tilrettelegge for et moderne og bærekraftig samfunn som ivaretar behovene til kommende generasjoner. Bærekraft handler om hvordan vi bruker ressursene vi har tilgjengelig, folkehelse og langsiktighet.

Ny klima- og miljøplan

Kommunedelplan for klima og miljø 2021-2031 ble vedtatt i kommunestyret 28. oktober 2021. Planen tar for seg de viktigste klima- og miljøutfordringene i Sola. Målet er å få ned klimagassutslippene og at luft, jord og vann skal være rent og sunt for både mennesker, dyr og planter. I en egen handlingsplan er det foreslått konkrete tiltak innenfor de ulike områdene. Tiltakene vil legge til rette for en bærekraftig framtid i Sola. Planen er knyttet opp mot FNs bærekraftsmål, verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Klimabudsjett

Sammen med klima og miljøplanen ble det også vedtatt at kommunen skulle innføre klimabudsjett knyttet til handlings- og økonomiplanen.

Klimabudsjettet vil gi en oversikt over

- vedtatte miljøkrav
- utslippsstatus i kommunen
- forventet utslipp fremover
- effektivering av planlagte tiltak

Klimabudsjettet vil dermed være et styringsverktøy i klimaarbeidet, tilsvarende kommunens ordinære budsjett.

Arbeidet med ny kommuneplanen er i gang

Planprogram for kommuneplanens samfunns- og arealdel mot 2024 ble fastsatt av kommunestyret 28. oktober 2021. Planprogrammet legger føringer for hvilke tema vi skal arbeide med i kommuneplanen, hva som skal utredes, fremdriftsplan og avgrensinger. Arbeidet med å konkretisere og utarbeide selve kommuneplanen er i gang.

I Sola gir en solid økonomi oss handlekraft

Vårt samfunnsoppdrag er å levere gode tjenester til innbyggere innenfor en bærekraftig økonomisk ramme. En av de viktigste oppgavene vi har er å opprettholde en robust og solid økonomi. Vi skal forvalte ressursene våre slik at vi kan imøtekomme behovene til dagens generasjon, uten å redusere mulighetene for at kommende generasjoner får dekket sine behov.

Sola fortsatt i toppen i Kommune-NM

De økonomiske rammene til kommunen er i stor grad avhengig av utviklingen i næringslivet i kommunen, regionen og samfunnet ellers. En solid økonomi skapes blant annet gjennom å tiltrekke seg innbyggere og næringsvirksomheter. Sola var den høyest rangerte kommunen i Rogaland i NHOs kommunerangering i 2021. I 2020 var Sola den høyest rangerte kommunen. Det at vi ikke nådde helt til topp i 2021 skyldes blant annet at Sola ble ekstra hardt rammet av økt arbeidsledighet i koronaåret 2020.

Næringssamarbeid

Kommunens rolle som næringsutvikler har blitt mer kompleks de siste årene. Næringsutvikling er ikke en entydig lovpålagt oppgave, men er viktig for å skape verdier og utvikle arbeidsplasser i kommunen.

Sola kommune har et utstrakt næringssamarbeid med Stavanger og Sandnes i Regionalt næringssamarbeid, og jobber med flere prosjekter innen energihovedstad og reiseliv.

I Sola er vi kreative og tar i bruk nye løsninger

Vi skal vise mot til å prøve nye løsninger og utforske mulighetsrom. Satsing på nye løsninger gjennom digitalisering og innovasjon, hjelper oss å utvikle tjenester mer effektivt og sørger for at knappe minnelige ressurser brukes der de behøves mest. 2021 har, i likhet med 2020, påvirket kommunen både digitalt og fysisk. Vi har fått øynene opp for nye måter å løse problemer og kommunisere på. Viljen til endring har også blitt sterke hos mange.

Ny type høring av reguleringsplaner

Planavdelingen er i gang med å teste en ny type høring av reguleringsplaner. I et forsøk på å gi innbyggerne en bedre forståelse av hva som skal skje i et område, satses det mer på fremvisning i 3D-modell. Når det kommer til innspill til reguleringsplaner er det ikke for alle å rekke opp hånden i et folkemøte, eller å skrive brev eller epost til kommunen. I et forsøk på å senke terskelen for å komme

med innspill testes nå en løsning hvor innbyggere kan komme med innspill direkte inn i 3D-modellen. Her kan man også se andre sine innspill og gi «liker-klikk».

Nok et år med stor omstillingsvilje og -evne

Det har vært krevende å opprettholde kommunens tjenesteproduksjon og levere på kjerneoppgaver samtidig som vi har ivaretatt nasjonale og lokale smittevernstiltak. Mange har strukket seg langt, både ansatte, folkevalgte og innbyggere.

Helsepersonell, smittesporere, renholdere, lærere og barnehageansatte har, som alle andre, gjort en kjempejobb for at samfunnet skal gå rundt, også i en pandemi. Mange har gjort oppgaver som de aldri har gjort før og for flere har det vært nødvendig å finne nye metoder for å løse sine kjerneoppgaver.

Økonomisk resultat

Til tross for nok et spesielt år preget av korona har Sola kommune levert driftsregnskapet for 2021 med bedre resultat enn forventet. Hovedforklaringen på det gode resultatet er høyere skatteinntang enn forventet og det har kommet godt med for å dekke merforbruk i tjenesteområdene.

Driftsregnskapet for 2021 er avsluttet med et netto driftsresultat på 4,7 prosent og en gjeldsgrad på 68,4 prosent, eksklusive startlån og kjøp og salg av tomter. Samlet resultat på tjenesteområdene, samt kommunedirektøren med sentrale staber (eksklusiv koronautgifter), viser et netto merforbruk på kr 43 millioner og tilsvarer 2,7 prosent av totalt netto driftsbudsjett. Skatteinntekter og rammetilskudd til Sola kommune ble på 1 766,5 millioner kroner i 2021, og skatteveksten var på 13,9 prosent.

Økonomiske måltall

Kommunestyret i Sola har vedtatt følgende måltall for Sola kommune:

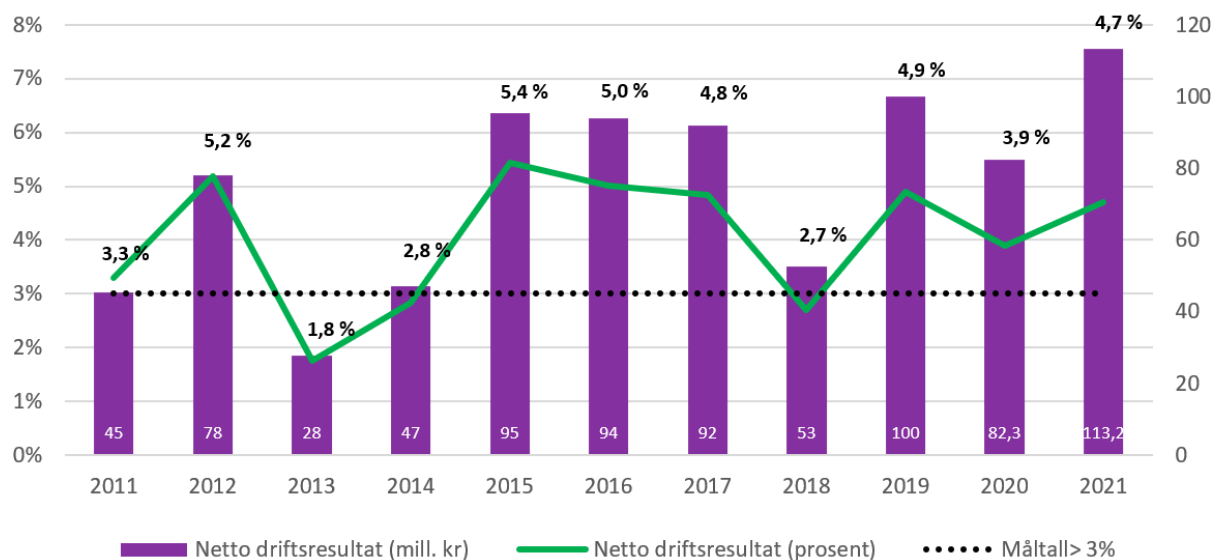
Handlings- og økonomiplan innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall:

- For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal balansen mellom inntekter og utgifter i driftsbudsjettet tilpasses et netto driftsresultat på minimum 3 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.
- For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal framtidig låneopptak tilpasses en gjeldsgrad – lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter – som på sikt ikke bør ligge over 60 prosent.

Netto driftsresultat

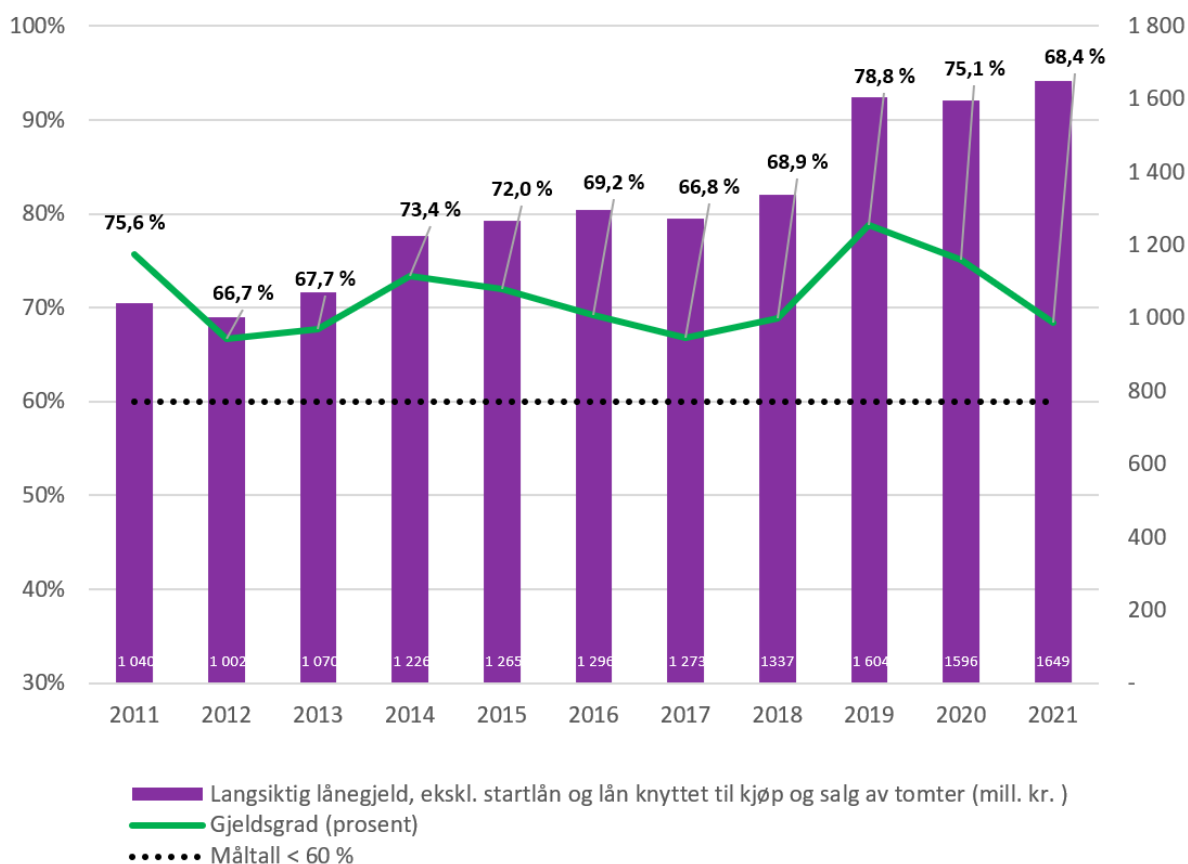
Isolert sett i 2021 ble netto driftsresultat på kr 113,2 millioner, noe som tilsvarer 4,7 prosent av brutto driftsinntekter. Figuren under viser utvikling i netto driftsresultat de siste 10 årene.

Figuren viser utvikling i netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2010-2021

Gjeldsgrad

Gjeldsgrad viser forholdet mellom brutto lånegjeld og brutto driftsinntekter eksklusive finansinntekter, og er et nøkkeltall for kommunens handlefrihet. Startlån og lån knyttet til kjøp og salg av tomter beregnet for videre salg (ihht. vedtak i K-sak 38/21, møte 17.juni 2021) holdes utenom beregning av gjeldsgrad. Per 31. desember 2021 var gjeldsgrad i henhold til ovennevnte definisjon på 68,4 prosent. Dette er over vedtatt målsetting og et resultat av en del store investeringer som ble gjennomført. Figuren under viser utvikling i gjeldsgrad de siste 10 årene.

Figuren viser utvikling i gjeldsgrad i perioden 2010-2021

Per 31. desember 2021 var brutto lånegjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser på kr 2,3 milliarder. Av dette utgjorde lån til kommunens egne investeringer kr 1 649,8 millioner, startlån kr 428 millioner, samt lån knyttet til kjøp og salg av tomter til videre salg på kr 223,5 millioner.

Driftsregnskap

I dette avsnittet gis det en overordnet analyse av driftsregnskapet. Avvik som er relatert til tjenesteområdene vil i hovedsak bli kommentert under hvert tjenesteområde i årsrapporten.

Beløp i 1000				
	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Oppr. bud. 2021	Regnskap 2020
Rammetilskudd	561 735	564 859	537 100	572 869
Inntekts- og formuesskatt	1 204 713	1 134 000	1 124 000	1 057 879
Andre overføringer og tilskudd fra staten	39 238	17 621	14 481	14 410

Overføringer og tilskudd fra andre	369 398	217 935	171 326	261 396
Brukerbetalinger	73 993	69 716	70 221	66 354
Salgs- og leieinntekter	161 362	148 731	150 713	151 230
Sum driftsinntekter	2 410 440	2 152 861	2 067 841	2 124 137
Lønnsutgifter	1 076 178	1 039 724	1 002 291	1 006 584
Sosiale utgifter	257 386	250 026	250 078	236 447
Kjøp av varer og tjenester	791 282	650 905	608 082	634 704
Overføringer og tilskudd til andre	128 130	112 963	96 090	114 841
Avskrivninger	116 597	116 597	0	109 126
Sum driftsutgifter	2 369 572	2 170 215	1 956 541	2 101 702
Brutto driftsresultat	40 867	-17 354	111 300	22 435
Renteinntekter	15 288	7 579	7 579	19 562
Utbytter	65 117	65 100	65 100	62 446
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-0	0	0	-6
Renteutgifter	33 761	30 054	32 704	41 985
Avdrag på lån	90 942	90 240	90 240	89 284
Netto finansutgifter	44 298	47 615	50 265	49 267
Motpost avskrivninger	-116 597	-116 597	0	-109 126
Netto driftsresultat	113 166	51 628	61 035	82 294
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				

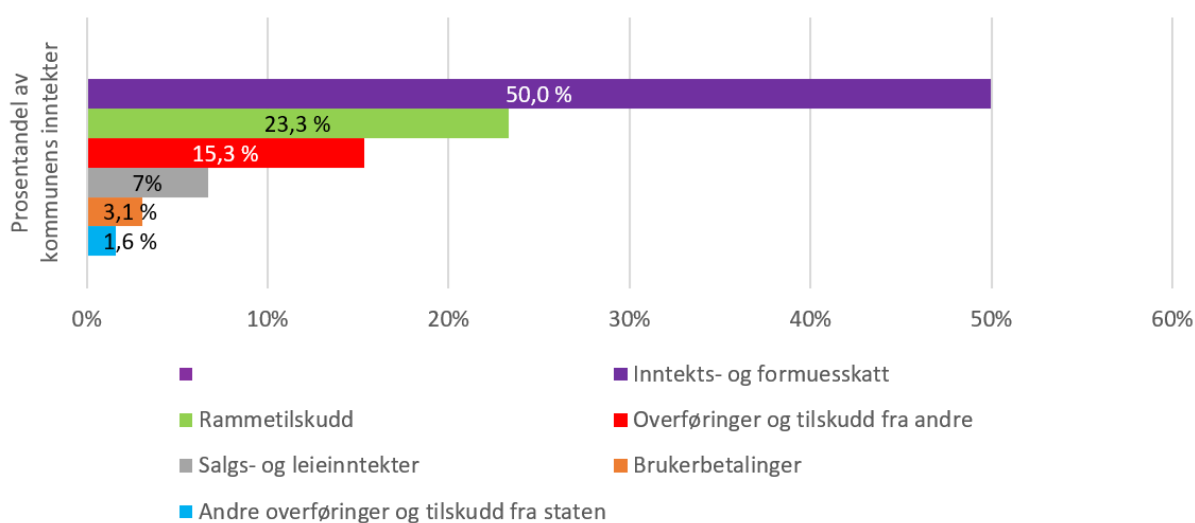

Overføring til investering	67 100	67 100	67 100	68 275
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	1 987	-6 929	-5 565	-8
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	44 080	-8 543	-500	12 068
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	1 959
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	113 166	51 628	61 035	82 295
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Driftsinntekter eksklusive finansinntekter

Sola kommunes samlede driftsinntekter utgjorde i 2021 kr 2,41 milliarder. Dette gir en merinntekt på kr 257,6 millioner sett i forhold til justert budsjett. Regnskapet viser at driftsinntektene har økt med kr 286,3 millioner, det vil si en økning på 13,5% prosent fra 2020. En god del av økningen skyldes ekstraordinære overføringer fra staten i forbindelse med kompensasjon for Covid-19 kostnader samt merinntekter på skatt.

Figuren under viser de ulike inntektskildenes andel av totale driftsinntekter. Frie inntekter (skatt på inntekt og formue, samt rammetilskudd) er den største inntektskilden, og utgjør til sammen 73,3 prosent av totale driftsinntekter, eksklusive finansinntekter.

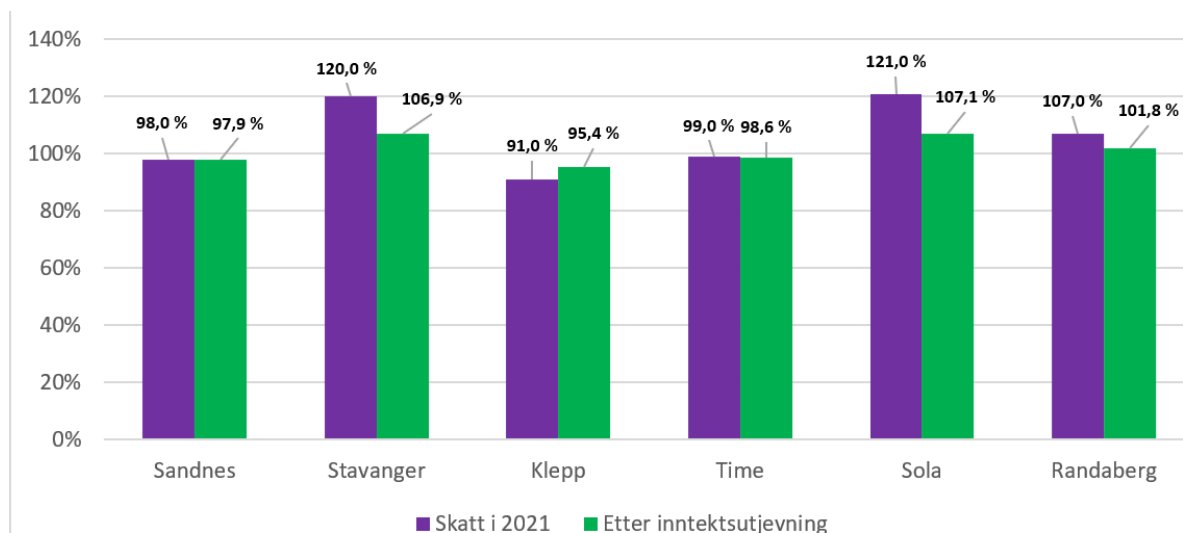

Figuren viser prosentvis fordeling av driftsinntekter

Frie inntekter- skatt og rammetilskudd

Skatt

Skatteinntektene i Sola kommune ble på kr 1 204,7 millioner i 2021, noe som tilsvarer en økning på 13,9 prosent i forhold til 2020. Dette var 70,7 millioner høyere enn budsjettert og mye bedre enn vi fryktet ved starten av pandemien. Veksten på landsbasis var på 16 prosent. Skattøren ble betydelig økt i 2021 og kommunen har behold større andel av skatteinntektene. I tillegg ga både korrigerte fordelingsstall og marginoppgjør i slutten av året positive effekter, Forskuddstrekk er kommunens hovedinntekt og utgjorde ca. 87 prosent av kommunens skatteinntekter og hadde en vekst på 13,2 prosent. I 2021 var kommunens skatteinntekter på 121 prosent av landsgjennomsnittet. Arbeidsledigheten i Sola var på 2 prosent ved utgangen av 2021, mens tilsvarende tall for Stavanger var 2,4 prosent og Sandnes 2,3 prosent. Ved utgangen av 2021 var arbeidsledigheten i Rogaland på 2 prosent og på landsbasis 2,2 prosent.

Figuren viser skatteinntekter før og etter inntektsutjevning 2021 for Sola og nabokommuner

Rammetilskudd

Tabellen under viser fordeling av rammetilskuddet per enkelte elementer. Etter objektive kriterier betraktes Sola som en lettdrevet kommune og hadde utgiftsutjevning på 0,97. Som følge av dette ble kommunen trukket kr 37,9 millioner i rammetilskuddet. Inntektsutjevningen var 136 millioner kroner. Sola kommune har fått tilført midler fra både KMD og Statsforvalteren på henholdsvis kr 39,2 millioner og kr 7,7 millioner som følge av koronapandemien. Nærmere omtale om utgifter og inntekter knyttet til pandemien framkommer i eget kapittel.

Bokført rammetilskudd består av følgende elementer (tall i mill.)	2020	2021
Innbyggertilskudd (likt beløp per innbygger i landet)	674,9	676,7

Utgiftsutjevning (basert på demografiske forhold)	-22,1	-37,9
Overgangsordninger (inntektsgaranti fra 2009)	-1,4	-1
Saker med særskilt fordeling	10,3	7,5
Veksttilskudd (fra 2009)	0	0,6
Ordinær skjønn		1
Stortingets saldering av budsjettet	0	2,3
Revidert nasjonalbudsjett	3,5	1,1
Koronamidler fra KMD	31,5	39,2
Koronamidler fra Statsforvalteren	7,8	7,7
Netto inntektsutjevning	-131,7	-136
Sum	572,8	561,2

Andre driftsinntekter

Andre overføringer og tilskudd fra staten

Andre statlige overføringer og andre overføringer utgjorde totalt kr 39,2 millioner i 2021 som er kr 21,6 millioner høyere enn justert budsjett og kr 24,8 millioner høyere enn regnskap for 2020. Økningen skyldes at integreringstilskuddet ble høyere enn budsjettet som følge av etterbetaling for tidligere år. I tillegg har kommunen mottatt tilskudd som er videreført til bedrifter som har slitt grunnet koronapandemien.

Overføringer og tilskudd fra andre

Andre overføring og tilskudd fra staten gjelder refusjonsordninger hvor kommunen har en utgift som motpost. Regnskapet viser en samlet inntekt på kr 369,4 millioner. I dette inngår blant annet sykelønnsrefusjon, kompensasjon for merverdiavgift og refusjoner fra staten og andre kommuner. Avviket på kr 151,5 millioner i forhold til justert budsjett skyldes høyere refusjoner for sykefravær enn budsjettet, samt høyere statlige overføringer og momskompensasjon enn budsjettet. Dette er inntekter som kommunen også har en tilsvarende kostnad for.

Brukerbetaling

Brukerbetaling har et regnskapsmessig resultat på kr 74 millioner, som er kr 4,3 millioner høyere enn justert budsjett. Regnskapet viser en økning på inntektsført brukerbetaling på 11,5 prosent fra 2020 til 2021 som skyldes at barnehager og skoler var stengt deler av 2020.

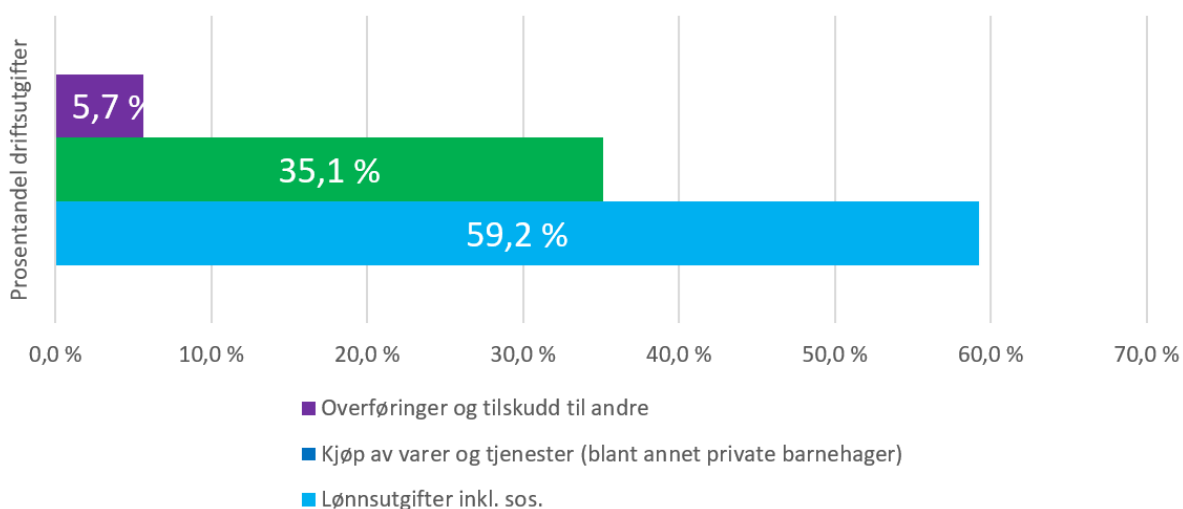

Salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter har et regnskapsmessig resultat på kr 161,4 millioner som er kr 12,6 millioner høyere enn justert budsjett.

Driftsutgifter eksklusive finansutgifter

Sola kommunes samlede driftsutgifter utgjorde i 2021 kr 2,37 milliarder. Regnskapet viser at driftsutgiftene har økt med kr 267,9 millioner fra 2020, det vil si en økning på 12,7 prosent. Figuren under viser de ulike utgiftspostene eksklusive avskrivninger.

Figuren viser prosentvis fordeling av driftsutgifter

Lønn og sosiale utgifter

Lønn og sosiale utgifter utgjorde 59,2 prosent av totale driftsutgifter i 2021. I tillegg kommer kommunens indirekte lønnsutgifter blant annet gjennom kjøp fra foretak, IKS og private barnehager. Disse utgiftene utgjorde en relativt stor del av kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon. Resultatet for 2021 viser et merforbruk på kr 43,8 millioner på lønn og sosiale utgifter sammenlignet med justert budsjett. Dette utgjør 3,4 prosent av et budsjett på 1,29 milliarder og skyldes blant annet merforbruk på tjenesteområdene.

Varer og tjenester

Varer og tjenester består av kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon, samt kjøp av tjenester som erstatter tjenesteproduksjon. Samlet sett viser regnskapet at kjøp av varer og tjenester utgjorde kr 791,3 millioner, noe som er en økning på 24,7 prosent fra 2020. Avviket på kr 140,4 millioner i forhold til budsjettet skyldes økte utgifter knyttet til mat på karantenehotellene som har blitt kompensert, høye strømkostnader og vikartjenester som finansieres fra sykefraværs refusjoner, og kjøp av private tjenester fra andre aktører til noen innbyggere. I tillegg har kommunen betalt ut tilskudd til bedrifter som har slitt grunnet koronapandemien. Dette er kompensert fra staten.

Overføringer

Overføringer utgjorde kr 128,1 millioner i 2021 som er kr 15,2 millioner høyere enn justert budsjett.

Avskrivninger

Avskrivninger inkluderer ordinære avskrivninger på anleggsmidler, motpost avskrivninger og kapitalkostnader på selvkostområdene. Ordinære avskrivninger med motpost avskrivninger er i henhold til justert budsjett.

Finanstransaksjoner

Rente- og avdragsutgifter

Netto avvik for renter og avdrag ble kr 3,3 millioner lavere enn budsjett og skyldes en del høyere renteinntekter enn beregnet.

Utbytte

Det er i 2021 mottatt kr 65,1 millioner i utbytte. Samlet utbytte fra Lyse var på kr 55,1 millioner. I tillegg har Sola kommune mottatt utbytte fra Sola Bredbånd AS på kr 10 millioner og fra Gjensidigestiftelsen på kr 50 000.

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Overføringer til investeringer

Overføring fra drift til investering er i 2021 på kr 67,1 millioner og er i henhold til justert budsjett.

Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond

Netto avsetting til disposisjonsfondet utgjorde kr 44,1 millioner. Ihht nye regler settes av tidligere regnskapsmessig mindreforbruk på fondet.

Pensjonsutgifter

Samlet pensjonskostnad inkluderer netto pensjonskostnad, administrasjonskostnad, samt amortisert premieavvik og utgjør i 2021 kr 138,5 millioner inkludert arbeidsgiveravgift (AGA), fordelt mellom KLP og SPK. Årets premieavvik var positivt og på kr 40 millioner inkludert arbeidsgiveravgift. Akkumulert premieavvik i balansen er på kr 97,7 millioner og dette er utgiftene som må dekkes inn i driftsbudsjettene over 15/10/7 år. Som en del av disposisjonsfondet har Sola kommune særskilt disposisjonsfond for pensjon i henhold til F- sak 3/17 «Bruk av årlig premieavvik» fra møte 24. januar 2017. Fondet har per 31.12.2021 en saldo på kr 97 millioner.

Covid-19 utgifter

Sola kommune har i løpet av 2021 hatt store merutgifter knyttet til Covid-19 pandemien, hvor de direkte kostnadene kommunen har hatt utgjorde om lag kr

49,8 millioner, mens statlige kompensasjoner var kr 46,8 millioner. Utover dette har Sola kommune et særskilt ansvar for testing på flyplassen og karantehotellordningen hvor kostnadene ble dekket i sin helhet fra statlige overføringer. Refusjon for testsenteret utgjorde 20,4 millioner kroner og for karantehotellordningen var refusjonen på 82,4 millioner kroner.

Pandemien har beslaglagt mye tid og ressurser som har krevd omprioritering av ressursbruk, og som har medført produksjonstap og utsatte oppgaver som det ikke er enkelt å sette tall på.

Investeringsregnskapet

I dette avsnittet gis det en overordnet analyse av investeringsregnskapet.

Status investeringsprosjekter

Kommunedirektør med sentrale staber

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett		
		Totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Aksjekjøp Jåsund Utviklingsselskap AS	19685	12 436	12 436	12 436	12 436	0
Egenkapitalinnskudd KLP	19606	IA	14 466	4 660	3 265	1 395
Forplass, Sola sentrum	19666	4 521	3 043	0	8	-8
IKT-investering strategisk	19601	IA	7 134	713	1 613	-900
Inventar Soladoktoren AS	39632	300	300	300	300	0
Nytt rådhus	19016	305 456	303 120	0	7 030	-7 030
Nytt rådhus, inventar	19662	19 773	17 290	1 602	104	1 498
Sum		342 486	357 790	19 711	24 757	-5 046

Levekår

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett		
		Totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
27) Sola sjukeheim, hovedombygging	39106	IA	42	0	2	-2
8 boliger med base, pilotprosjekt	39098	38 900	792	784	325	459
Institusjonskjøkken	39103	25 900	26 215	20 119	20 433	-314
Kjelsberg ring, rus og psykiatri	39093	46 400	44 298	19 570	19 145	425
Kjøp/salg gjennomgangleiligheter BSHP	39092	IA	32 613	15 900	13 609	2 291
Ny bil til det kommunale hjelpemiddellageret	39628	730	0	730	0	730
Ny sjukeheim Sola sentrum	39052	278 500	275 205	3 000	2 494	506
Nye sykesignalanlegg	39624	12 000	11 808	8 511	8 319	192
Samlebevilgning formål levekår	19103	IA	387	400	0	400
Småhus, midlertidige/permanente	39087	15 850	15 771	1 512	1 561	-49
Velferdsteknologi Levekår	39094	IA	3 847	1 900	876	1 024
Sum		436 680	410 978	72 426	66 765	5 661

Oppvekst og kultur

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett		
		Totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Datamaskiner/fornyng skoler	29602	IA	12 908	3 400	3 384	16
Dysjaland skole, rehabilitering av uteområdet	29090	5 800	5 885	2 622	2 707	-85
Dysjaland skule, arbeidsrom	29085	3 000	1 377	455	452	3
Havnealléen barnehage, rehab.	29082	12 000	11 033	11 108	10 142	966
IKT i barnehagen	29625	IA	737	33	19	14
Kultur- og aktivitetsthus Tananger	49052	100 000	1 199	700	718	-18
Makerspace (skoler og SFO)	29626	500	121	500	121	379
Ny kommunal barnehage - erstatning for Røyneberg	29084	100 000	7 268	4 755	7 023	-2 268
Oppgradering av uteområde Grannes barnehage	29628	500	0	500	0	500
Oppgradering av uteområde skoler	29627	4 740	3 478	4 740	3 478	1 262
Projektor Sola kulturhus	49657	231	231	231	231	0
Samlebevilgning formål oppvekst og kultur	19104	IA	278	420	278	142
Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	29080	351 000	291 515	136 708	82 226	54 482
Storevarden skole, skolebr.plan (kl.rom/storstue/uteareal)	29083	38 600	4 673	2 679	3 453	-774
Sum		616 371	340 703	168 851	114 232	54 619

Samfunnsutvikling

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett		
		Totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Aktivitetspark	49645	5 500	440	5 000	45	4 955
Bysykler og ladestasjoner	59687	1 200	1 024	375	26	349
Drenering/klimaavbøtende tiltak	59694	2 000	487	500	487	13
ENØK Åsenhallen	19044	IA	3 150	3 155	3 031	124
ENØK-tiltak kommunale bygg	19107	14 800	3 925	5 740	1 666	4 074
Etablering av nytt serverrom	19653	7 300	6 600	200	0	200
Festplass Sola sentrum, del 2	49654	19 000	16 265	250	174	76
Forskuttering Bymiljøpakken, trafikksekringsm.	59462	0	2 431	2 100	2 102	-2
HC parkering sjøbad	19400	238	238	238	238	0
Kjøp av biler for å erstatte leasing	19679	3 750	2 282	2 500	2 282	218
Kjøpesentertomten	19686	IA	25	0	25	-25
Kongshaugvegen, Sola sentrum	59456	8 232	3 519	0	181	-181
Krabbavika K1-K5	19501	IA	439	0	439	-439
LED lys på fotballbaner	59695	1 600	867	800	867	-67
Lys tursti Harfsfjord	59696	4 550	58	2 275	58	2 217
Myklebust felt K	19510	IA	34 606	34 500	34 606	-106
Ny kirke Sola sentrum	49041	87 250	90 779	0	341	-341
Ny Solahall med varmtvannsbasseng	59537	230 000	526	952	178	774
Ny totalstasjon	59697	250	0	250	0	250
Oppgradering av lekeplasser friområder	59698	4 900	1 524	1 900	1 524	376
Oppgradering kjøkken Åsenhallen	19043	650	637	63	51	12
Oppgradering sikkerhet høydebasseng	59041	400	225	400	225	175
Overløpsmåling avløp	59113	2 000	20	100	0	100
PA018 Austrheimsvegen	59120	3 000	2 230	408	408	0
PA043 Stangeland	59121	6 300	6 032	6 274	6 006	268
Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	19023	61 933	30 461	0	52	-52
Prosjektledelse Sola Arena	59536	IA	1 421	0	534	-534
Reguleringskost Somaleiren	59569	1 000	0	1 000	0	1 000
Reguleringsplan gang/sykkelvei Vigdelsveien	59464	IA	1 344	0	208	-208
Rehabilitering Soma driftsstasjon	19029	IA	192	0	37	-37

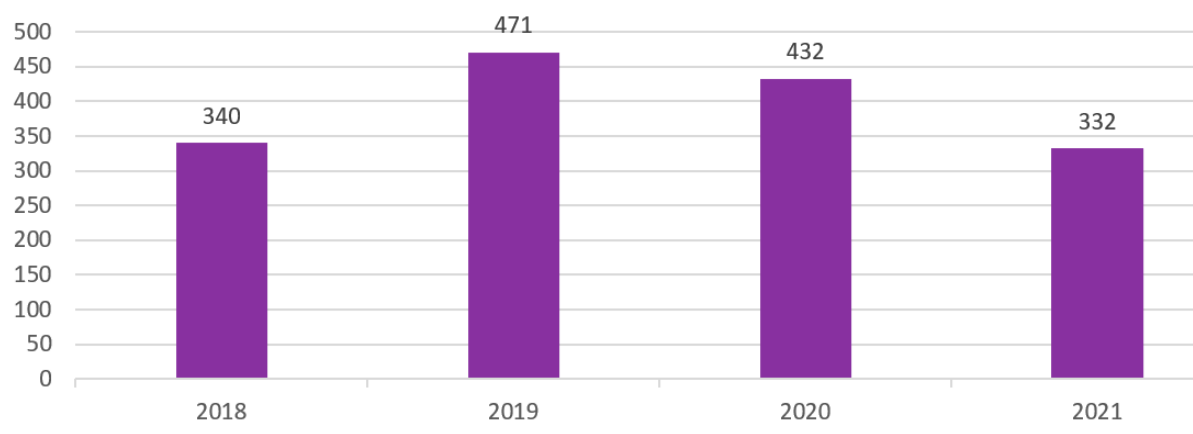

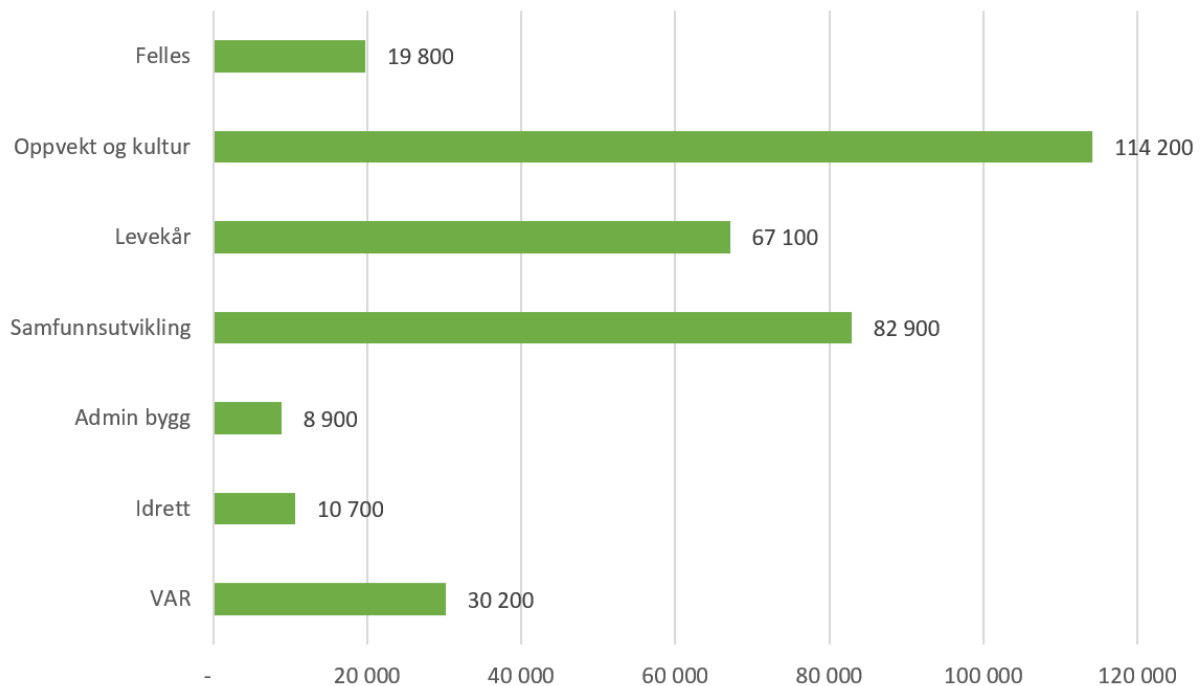
Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett			
	Prosjektnr	Totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Robotklippere	59699	IA	167	150	167	-17
Samlebehov maskiner og utstyr	59700	5 000	1 987	1 750	1 987	-237
Samlebevilgning formål kirke	19105	IA	110	2 989	99	2 890
Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	59122	11 000	5 000	6 782	4 882	1 900
Skiltplan	59465	240	244	240	244	-4
Sola arena, infrastruktur	59364	41 793	35 430	2 111	6 816	-4 705
Sola arena, uteanlegg (eiendom)	59685	16 848	18 891	227	2 270	-2 043
Sola ruinkyrkje, rehab. omkringliggende mur	49653	3	3 193	35	29	6
Sti Ytreberget	59701	250	250	250	250	0
Sørnes kirke, alterparti og skyvedører	49042	IA	1 200	0	29	-29
Turveg Hafrsfjord - Joa	59673	18 404	16 791	2 226	937	1 289
Turveg Hafrsfjord - Sørnes	59652	16 966	11 368	151	1 103	-952
Utskiftning gatelys, standardheving	59406	IA	5 622	1 500	941	559
VA Påskhusvegen	59369	4 000	34	-34	0	-34
VA Vestre ringveg	59365	6 575	6 019	0	62	-62
VA15 Moringvegen	59367	10 900	3 991	5 461	3 951	1 510
VA178 Ljosheimkroken	59368	5 100	73	-11	0	-11
Vann Vigdelsv./Ølberg havnev./Ølbergv.	59037	19 100	482	0	480	-480
Sum		622 032	322 599	92 807	80 038	12 769

Investeringsutgifter

Sola kommune hadde brutto investeringsutgifter i 2021 på kr 332,2 millioner. Dette består av investeringer i varige driftsmidler og tilskudd til andres investeringer. Dette er kr 58,2 millioner lavere enn justert budsjett 2021, men Sola har fremdeles et høyt investeringsnivå. Mange av investeringsprosjektene går over flere regnskapsår, og det kan oppstå periodiske avvik mellom budsjett og regnskap i byggeperioden. Disse avvikene søkes mest mulig begrenset ved budsjettjusteringer i de årlige tertialrapportene.

Brutto investeringsutgifter de siste fire årene kommer frem av grafen under. Gjennomsnittlig investeringsnivå de siste fire årene har vært på kr 394 millioner, og investeringsnivået i 2021 er dermed lavere enn dette.

Diagrammet over viser brutto investeringsutgifter per hovedformål for 2021. Som grafen viser er det brukt mest midler på området Oppvekst og kultur, og dette skyldes arbeidet med Kjerrberget ungdomsskole hvor det er påløpt kr 82,2 millioner i 2021.

Investeringsprosjekter med avvik i forhold til total budsjettramme

Tabellen under viser prosjekter som har mer- eller mindreforbruk i forhold til prosjektets totale vedtatte ramme.

Linje	Prosjekt	Avvik 2021
1	29080 – Kjerrberget ungdomsskole	-50 000
2	19016,19023,49648,19666,49655,59463- Rådhus pluss nr 19676	-30 000
3	29082 – Havnealleen barnehage, rehab	-500
4	39103 – Institusjonskjøkken	1 000

Linje 1: Prosjekt 29080 Kjerrberget ungdomsskole

Det forventes et mindreforbruk på omtrent kr 50 millioner. Prosjektet er nå hovedsakelig ferdigstilt og overtatt. Det gjenstår kun noe inventar og belysning av uteområde slik at det er behov for å videreføre kr 5 millioner av ubrukte midler til 2022. I tillegg vil det påløpe prøvedrift i 3 år hvor faktura kommer i september 2022 og september 2024.

Linje 2: Prosjekt 19016,19023,49648,19666,49655,59463 Prosjekter relatert til nytt rådhus

Prosjektene samlet har et foreløpig mindreforbruk i forhold til opprinnelig budsjett på tilnærmet kr 30 mill. Sak mellom Sola kommune og totalentreprenør Consto AS er avsluttet med et rettsforlik. Utfallet av dette er at Sola kommune må slutføre reklamasjoner som ikke er omtalt i forliket (tiltak i forbindelse med støy og matlukt). Dette vil beløpe seg til omtrent kr 2 millioner, men det er stor usikkerhet rundt estimatet.

Det er en utfordring med fasadestøy som ikke var tatt med i rettsmeklingen grunnet for lite tid. Eventuelle fremtidige reklamasjoner reguleres av kontrakten og prosjektet vil vurdere denne saken.

Linje 3: Prosjekt 29082 – Havnealleen barnehage, rehabilitering

Arbeidet med Havnealleen barnehage har blitt utført i 2021 og det er igjen full drift i barnehagen. Viderefører kr 400 000 til 2022 for å dekke slutfaktura, og slutføring av arbeid med lysstyring og gartnerarbeid, men forventer et mindreforbruk på kr 0,5 millioner.

Linje 4: Prosjekt 39103 – Institusjonskjøkken

Det er per 2021 et merforbruk på kr 315 000. I tillegg er det holdt igjen kr 600 000 mot entreprenør som vil bli belastet i 2022. Det er også behov for overvåkingssystem til kjøl/frys som beløper seg til kr 100 000, samt oppfølging av reklamasjon og utbedringer som entreprenør ikke dekker.

Prosjektet presenterte kalkyle før politisk godkjenning med 20% sikkerhetsmargin, men det ble ved behandlingen av saken i formannskapet endret til 15 %.

Prosjektleder varslet høy risiko i første halvdel av prosjektet grunnet mye uforutsett som dukket opp da det skulle rives. Det kom i helt siste runde en del uforutsett som gjaldt utstyr/inventar, kjøling av tørrlager, oppgradering av eksisterende sprinklerventil, opplegg til EL-bil lader og dårlig tilstand på eksisterende varmeanlegg der det måtte byttes ut deler av dårlig røranlegg.

Investeringsprosjekter med avvik i forhold til årsbudsjettet

Tabellen under viser de prosjektene som har de største årsavhengige mer- eller mindreforbrukene. Dette er kun et teknisk avvik i forhold til årsbudsjett, og ikke avvik på prosjektenes totale budsjettramme.

Linje	Prosjekt	Avvik 2021
1	49645 – Aktivitetspark	4 955
2	19107 – ENØK-tiltak kommunale bygg	4 074

3	59364 – Sola Arena infrastruktur	-4 705
4	19105 – Samlebevilgning formål kirke	2 890
5	59696- Lys tursti Hafrsfjord	2 217
6	29084 – Ny kommunal barnehage – erstatning for Røyneberg	-2 268

Linje 1: Prosjekt 49645 Aktivitetspark

Årsavhengig mindreforbruk på kr 5 millioner. Går ut på idekonkurranse i skifte februar/mars, der leverandører gjennom rammeavtalen inviteres til å komme med ideer til utforming. Har vært mye diskusjon om både budsjett og plassering som har ført til forsinkelse i prosjektet og lite forbruk i 2021. Ubrukte midler videreføres til 2022.

Linje 2: Prosjekt 19107 ENØK-tiltak kommunale bygg

Årsavhengig mindreforbruk på kr 4,1 millioner. Grunnet mer kartlegging enn først antatt og forsinkelser på leveranser er ikke alle budsjettmidler brukt i 2021. Ubrukte midler videreføres til 2022.

Linje 3: Prosjekt 59364 Sola Arena infrastruktur

Årsavhengig merforbruk på kr 4,7 millioner. Det er i 2021 brukt midler på slutføring av asfaltering, kantstein, kummer og belysning, i tillegg til grunnundersøkelser og utredning av nye løsninger etter denne. Årsak til merforbruk i 2021 er faktura for tilleggsarbeider som ikke var tatt høyde for i prognosen for årsbudsjett. Årsbudsjettet for 2021 ble i 2. tertial nedjustert med kr 31 millioner. Rammen ble i HØP 22-25 redusert med kr 20 millioner. Alternativene som er innenfor regulert område vil ikke la seg gjennomføre innenfor endret ramme. Kommunedirektøren kommer tilbake til det når det blir endelig avklart hvilke løsninger som velges.

Linje 4: Prosjekt 19105 Samlebevilgning formål kirke

Årsavhengig mindreforbruk på kr 2,9 millioner. Prosjektet med minnelund er ikke oppstartet enda, men er under planlegging. Driftstekniker Gravlund har ansvaret for planlegging og gjennomføring. Avventer godkjenning, men forventer oppstart tidlig 2022.

Prosjektet med Sørnes kirke er ferdig prosjektert og er godkjent av biskopens kontor. Det er laget en minikonkurranse som ble sendt ut i februar 2022.

Ubrukte midler videreføres til 2022.

Linje 5: Prosjekt 59696 Lys tursti Hafrsfjord

Årsavhengig merforbruk på kr 2,2 millioner. Det er i 2021 kun prosjektleder kost som er påløpt. Prosjektleder har hatt gjennomgang av fundamenter langs turveien med Lyse. Løsning funnet for bruk av eksisterende fundamenter. Mastetype måtte godkjennes i UPM og ble ikke behandlet før 08.12.21 som førte til forsinkelse i prosjektet. Master ble bestilt før årsskiftet med 12-15 ukers leveringstid.

Forventer ferdigstilling i løpet av tredje kvartal 2022.

Linje 6: Prosjekt 29084 Ny kommunal barnehage – erstatning for Røyneberg

Årsavhengig merforbruk på kr 2,3 millioner. I 2021 har det vært jobbet med skisseprosjekt, forprosjekt og detaljregulering. Budsjettet for 2021 ble i 1. tertial 2021 nedjustert med kr 35 millioner. Det viste seg at det var behov for noe mer midler til arkitekt og konsulent i forbindelse med prosjektering og regulering i 2021. Budsjett for 2022 blir nedjustert tilsvarende merforbruk i 2021. Med de nye forhold som er kjent for prosjektet vil ikke rammen på kr 100 millioner holdes. Ny kalkyle vil presenteres til 2. tertial 2022 etter at anbudsprosess er utført.

Investeringsinntekter

De samlede investeringsinntektene ble i 2021 kr 293,4 millioner som er kr 42,4 millioner lavere enn justert budsjett 2021. Etter nytt oppsett for økonomisk oversikt inngår nå bruk av lån og mottatte avdrag på utlån av egne midler i investeringsinntektene.

Det er bokført kr 8,7 millioner i mottatt avdrag fra Lyse i 2021, slik som budsjettet. Bruk av lån bokføres i investeringsregnskapet når lånemidler faktisk brukes, og ikke ved låneopptak. I 2021 er det bokført kr 158,7 millioner som er kr 55,6 millioner lavere enn justert budsjett.

Salg av varige driftsmidler fordeler seg på salg av areal og boliger. I 2021 var det budsjettet med kr 10,6 millioner og regnskapsført kr 6,4 millioner. Kommunen solgte gjennomgangsboliger for totalt kr 2,5 millioner i 2021 hvor midlene fra dette er benyttet til å finansiere kjøp av nye boliger. I tillegg er det solgt annet næringsareal for kr 3,8 millioner.

Det er i 2021 mottatt tilskudd fra Husbanken på kr 4 millioner som gjelder kjøp av kommunale gjennomgangsboliger.

De resterende inntektene er knyttet til refusjoner og overføringer og består i hovedsak av kompensasjon for merverdiavgift i investeringsregnskapet på kr 36,9 millioner, diverse refusjoner og tilskudd fra private på kr 2,3 millioner, anleggsbidrag på kr 3,4 millioner, spillemidler på kr 13,1 millioner hvor kr 11,4 millioner gjelder Sola Arena og er videreført til Sørmarka Flerbrukshall IKS, justeringsavtaler på kr 58,3 millioner og refusjon fra Bymiljøpakken på kr 1,2 millioner.

Netto utgifter videreføring

Det er i 2021 betalt ut kr 82,2 millioner i startlån mot et budsjett på kr 80 millioner. Videre er det betalt kr 38,9 millioner i avdrag på startlån og mottatt avdrag på startlån på kr 32,7 millioner som fører til en netto utgift for videre utlån på kr 6,2 millioner.

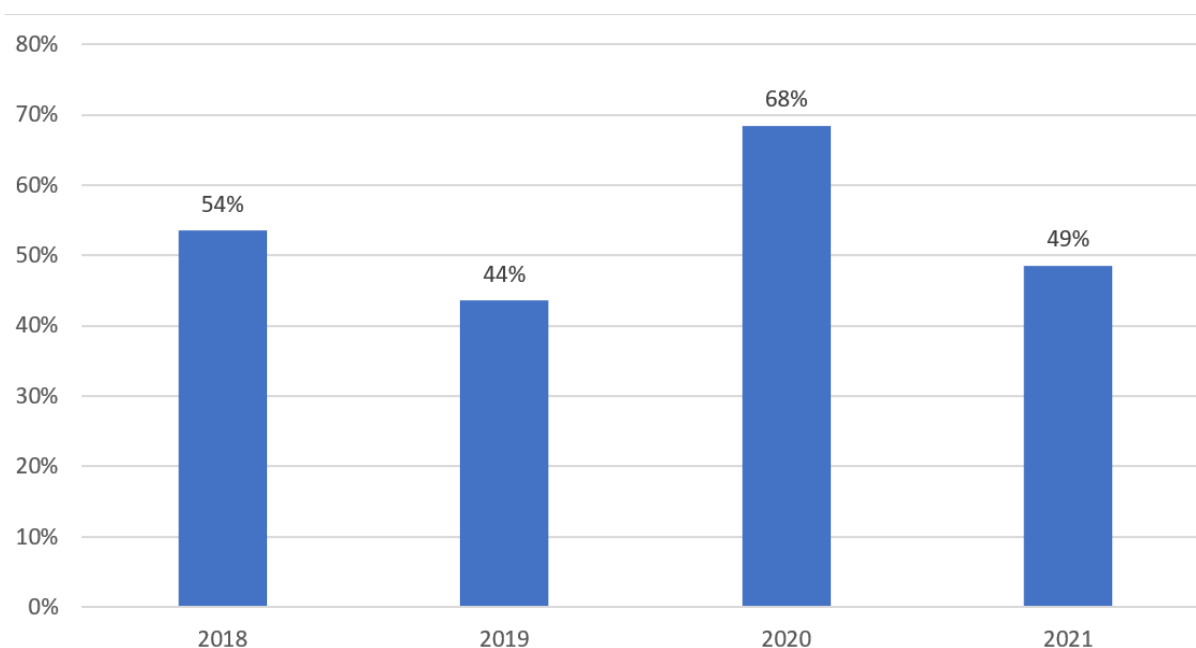
Overføring fra drift og netto avsetninger

Overføring fra drift til investering var kr 67,1 millioner, og i tråd med justert budsjett.

Det er i 2021 avsatt kr 10,5 millioner på bundet investeringsfond som fordeler seg på kr 4,4 millioner for oppgjør av Sola sentrumsplan, kr 3,4 millioner for oppgjør av Tananger sentrumsplan, og kr 2,7 millioner som gjelder justeringsavtaler. Det er brukt kr 2,7 millioner fra bundne investeringsfond i forbindelse med ferdigstillelse av tiltakspakken fra 2020 og oppgjør av Sola sentrumsplan for 2021. Det er i tillegg brukt kr 1,4 millioner fra ubundet disposisjonsfond i forbindelse med årsavslutning av prosjekt 99001 Garantisaker avsl. Prosjekter. Dette gir en netto avsetning på kr 6,4 millioner.

Egenfinansiering av investeringer

Grafen under viser hvordan finansiering av investeringer fordeler seg på egenfinansiering og bruk av lån for årene 2018-2021. Egenfinansiering av investeringer tilsvarer 49 prosent av totale investeringsinntekter i 2021.

Balanseregnskapet

Balanseregnskapet § 5-8 (Beløp i 1000)	Note	31.12.21	31.12.20
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		6 952 841	6 732 720
I. Varige driftsmidler		4 212 265	4 011 130
1. Faste eiendommer og anlegg	12	4 133 084	3 936 119
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	12	79 181	75 011
II. Finansielle anleggsmidler		793 268	736 345
1. Aksjer og andeler	13	199 466	183 755
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	15	593 802	552 590
III. Immaterielle eiendeler			
IV. Pensjonsmidler		1 947 308	1 985 245
B. Omløpsmidler	8	722 760	652 507
I. Bankinnskudd og kontanter		467 760	422 412
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0

2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		255 000	230 095
1. Kundefordringer	11	19 878	150 145
2. Andre kortsiktige fordringer		137 469	0
3. Premieavvik	10	97 653	79 950
Sum eiendeler			
Sum eiendeler		7 675 601	7 385 227
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital	7/20	3 099 371	2 869 188
I. Egenkapital drift		253 988	207 922
1. Disposisjonsfond		209 317	165 237
2. Bundne driftsfond		44 671	42 684
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		37 702	31 275
1. Ubundet investeringsfond		3 505	4 902
2. Bundne investeringsfond		34 197	26 373

3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		2 807 680	2 629 991
1. Kapitalkonto	18	2 794 725	2 617 036
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		12 955	12 955
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		4 226 615	4 169 642
I. Lån	10	2 301 204	2 175 634
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	14	1 022 099	1 373 981
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån	14	1 279 105	801 653
II. Pensjonsforpliktelse	10	1 925 410	1 994 008
E. Kortsiktig gjeld		349 618	346 397
I. Kortsiktig gjeld		349 618	346 397
1. Leverandørgjeld	11	105 025	112 801
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		244 594	233 596
5. Premieavvik	10	0	0
Sum egenkapital og gjeld		7 675 604	7 385 227

F. Memoriakonti		3	0
I. Ubrukte lånemidler		68 575	54 034
II. Andre memoriakonti		38 060	30 907
III. Motkonto for memoriakontiene		106 632	84 941

Arbeidskapital - omløpsmidler / kortsiktig gjeld

Arbeidskapitalen er et mål på kommunens likvide stilling, ofte beskrevet som dens evne til å betale sine betalingsforpliktelser etter hvert som disse forfaller, og den tilsvarer omløpsmidler fratrasket kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen hadde i 2021 en økning på kr 67 millioner, fra kr 306,1 millioner i 2020 til kr 373,1 millioner i 2021.

Eiendeler

Anleggsmidlene har økt med totalt kr 220,1 millioner. De største postene er økning i varige driftsmidler på kr 201 millioner. Av posten utlån/aksjer/andeler gjelder kr 149,1 millioner utlån til Lyse AS og kr 444,7 millioner gjelder videreformidling av Husbanklån (startlån).

Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser er kommentert under hovedtall. Kommunens fremtidige pensjonsforpliktelser er beregnet til kr 1 925,4 millioner. Tilsvarende er andeler i ulike pensjonsordninger samlet verdsatt til kr 1 947,3 millioner. Pensjonsmidler er kr 21,9 millioner høyere enn pensjonsforpliktelse og dette er positivt.

Egenkapital

Fri egenkapital knyttet til drift, dvs. disposisjonsfond har hatt en økning på kr 45,1 millioner, fra kr 165,2 millioner til kr 209,3 millioner. Dette blant annet som følge av at regnskapsmessig mindreforbruk settes på disposisjonsfondet ihht nye regler i kommuneloven.

Bundne driftsfond er på kr 44,9 millioner i 2021 mot kr 42,7 millioner i 2020. Bundne investeringsfond er på kr 34,2 millioner i 2021 mot 26,4 millioner i 2020.

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering både i drifts- og investeringsregnskapet. Disposisjon i prosent av brutto driftsinntekter kan si noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift. Tabellen

nedenfor viser utviklingen i størrelsen på disposisjonsfond i perioden 2016-2021 samt utvikling i disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter. Størrelsen på det frie disposisjonsfondet ved utgangen av 2021 utgjorde 8,7 % av kommunens driftsinntekter i 2021.

Disposisjonsfond (Beløp i 1000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Generelt disposisjonsfond	81 129	83 534	79 723	77 939	106 254	110 305
Disposisjonsfond Premieavvik	12 481	17 431	30 996	56 928	56 928	96 957
Disposisjonsfond Tilskudd i henhold til miljøplan	5 627	4 159	2 935	2 556	2 055	2 054
Sum Disposisjonsfond per 31.12.	109 237	124 574	132 604	140 223	165 237	209 317
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	5,8 %	6,5 %	6,8 %	6,9 %	7,8 %	8,7 %

Likviditet og soliditet

I de kommunale regnskapsforskriftene er det ikke fastsatt krav med hensyn til hvor stor egenkapitalprosenten, likviditetsgraden og soliditet bør være. Man bør imidlertid være oppmerksom på utviklingen i disse indikatorene.

Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 tar utgangspunkt i alle omløpsmidler og er et forholdstall mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Nøkkeltall forteller om kommunens evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser med utgangspunkt i alle omløpsmidler. Nøkkeltall bør være større enn 2. Tabellen under viser utviklingen i likviditetsgrad 1 de siste årene.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Likviditetsgrad 1	1,84	1,88	1,78	1,77	1,88	2,07

Likviditetsgrad 2

Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, og her bør nøkkeltallet være større enn 1. De mest likvide omløpsmidlene er kasse, bank og markedsbaserte plasseringer som er klassifisert som omløpsmidler, og som raskt kan omgjøres i kontanter. Det fremgår av tabellene at den likvide situasjonen i kommunekassen er god. Likviditetsgraden svekkes imidlertid noe dersom det korrigeres for akkumulert premieavvik.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Likviditetsgrad 2	1,26	1,36	1,12	1,19	1,22	1,34

Soliditet

Begrepet soliditet kan forklare kommunens evne til å tåle framtidige underskudd eller tap. Egenkapitalprosenten gir en informasjon om soliditeten. Den viser hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Egenkapitalprosenten var per 31. desember 2021 på 40,40 prosent.

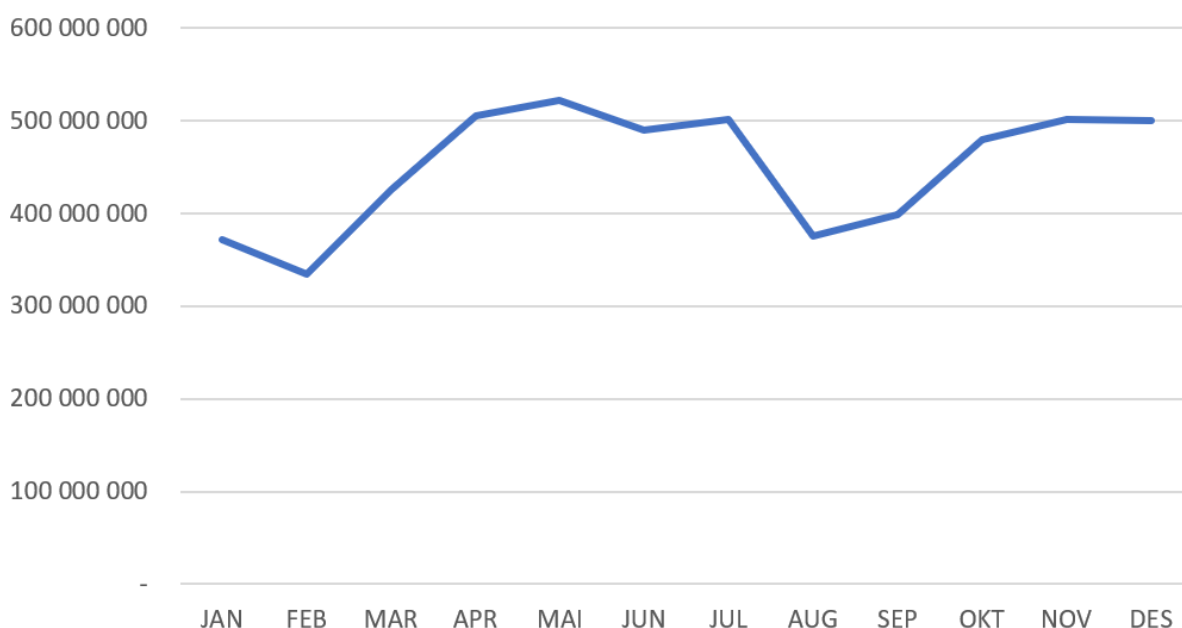
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Soliditet	32,51	33,16	34,33	33,96	38,85	40,38

Finansforvaltning

Reglementet for finans- og gjeldsforvaltningen i Sola kommune fastlegger de grunnleggende prinsipper for forvaltning av kommunens finansielle aktiva (plasserte midler) og forvaltningen av gjeldsporteføljen (passiva). Rapporteringen tar utgangspunktet i gjeldende finansreglement vedtatt i Kommunestyret 15. desember 2016, k-sak 76/16.

Likviditet

Per 31.12.21 er det ikke foretatt noen plassering av overskuddslikviditet. Midlene var plassert i kommunens hovedbankforbindelse med vilkår 3 måneder NIBOR + avtalt margin. Deler av innskuddet, kr 106 millioner, er plassert på Plasseringskonto+ i hovedbankforbindelse, hvor renten er 10 basispunkter over betingelser på konsernkonto, mot at uttak varsles en måned i forveien. Grafen under viser månedlig likviditetsutvikling i 2021.

Figuren viser gjennomsnittslikviditet 2021 med månedlig utvikling

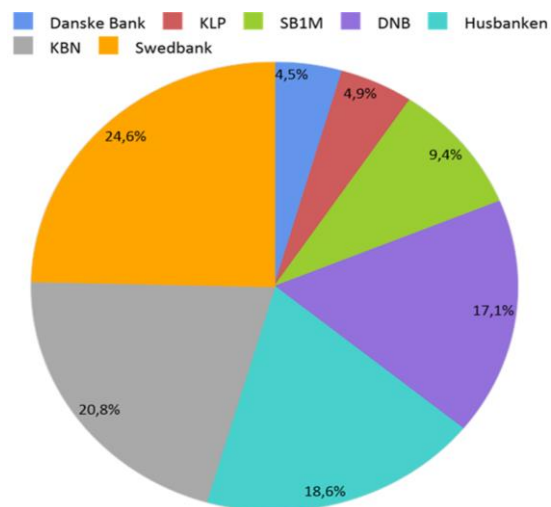

Forvaltning av låneporteføljen

Per 31. desember 2021 er samlet låneportefølje på kr 2 301,2 millioner, herav kr 428 millioner i startlån og kr 3,1 millioner i finansiell leasing. Gjeldsporteføljen hadde en gjennomsnittrente på 1,5 prosent og en rentebindingstid på 2,02 år.

Andel av lån som har rentebinding over 1 år (fast rente) er på 51,3 prosent, mens rentebinding under 1 år (flytende rente) er på 48,7 prosent.

Kommunens kortsiktige finansiering, det vil si med forfall innen 12 måneder, er på 17,7 prosent av den totale gjeldsporteføljen.

Figuren viser låneporteføljen fordelt på kreditor

Kontroll og styring

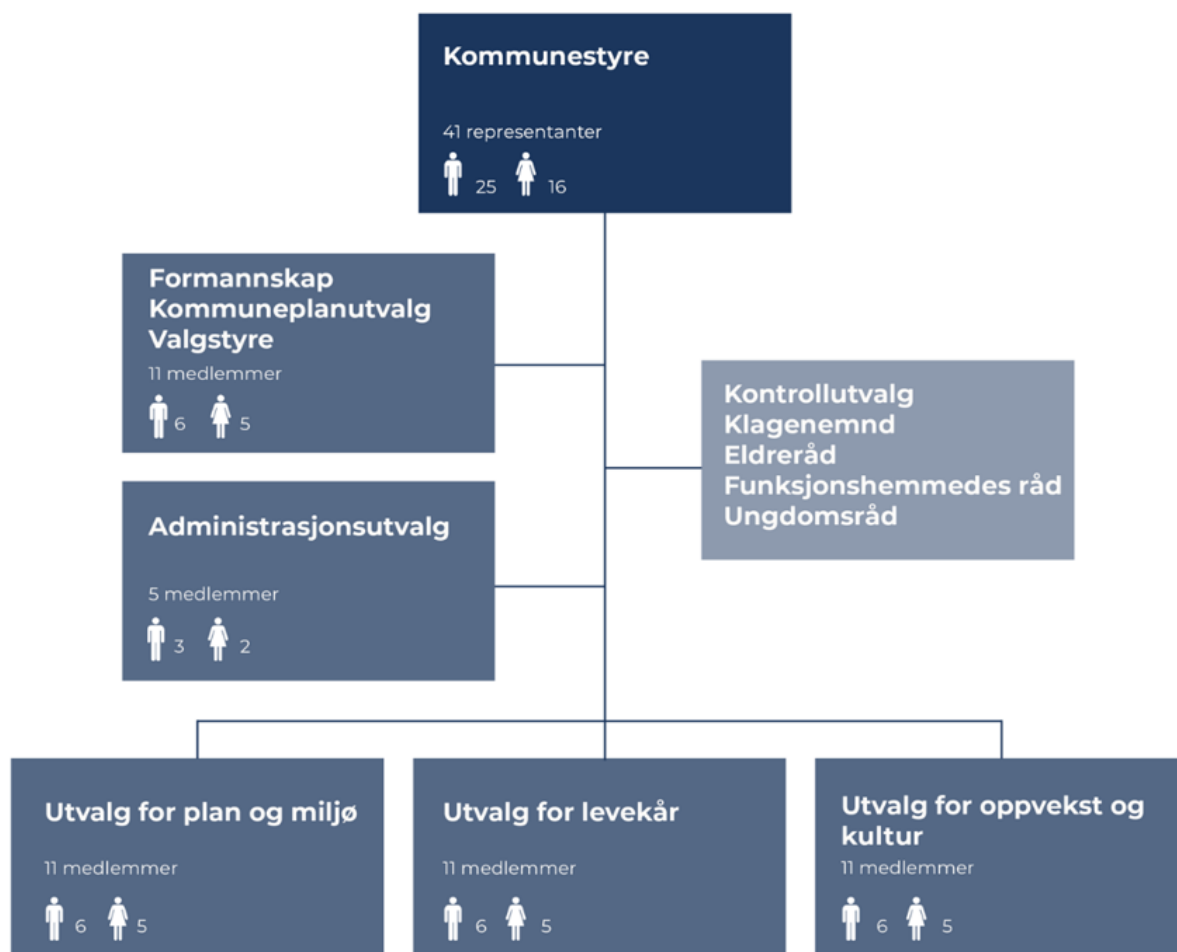
Gjennom styringssystemet, kommunens reglement og strategier, i tillegg til internkontroll, sørger Sola kommune for en betryggende kontroll og styring av kommunens virksomhet. Dette, sammen med kontroll og tilsyn utført av eksterne organer, vil bidra til at organisasjonen utvikler seg i ønsket retning.

Politisk organisering

Sola kommune styres etter formannskapsmodellen.

Organisering fra 17.10.2019:

Ordfører er Tom Henning Slethei (FrP) og varaordfører er Siv-Len Strandskog (AP).

De ulike partienes representasjon:

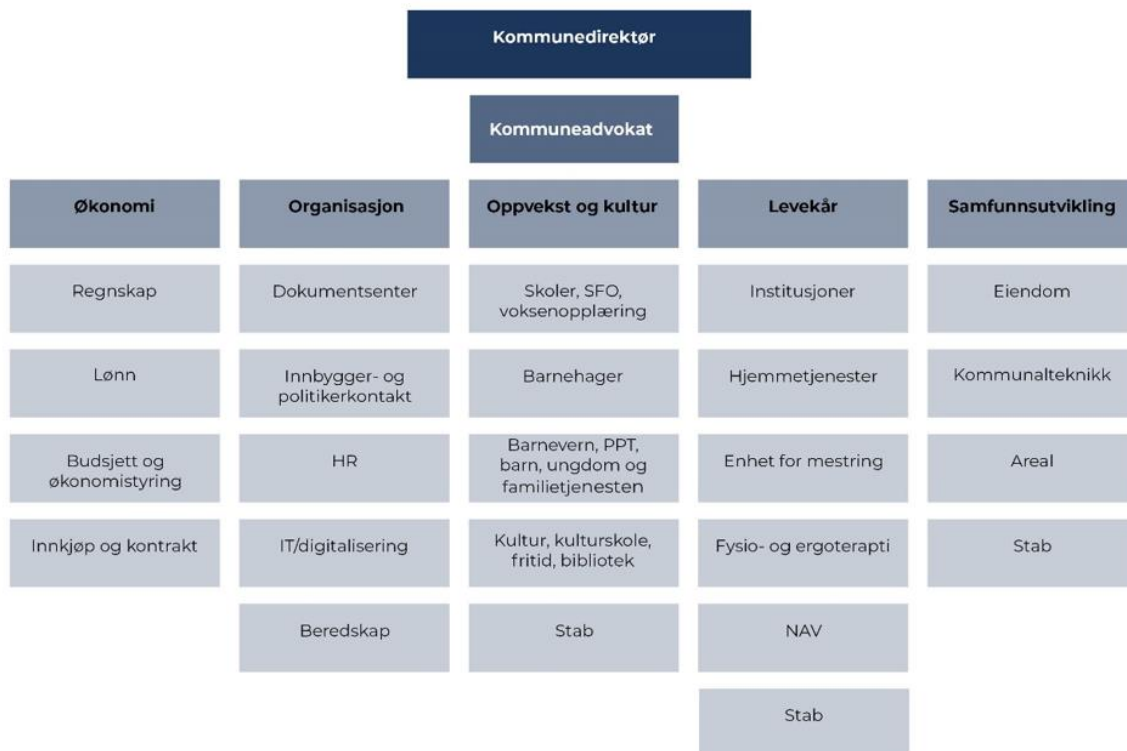
H	Frp	Ap	Fnb	Sp	Krf	SV	V	MDG	Uavhengig	SUM
12	7	7	3	4	3	2	1	1	1	41

* En representant som var innvalgt for FNB meldte i 2020 overgang til Uavhengige

Administrativ organisering

Sola kommune er bygget på en to-nivåmodell. Det betyr at kommunedirektøren sammen med kommunalsjefene og stabssjefene for organisasjon og økonomi utgjør det strategiske nivået i kommunen. Stillingene har to hovedfunksjoner; de har hovedansvar for strategisk utviklingsarbeid og utviklingsretning for Sola kommune som samfunnsaktør og arbeidsplass. Videre har de ansvar for helhetlig styring, oppfølging av resultater, drift og tjenesteutvikling. Kommunalsjefene ivaretar tjenesteområdene oppvekst og kultur, levekår og samfunnsutvikling, med ansvar for de underliggende virksomhetene. Organisasjonskartet viser organisering per 31. desember 2021.

Styringssystemet

Sola kommune er en kompleks organisasjon som krever et styringssystem som ivaretar både oppgavene og det administrative og politiske samspillet. Styringen av Sola kommune skjer gjennom politisk vedtatte reglement, planer og strategier.

Kommunens styringssystem kjennetegnes av en kombinasjon av formelle plantyper etter plan- og bygningsloven, og ulike typer temaplaner og strategier som ikke er knyttet til plan- og bygningsloven. Et effektivt kommunalt styringssystem er avhengig av at planene er tilpasset kommunens behov og ikke blir for omfattende.

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsverktøy. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel, hvor samfunnsdelen har en nøkkelrolle i det kommunale styringssystemet. Samfunnsdelen legger føringer for den kommunale aktiviteten ved å peke ut retning og mål for utvikling av kommunen som samfunn og organisasjon. Samfunnsdelen angår dermed kommunen som helhet, alle tjenestoområdene og dets tilhørende virksomheter og tjenester.

Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom retning og mål for utvikling (samfunnsdelen) og behov for vern, utbygging og fremtidig arealbruk. Arealdelen inneholder bestemmelser om hvilke prinsipper og forutsetninger som skal legges til grunn for den mer detaljerte arealplanleggingen. I tillegg er arealdelen et sentralt verktøy for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel. I motsetning til samfunnsdelen er arealdelen juridisk bindende.

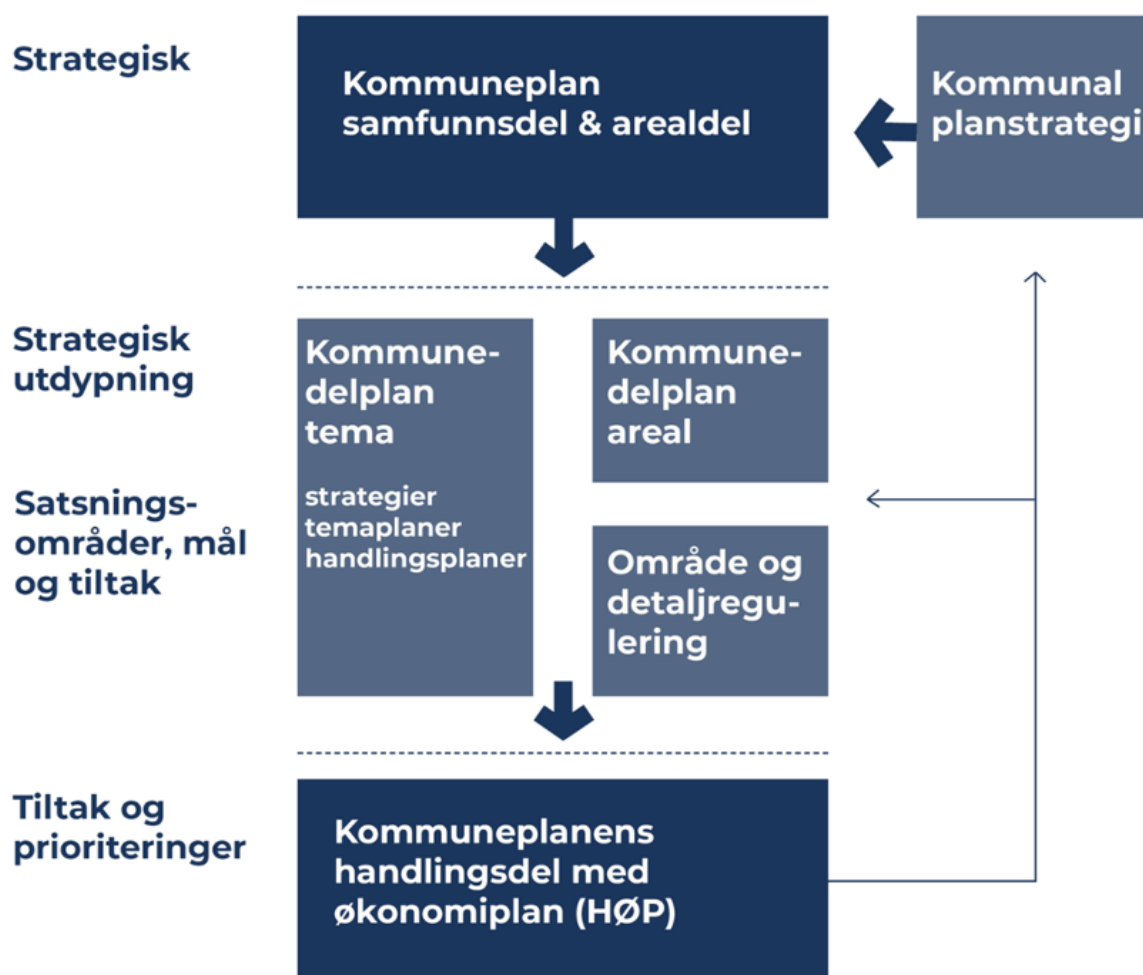

I handlings- og økonomiplanen inngår både kommuneplanens handlingsdel, fireårig økonomiplan og årsbudsjett i ett og samme plandokument. Handlingsdelen gir grunnlag for kommunens prioriteringer av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer.

Årsrapporten gir et helhetlig bilde av kommunens aktiviteter gjennom året, i tillegg til en grundig analyse av det økonomiske resultatet.

Kommunal planstrategi er det første leddet i kommunens langsiktige samfunnsplanlegging, som her er forklart over ved å beskrive kommunens styringssystem. Planstrategien revideres hvert fjerde år, og vedtas senest ett år etter konstituering av nytt kommunestyre. Planstrategien skal inneholde en drøfting av utviklingstrekkene i kommunen som samfunn og organisasjon, og skal avklare behovet for revisjon av kommuneplanen. I tillegg bør også planstrategien inneholde en vurdering av kommunens planbehov i den kommende kommunestyreperioden.

Figuren under viser de viktigste elementene i styringssystemet.

Kommunens reglement og strategier

Saksbehandling – og delegeringsreglement

Med hjemmel i kommuneloven har kommunen eget saksbehandlings- og delegeringsreglement. Det regulerer ansvars-, myndighets- og oppgavefordelingen mellom kommunens politiske organer og mellom politisk nivå og kommunedirektøren. Sola kommunes delegeringsreglement er sist vedtatt i kommunestyret i møte 18. juni 2020, K-sak 61/20.

Kommunedirektøren har også utarbeidet en videredelegering av sin egen myndighet til organisasjonen, som et såkalt internt delegeringsreglement.

Økonomireglement

Økonomireglementet framgår som kapittel 2 i delegeringsreglement for Sola kommune, og det regulerer økonomistyringen i kommunen. Økonomireglementet ble sist vedtatt samtidig med delegeringsreglementet. Kommunedirektøren legger opp til en årlig vurdering og vedtak av økonomireglement som en del av budsjettvedtaket. Denne praksisen ble innført i forbindelse med handlings og økonomiplan 21-24. I økonomireglementet står det hvilke fullmakter som gis til kommunestyret, formannskapet, utvalgene, kommunedirektøren og virksomheter. Det regulerer videre kravene til økonomirapportering basert på gjeldende lovverk.

Finansreglement

Kommunens finansreglement er sist vedtatt i kommunestyresak 75/16 i møte den 15. desember 2016. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivåene som er tillatt innenfor forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, langsiktige aktiva og gjeldsporteføljen. Reglementet skal hindre kommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko, og forvaltningen skal foregå på en slik måte at den ivaretar hensynet til balanse mellom avkastning, risiko og likviditet. Fullmakter til kommunedirektøren er også presisert nøye, og kommunedirektøren utarbeider en finansrapport tre ganger i året hvor eventuelle avvik i forholdet til reglementet rapporteres. Kommunedirektøren tar sikte på å oppdatere reglementet i år 2022, etter ny kommunelov med tilhørende ny forskrift om garantier og gjelds- og finansforvaltning.

Kommunens strategier

Sola kommune har vedtatt flere strategier på overordnet nivå. Dette gjelder blant annet innkjøpsstrategi, arbeidsgiverstrategi, samfunnssikkerhet og beredskap, kommunikasjonsstrategi, HMS-strategi, digital strategi, folkehelsestrategi, samt samskappingsstrategi. Strategiene utarbeides av kommunedirektøren og behandles som hovedregel i administrasjonsutvalget eller som en del av større prosesser gjennom for eksempel kommuneplanarbeidet. Strategiene gir føringer som kommunen legger til grunn i sitt arbeid på respektive fagområder, herunder overordnende prinsipper, mål- og styringsparametre, fokusområder og lignende.

Internkontroller

Som en del av årshjulet og kommunedirektørens behov for en betryggende kontroll, gjennomføres det flere overordnende internkontroller i løpet av året. Faste rapporteringer er organisert slik:

- månedlig økonomirapportering fra virksomhetsledere til kommunedirektør
- tertialvise rapporteringer - budsjettoppfølging fra kommunedirektør til formannskapet og kommunestyret
- månedlig kontroll av lønnsutbetalinger i forkant av lønnskjøring
- kvartalsvise rapporteringer på sykefravær. Halvårsrapportene behandles i administrasjonsutvalget
- halvårlig avviksrapportering med videre behandling i administrasjonsutvalget
- halvårlig rapportering på overtid fra virksomhetsledere til kommunedirektøren
- månedlig kontroll av lønn
- årlig rapportering av HMS- og kvalitetsarbeidet
- halvårlig beredskapsøvelse på overordnet nivå
- årlig internkontroll av anskaffelser
- vernerunde gjennomføres i alle virksomheter årlig

Hensikten med disse internkontrollene er å avdekke vesentlig avvik, samt sette i gang tiltak som skal sikre at kommunen planlegger, organiserer og utfører sin aktivitet i samsvar med lover og forskrifter. Internkontroll dreier seg i stor grad om å være beredt og å forebygge på en slik måte at det gir trygghet for at kommunens utvikling går i ønsket retning. Kommunedirektøren vil også presisere at mange internkontrollaktiviteter som utføres i kommunen blir oppfattet som arbeidsformer for å bidra til skjerpet oppmerksomhet i praksis. Internkontroll er sunn fornuft og god praksis satt i system.

ROS-analyser

Målet om overordnet ROS- og beredskapsplaner og minst en årlig øvelse i alle virksomheter og stabsavdelinger står ved lag. Den årlige HMS-undersøkelsen som ledere svarer på, viser at det fortsatt er noen virksomheter i kommunen som ikke har oppdatert helhetlig ROS.

Eierskap i selskaper

Kommunestyret vedtok «Eiermelding for Sola kommune» i [kommunestyresak 8/15](#), på møte den 5. februar 2015. Eiermeldingen gir rammer for hvordan kommunen skal utøve sitt eierskap i selskaper, stiftelser og kommunale foretak. Formannskapet er delegert ansvaret for løpende oppfølging av kommunale foretak og selskapene, samt oppfølging av aksjoner etter selskapskontroller. Kommunereformen medfører endringer i eierbrøken i selskapene. Revidering av eiermeldingen vil synliggjøre dette i denne valgperioden.

Siden 2016 har det vært tilbudt folkevalgtopplæring i eierpolitisk strategi.

Kommunedirektøren legger opp til felles digital folkevalgtopplæring sammen med kommunene Stavanger, Sandnes, Randaberg, Time, Klepp, Hå, Gjesdal og fylkeskommunen.

Det har vært følgende utvikling og endringer av eierporteføljen i løpet av 2020:

- Endring av selskapsavtale for Stavangerregionen Havn IKS F-sak 02/2020, forhandlinger pågår.

- Forus Sportssenter- prinsipper for ny driftsmodell K-sak 108/2020, besluttet uendret eierskap, forhandlinger om endringer i driftstilskudd pågår.
- Rogaland Revisjon IKS- godkjenning av opptak av ni kommuner på Haugalandet som nye deltakere, f-sak 16/2021
- Godkjenning av revidert eierstrategi Lyse AS, k-sak 17/2021
- Ranso AS- endring av selskapsstruktur som følge av krav fra NAV, k-sak 43/2021
- Deltakelse i Nettverk for kommunale vannkrafteiere, k-sak 56/2021
- Omdanning av friluftsrådene, k-sak 66/2021

Kontrollutvalget

Etter kommuneloven har kontrollutvalget løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret. Kontrollutvalgets hovedmål er å se til at kommunen følger opp lover og regler, og retter seg etter politiske vedtak. I tillegg vil kontrollutvalget påse at virksomhetene drives målrettet, effektivt, etisk forsvarlig og til beste for kommunens innbyggere. Videre skal utvalget påse at det føres kontroll med den økonomiske forvaltningen ved blant annet å følge med på kommunens økonomistyring og budsjettdisiplin i løpet av året gjennom orienteringer om kommunens tertialrapporteringer.

Som et ledd i kontrollutvalgets tilsyn med kommunens forvaltning har kontrollutvalget invitert administrative ledere for å orientere kontrollutvalget i aktuelle saker.

I løpet av 2021 presenterte økonomisjefen årsrapporten for 2020 og begge tertialrapporter. Kommunedirektør, kommunalsjef for samfunnsutvikling samt økonomisjef orienterte om egne ansvarsområder.

Kontrollutvalget behandlet kommunens årsregnskap, og ga påfølgende uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret samt forenklet etterlevelseskontroll.

Kontrollutvalget har i 2021 behandlet følgende rapport:

- hjemmetjenester – yngre hjemmetjeneste mottakere
- effektivisering og forbedring i kommunens administrasjon og tjenestetilbud i en tid med omstilling, hvor det spesielt sees på miljøtjenesten

Kontrollutvalget har i 2021 fulgt opp følgende rapporter:

- PP-tjenesten
- tiltak rettet mot risikoutsatt ungdom

I 2021 har kontrollutvalget bestilt følgende rapport:

- forebygging og tidlig innsats i barnehage og barneskole til og med 7. trinn)

Når kontrollutvalget har behandlet en rapport om forvaltningsrevisjon, sendes denne over til kommunestyret for sluttbehandling. Når kontrollutvalget følger opp rapporten blir det sendt melding til kommunestyret om oppfølgingen.

Kontrollutvalget har også ansvar for å påse at kommunen fører kontroll med forvaltning av kommunens interesser i selskap med mer også kalt selskapskontroll. Eierskapskontroller skal gjennomføres i samsvar med gjeldende plan for eierskapskontroll vedtatt i kommunestyret og innenfor vedtatte budsjetttrammer. Kontrollutvalget har behandlet eierskapskontroller for Stavangerregionen Havn IKS i 2021. Kontrollutvalget har i løpet av 2021 ikke bestilt noen eierskapskontroller for 2022.

Etikk, likestilling og tiltak mot diskriminering

Likestillingsloven, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven gir føringer for arbeidet innen likestilling og diskriminering. Sola kommune har som mål at alle skal ha likeverdige arbeids- og utviklingsmuligheter, uavhengig av kjønn og kulturell bakgrunn. Dette blir presisert under forhandlinger og i daglig drift.

Varsling

Kommunen har både avvik og varsling som en del av opplæringen for nye ledere og i den årlige HMS-opplæringen. Det er også utarbeidet et e-læringskurs i avvik og varsling som er tilgjengelig for alle ansatte.

Statlige tilsyn

Statsforvalteren i Rogaland gjennomførte tilsyn med skolenes plikt til å varsle og undersøke i skolemiljøsaker. Tilsynet omfattet kommunens internkontroll for å sikre at skolene oppfyller denne plikten. Det ble også sett på om Håland skole oppfylte plikten til å varsle og undersøke i konkrete skolemiljøsaker, og kommunens internkontroll med skolen.

Tilsynet konkluderte med at kommunen må iverksette tiltak. Kommunen må opprette et internkontrollsystem for å sikre at skolene oppfyller lovkravene, og se til at nødvendige endringer på kommunalt nivå og på skolenivå blir gjennomført. Kommunen mottok endelig tilsynsrapport 14. desember 2021, med rettefrist 15. mars 2022.

Årsregnskap

Årsregnskapet for Sola kommune er avlagt i henhold til kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarter utgitt av foreningen for god kommunal regnskapsskikk.

Det inneholder økonomiske oversikter, noter, regnskapsskjema og revisors beretning. Økonomiske analyser og rapporter for tjenesteområdene/virksomhetene finner en i de respektive tjenesteområdekaptlene.

Årets regnskap er spesifisert i regnskapsskjema 1B og 2B på samme detaljnivå som kommunestyrets vedtak av drifts- og investeringsbudsjettet. Det vil si per virksomhet for driftsregnskapet, og per samlebevilgning/prosjekt for investeringsregnskapet.

Årsrapport og årsregnskap for 2021 er planlagt behandlet i formannskapet 10. mai og i kommunestyret 19. mai 2022.

Hovedoversikter

§ 5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

§ 5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A) (Beløp i 1000)	Note	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Oppr. bud. 2021	Regnskap 2020
Generelle driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		561 735	564 859	537 100	572 869
2 Inntekts- og formueskatt		1 204 713	1 134 000	1 124 000	1 057 879
3 Eiendomsskatt		0	0	0	0
4 Andre generelle driftsinntekter		34 381	13 420	13 420	12 113
5 Sum generelle driftsinntekter		1 800 829	1 712 279	1 674 520	1 642 861
Generelle driftsutgifter					
6 Sum bevilgninger drift, netto		1 643 365	1 613 036	1 563 220	1 511 299
7 Avskrivninger	12	116 597	116 597	0	109 126
8 Sum netto driftsutgifter		1 759 961	1 729 633	1 563 220	1 620 425

9 Brutto driftsresultat		40 867	- 17 354	111 300	22 435
Netto finansutgifter					
10 Renteinntekter		15 288	7 579	7 579	19 562
11 Utbytter		65 117	65 100	65 100	62 446
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	- 6
13 Renteutgifter		33 761	30 054	32 704	41 985
14 Avdrag på lån	14	90 942	90 240	90 240	89 284
15 Netto finansutgifter		44 298	47 615	50 265	49 267
16 Motpost avskrivninger	12	116 597	116 597	0	109 126
17 Netto driftsresultat		113 166	51 628	61 035	82 294
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
18 Overføring til investering		- 67 100	- 67 100	- 67 100	- 68 275
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond		- 1 987	6 929	5 565	8
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond		- 44 080	8 543	500	- 12 068
21 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	- 1 959
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		- 113 166	- 51 628	- 61 035	- 82 294
23 Framført til inndeckning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B) (Beløp i 1000)	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Oppr. bud. 2021	Regnskap 2020
Kommunedirektør med sentrale staber	97 512	98 127	94 219	98 017
Fagstab oppvekst	12 128	12 991	8 261	12 797
Skole og SFO	377 787	364 902	338 369	346 792
Sola PPT	9 795	9 564	9 372	9 099
Barnehager	283 724	281 934	271 669	283 581
Styrket barnehage tilbud	27 632	28 565	21 795	24 524
Barnevern	42 412	41 335	38 908	41 187
Barn, ungdom og familietjenesten	30 048	30 634	25 298	24 810
Fagstab kultur	10 166	9 276	8 209	8 682
Fritid	11 523	12 420	13 887	13 623
Sola bibliotek	7 219	7 311	6 567	6 655
Sola kulturskole	10 697	10 474	9 611	10 027
Oppvekst og kultur	823 132	809 405	751 946	781 778
Fagstab levekår	39 113	48 473	45 580	47 029
Institusjon	164 874	152 663	144 515	134 289
Hjemmetjenester	72 564	70 935	64 970	89 318
Enhet for mestring	199 556	168 480	147 023	162 691
NAV Sola (sosiale tjenester)	46 873	50 403	53 156	49 703
Fysio-/ergoterapi	16 996	17 145	16 776	16 083
Levekår	539 976	508 099	472 020	499 112

Fagstab samfunnsutvikling	7 089	7 092	6 965	7 255
Eiendom	134 432	128 692	114 976	114 442
Kommunalteknikk	14 607	13 890	12 881	834
Areal	7 732	9 015	12 014	10 061
Samfunnsutvikling	163 861	158 688	146 836	132 592
Fordelte utgifter og avskrivninger	53 317	44 353	111 228	- 2 643
Skatt/rammetilsk. og finanstransaksjoner	- 18 417	- 2 616	- 1 800	21 225
Sum bevilgninger drift, netto	1 659 380	1 616 057	1 574 449	1 530 080
Herav:				
Avskrivninger	19 937	17 369	17 369	18 642
Netto renteutgifter og -inntekter	- 142	- 575	- 575	- 147
Avsetninger til bundne driftsfond	13 206	4 595	510	15 513
Bruk av bundne driftsfond	- 16 985	- 17 753	- 6 075	- 15 228
Bruk av disposisjonsfond	0	- 615	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 643 365	1 613 036	1 563 220	1 511 299

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A) (Beløp i 1000)	Note	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Oppr. bud. 2021	Regnskap 2020
1 Investeringer i varige driftsmidler	12	317 587	388 902	402 523	386 675
2 Tilskudd til andres investeringer		14 578	1 478	0	45 662
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	13	15 711	12 436	34 500	3 557
4 Utlån av egne midler		0	0	80 000	0

5 Avdrag på lån	14	0	0	15 000	17 542
6 Sum investeringsutgifter		347 875	402 815	532 023	453 436
7 Kompensasjon for merverdiavgift		36 940	31 728	53 327	68 625
8 Tilskudd fra andre		82 616	70 468	8 600	149 889
9 Salg av varige driftsmidler		6 381	10 600	34 620	35 552
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	14	8 754	8 741	15 000	8 741
13 Bruk av lån	14	158 734	214 343	250 972	143 921
14 Sum investeringsinntekter		293 425	335 880	362 519	406 729
15 Videreutlån	15	82 168	80 000	0	72 538
16 Bruk av lån til videreutlån	15	82 168	80 000	80 000	72 538
17 Avdrag på lån til videreutlån	15	38 931	15 000	0	34 079
18 Mottatte avdrag på videreutlån	15	32 708	15 000	8 741	20 153
19 Netto utgifter videreutlån		6 223	0	- 88 741	13 926
20 Overføring fra drift		67 100	67 100	67 100	68 275
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond		- 7 824	- 164	0	- 8 318
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	15	1 396	-	0	675
23 Dekning av tidligere års udekket beløp		-	-	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	7	60 673	66 936	67 100	60 633
25 Framført til inndekning i senere år(udekket beløp)	7	0	0	13 663	0

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B) (Beløp i 1000)	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Oppr. bud. 2021	Regnskap 2020
Kommunedirektør med sentrale staber				
Nytt rådhus	7 030	0	0	32 267
Miksepult Sola kulturhus	0	0	0	312
IKT-investering strategisk	1 613	713	1 500	2 287
Egenkapitalinnskudd KLP	3 265	4 660	4 660	3 557
Aksjekjøp Jåsund Utvilkingsselskap AS	12 436	12 436	0	0
Multifunksjonsskrivere (finansiell leasing) (avsluttet)	100	0	0	4 189
Nytt rådhus, inventar	104	1 602	0	3 070
Forplass, Sola sentrum	8	0	0	762
Forvaltningslån	0	0	95 000	17 542
Inventar Soladoktoren AS	300	300	0	0
Sum kommunedirektør med sentrale staber	24 857	19 711	101 160	63 986
Oppvekst og kultur				
Samlebevilgning formål oppvekst og kultur	278	420	0	0
Barnehager rehab. (årsbev.)	0	0	0	28
Skoler rehab. utemiljø (årsbev.)	0	0	0	110
Skolebruksplan Sola skole	23	0	0	439
Skolebr.plan, Grannes skole, tilb.f. klasserom/uteareal	0	0	0	322
Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	82 226	136 708	125 320	167 299
Havnealléen barnehage, rehab.	10 142	11 108	10 380	772
Storevarden skole, skolebr.plan (kl.rom/storstue/uteareal)	3 453	2 679	26 520	541

Ny kommunal barnehage - erstatning for Røyneberg	7 023	4 755	40 000	245
Dysjaland skule, arbeidsrom	452	455	0	925
Dysjaland skole, rehabilitering av uteområdet	2 707	2 622	1 800	3 178
Røyneberg skole, rehabilitering garderobe	0	0	0	337
Datamaskiner/fornyng skoler	3 384	3 400	5 600	3 459
Interaktive flatskjermer, skoler	0	0	0	59
IKT i barnehagen	19	33	0	45
Makerspace (skoler og SFO)	121	500	0	0
Oppgradering av uteområde skoler	3 478	4 740	3 000	0
Oppgradering av uteområde Grannes barnehage	0	500	500	0
Kultur- og aktivitetshus Tananger	718	700	9 300	481
Kulturminnevernplan, tre minnesmerker	0	0	0	55
Nytt biblioteksystem	0	0	0	363
Sykkeltaxi	0	0	0	184
Projektor Sola kulturhus	231	231	0	0
Sum oppvekst og kultur	114 255	168 851	222 420	178 842
Levekår				
Samlebevilgning formål levekår	0	400	400	387
Sandesbubben, skjerming inngang	0	0	0	3
Ny sjukeheim Sola sentrum	2 494	3 000	0	35 611
Institusjons-/helsebygg, rehab./ombygging (årsbev.)	0	0	0	10
Småhus, midlertidige/permanente	1 561	1 512	0	248
Kjøp/salg gjennomgangleiligheter BSHP	13 609	15 900	2 500	11 567
Kjelsberg ring, rus og psykiatri	19 145	19 570	11 700	20 427
Velferdsteknologi Levekår	876	1 900	1 000	997

Sola hybelhus (BSHP)	0	0	0	84
8 boliger med base, pilotprosjekt	325	784	0	410
Institusjonskjøkken	20 433	20 119	20 900	5 177
27) Sola sjukeheim, hovedombygging	2	0	0	40
Nye sykesignalanlegg	8 319	8 511	2 600	3 489
Uteområdet Stangelandssenteret	0	0	0	99
Ny bil til det kommunale hjelpemiddellageret	0	730	730	0
Omsorgsboliger	0	0	1 000	0
Småhus	0	0	6 000	0
Kjøp av Mazda bruktbil RL 23250	0	0	0	309
Sum levekår	66 765	72 426	46 830	78 858
Samfunnsutvikling				
Rådhus/adm.bygg, rehab. (årsbev.)	0	0	0	- 76
Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	52	0	0	692
Rehabilitering Soma driftsstasjon	37	0	0	154
Brannalarmanlegg Kongshaugveien 4	0	0	0	121
Oppgradering kjøkken Åsenhallen	51	63	0	586
ENØK Åsenhallen	3 031	3 155	0	119
Brannalarmanlegg Sande skole	0	0	0	195
Overføring av anlegg m/justeringsrett	49 136	49 136	0	1 478
Samlebevilgning formål kirke	99	2 989	2 500	11
Samlebevilgning formål samfunnsutvikling	0	0	0	497
ENØK-tiltak kommunale bygg	1 666	5 740	4 800	2 260
HC parkering sjøbad	238	238	0	0
Krabbavika K1-K5	439	0	0	0

Myklebust felt K	34 606	34 500	34 500	0
Intern prosjektledelse (årsbev.)	0	0	0	181
Erverv av areal (kun budsjett) (årsbev.)	0	0	0	41 001
Rehab. uteområder komm. bygg (årsbev.)	0	0	0	- 190
Etablering av nytt serverrom	0	200	0	185
Arkeologisk utgravning Sola sentrum	0	3	0	511
Ladestasjoner El-biler	0	0	0	89
Klimaavbøt. tiltak/drenering. komm. bygg (årsbev.)	0	0	0	106
Badeflåte Ormen Lange	0	0	0	144
Betalingsløsning parkeringsanlegg	0	0	0	853
Tomtekjøp Sola sentrum	0	0	0	2 823
Kjøp av biler for å erstatte leasing	2 282	2 500	2 500	0
Kjøpesentertomten	25	0	0	0
Skadbergv./Åsenv. lavbl., 50 leil. for salg	0	0	0	148
Myklebust felt BB-9, 8 leil. for salg	0	0	0	- 12
Myklebust felt CB-6-12-13, 38 leil. for salg	0	0	0	802
Myklebust felt CB-8-11-14, 22 rekkehus for salg	0	0	0	175
Ny kirke Sola sentrum	341	0	0	40 834
Sørnes kirke, alterparti og skyvedører	29	0	0	22
Aktivitetspark	45	5 000	2 500	0
Sola ruinkyrkje, rehab. omkringliggende mur	29	35	0	1 003
Festplass Sola sentrum, del 2	174	250	0	2 694
Byparken, del 1	0	0	0	498
Vann Vigdelsv./Ølberg havnev./Ølbergv.	480	0	9 600	1
IVARs nye hovedvannledning	0	0	2 500	0
Oppgradering sikkerhet høydebasseng	225	400	0	0

Overløpsmåling avløp	0	100	500	20
PA002 Joa	0	0	5 000	0
PA018 Austrheimsvegen	408	408	0	1 822
PA043 Stangeland	5 951	6 274	6 100	26
PA032 Sola sentrum Stangeland	55	0	0	0
Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	4 882	6 782	6 400	118
Solastranden avløp	0	0	250	0
VA40 Grotnes nord	0	0	1 200	0
Sola arena, infrastruktur	6 816	2 111	30 900	4 789
VA Vestre ringveg	62	0	0	605
VA15 Moringvegen	3 951	5 461	9 300	39
VA178 Ljosheimkroken	0	- 11	2 450	11
VA Påskhusvegen	0	- 34	2 750	34
VA Tanangervegen	0	0	3 000	0
VA Etappe 3 (Sola sentrumsplan)	0	- 47	0	47
Utskiftning gatelys, standardheving	941	1 500	1 500	492
Vestre ringveg, Sola sentrum	0	0	0	869
Kongshaugvegen, Sola sentrum	181	0	0	1 613
Ljosheimkroken	0	0	1 000	0
Forskuttering Bymiljøpkken, trafikkisikringsm.	2 102	2 100	5 400	103
Rådhusvegen, del 1	0	0	0	78
Reguleringsplan gang/sykkelvei Vigdelsveien	208	0	0	565
Skiltplan	244	240	0	0
Rehab. to svømmehaller	0	0	0	83
Prosjektledelse Sola Arena	534	0	0	619
Ny Solahall med varmtvannsbasseng	178	952	1 500	348

Sola fotball, rehabilitering av ballbinge	0	0	0	72
Trafikksikkerhet, kommunale veier	0	0	800	0
V15, rundkjøring Sandesletta og deler av V14	0	0	0	777
Oppgradering av fasade Dysjalandshallen	0	0	1 000	0
Reguleringskost Somaleiren	0	1 000	1 000	0
Oppgradering syv lekeplasser	0	0	0	2 805
Turveg Hafrsfjord - Sørnes	1 103	151	0	1 222
Turveg Hafrsfjord - Joa	937	2 226	0	2 089
Sola arena, uteanlegg (eiendom)	2 270	227	0	7 399
Bysykler og ladestasjoner	26	375	250	174
Rehab. friidrettsbane Tananger stadion	0	0	0	93
Sykelstativ	0	0	0	124
Drenering/klimaavbøtende tiltak	487	500	500	0
LED lys på fotballbaner	867	800	800	0
Lys tursti Harfsfjord	58	2 275	4 550	0
Ny totalstasjon	0	250	250	0
Oppgradering av lekeplasser friområder	1 524	1 900	1 000	0
Robotklippere	167	150	150	0
Samlebehov maskiner og utstyr	1 987	1 750	1 250	0
Sti Ytreberget	250	250	250	0
Friområder/lekeplasser(årsbev)	0	0	0	105
Vaxx Sola sentrum	0	- 73	0	73
Selvfinansierte boliger	0	0	0	425
Garantisaker avsl. prosjekter (årsavhengig)	1 396	0	0	675
Finansiering (ekskl. øremerket finans.)	11 429	0	0	5 529
Sum samfunnsutvikling	141 999	141 826	147 950	131 750

Investeringsutgifter	347 875	402 814	518 360	453 436

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3) (Beløp i 1000)	Note	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Oppr. bud. 2021	Regnskap 2020
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		561 735	564 859	537 100	572 869
2 Inntekts- og formuesskatt		1 204 713	1 134 000	1 124 000	1 057 879
3 Eiendomsskatt		0	0	0	0
4 Andre skatteinntekter		0	0	0	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		39 238	17 621	14 481	14 410
6 Overføringer og tilskudd fra andre		369 398	217 935	171 326	261 396
7 Brukerbetalinger		73 993	69 716	70 221	66 354
8 Salgs- og leieinntekter		161 362	148 731	150 713	151 230
9 Sum driftsinntekter		2 410 440	2 152 861	2 067 841	2 124 137
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter	4/5	1 076 178	1 039 724	1 002 291	1 006 584
11 Sosiale utgifter	10	257 386	250 026	250 078	236 447
12 Kjøp av varer og tjenester		791 282	650 905	608 082	634 704
13 Overføringer og tilskudd til andre		128 130	112 963	96 090	114 841
14 Avskrivninger		116 597	116 597	0	109 126
15 Sum driftsutgifter		2 369 572	2 170 215	1 956 541	2 101 702

16 Brutto driftsresultat		40 867	- 17 354	111 300	22 435
Netto finansutgifter					
17 Renteinntekter		15 288	7 579	7 579	19 562
18 Utbytter		65 117	65 100	65 100	62 446
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		- 0	0	0	- 6
20 Renteutgifter		33 761	30 054	32 704	41 985
21 Avdrag på lån	15	90 942	90 240	90 240	89 284
22 Netto finansutgifter		44 298	47 615	50 265	49 267
23 Motpost avskrivninger	15	116 597	116 597	0	109 126
24 Netto driftsresultat		113 166	51 628	61 035	82 294
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering	14	- 67 100	- 67 100	- 67 100	- 68 275
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	14	- 1 987	6 929	5 565	8
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond		- 44 080	8 543	500	- 25 014
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	14	0	0	0	12 946
28 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	- 1 959
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		- 113 166	- 51 628	- 61 035	- 82 294
30 Framført til inndekning i senere år (merforbruk)	7	0	- 0	0	0

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner (Beløp i 1000)	Regnskap 2021
Driftsregnskapet	
1. Netto driftsresultat:	113 166
2. Avsetninger til bundne driftsfond	- 19 435
3. Bruk av bundne driftsfond	17 448
4. Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 67 100
5. Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 40 467
6. Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	7 043
7. Budsjettetert dekning av tidligere års merforbruk	0
8. Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	10 655
9. Strykning av overføring til investering	0
10. Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	0
11. Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0
12. Strykning av bruk av disposisjonsfond	- 7 043
13. Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	3 612
14. Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	
15. Bruk av disposisjonsfond for inndeckning av tidligere års merforbruk	
16. Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0
17. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	- 3 612
18. Framført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0
Investeringsregnskapet	
1. Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	301 575
2. Avsetninger til bundne investeringsfond	10 514

3. Bruk av bundne investeringsfond	- 2 690
4. Budsjettetert bruk av lån*	- 296 511
5. Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 67 100
6. Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
7. Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 1 396
8. Dekning av tidligere års udekket beløp	0
9. Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	- 55 608
10. Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0
11. Strykning av bruk av lån	55 609
12. Strykning av overføring fra drift	0
13. Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	0
14. Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	0
15. Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	0
16. Framført til inndekning i senere år (merforbruk)	0
* fordi det er differanse mellom budsjett og regnskap på bruk av lån til videreutlån, er regnskapsbeløpet for bruk av lån til videreutlån tatt med her.	

Noter Sola kommune

Note 1 Regnskapsprinsipper

Lovverket

Regnskapet er avlagt i henhold til [kommuneloven](#), [forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner](#) og [god kommunal regnskapsskikk](#), herunder [kommunale regnskapsstandarder](#) utgitt av foreningen for god kommunal regnskapsskikk.

Generelle prinsipper

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, samt anvendelsen av disse. All tilgang og bruk av midler i løpet av året skal fremgå av regnskapet, og føring av tilgang og bruk direkte mot balansen skal ikke forekomme. For lån inntektsføres kun den delen som faktisk er

brukt. Anordningsprinsippet skal benyttes ved regnskapsføringen. Det vil si at alle kjente inntekter og utgifter skal føres i drifts- og investeringsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes. Alle utgifter skal regnskapsføres brutto. Det skal derfor ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter til utgiftspostene, og inntektspostene skal ikke fremstå med fradrag for eventuelle utgiftsposter.

Anleggsmidler og omløpsmidler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen er i balanseregnskapet klassifisert som anleggsmidler (anskaffelseskost på minst kr 100 000 og økonomisk levetid på minst tre år). Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje, er omløpsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde et anleggsmiddels kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet, utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres som anleggsmiddel i balansen. Tilskudd til investeringer føres brutto, og det gjøres derfor ikke fradrag for disse ved aktivering og avskrivning av anleggsmidlene. Det foretas lineære avskrivninger, det vil si et fast avskrivningsbeløp hvert år, jf. forskriftens § 3-4, annet ledd. Kundeordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 14-14. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Selvkost

På en rekke områder er selvkost satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger/gebyrer. Selvkostregnskapet er ført i tråd med kommunelovens § 15-1 og [forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer \(selvkostforskriften\)](#). På følgende områder kreves det brukerbetalinger/gebyrer (over tid) til maksimum selvkost:

- skolefritidsordning
- opphold i institusjon
- hjemmehjelpstjenester

På følgende områder kreves det brukerbetalinger/gebyrer (over tid) til selvkost:

- vann
- avløp
- slam
- renovasjon
- feiing
- plansaker (private)
- bygge- og delesaker
- oppmåling
- utslippstillatelser

- eierseksjonering

Note 2 Kommunens organisering

Sola kommune er organisert etter en to-nivåmodell med 40 virksomheter per 31. desember 2021, fordelt på tjenesteområdene oppvekst og kultur (30), levekår (5), samfunnsutvikling (3) og økonomi og organisasjon (2).

Kommunen er medeier i følgende interkommunale selskap (IKS) og interkommunale samarbeid (IS):

- IVAR IKS (interkommunalt vann-, avløps- og renovasjonsverk)
- Rogaland brann og redning IKS
- Stavangerregionen havn IKS
- Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS
- Sørmarka flerbrukshall IKS
- Multihallen og Storhallen IKS
- Folkehallene IKS
- Rogaland revisjon IKS
- Rogaland kontrollutvalgssekretariat IS

Note 3 Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet

Veilederen [budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet](#), utgitt av Kommunal- og distriktsdepartementet, er rammeverket for håndtering av investeringsregnskapet. Vurdering av framdrift for de enkelte investeringsprosjektene med påfølgende budsjettjusteringer ble gjort i forbindelse med budsjettoppfølginger per 30. april og 31. august 2021. Finansiering av prosjektene foretas samlet (porteføljeprinsippet), med unntak der det gis øremerkede tilskudd. Det vises til *Bevilgningsoversikt – investering (2B) §5-5* hvor det gis en oversikt over budsjett og regnskap per 31. desember 2021 og regnskap 2020 for de enkelte prosjektene.

Note 4 Antall årsverk

Antall årsverk i kommunen de siste tre årene:

- Per 31.12.21 1 476 årsverk
- Per 31.12.20 1 473 årsverk
- Per 31.12.19 1 435 årsverk

Dette gjelder hjemler som er besatt permanent eller midlertidig.

Note 5 Ytelser til ledende personer

	Ordfører	Kommunedirektør
Innberettet lønn	1 086 800	1 293 750
Innberettet andre ytelser	83 026	12 070

I tillegg kommer arbeidsgivers andel av tjenestepensjon.

Note 6 Godtgjørelse/ytelser revisor

Kommunens revisor er Rogaland Revisjon IKS. Godtgjørelse til revisjonen var på kr 1 421 648 eksklusiv mva.

	Timer	Beløp	Inkl.mva
Forvaltningsrevisjon	595	571 201	714 002
Regnskapsrevisjon	516	495 726	619 657
Attestasjoner	268	256 801	321 001
Kontrollutvalg	17	16 320	20 400
Rådgivning	85	81 600	102 000
Totalt	1 481	1 421 648	1 777 060

Note 7 Fond

Ubundne fond (Beløp i 1000)	Beholdning 01.01.21	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.21
Ubundne driftsfond				
Disp.fond. felles udisp	103 200	3 612	-	106 813
Disp.fond premieavvik	56 928	40 029	-	96 957

Øvrige ubundne driftsfond	5 109	438	-	5 547
Sum	165 237	44 080	-	209 317
Ubundne investeringsfond				
Garantisaker avsluttede prosjekter	2 871	-	1 396	1 475
Ubundne investeringsfond udisp.	2 031	-	-	2 031
Sum	4 902	-	1 396	3 505
Bundne fond	Beholdning 01.01.2021	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2021
Bundne driftsfond				
Selvkostfond	12 937	5 747	4 847	13 836
Øremerkede statstilskudd	29 748	12 455	11 368	30 835
Sum	42 684	18 202	16 215	44 671
Bundne investeringsfond				
Sola og Tananger sentrumsplaner	4 816	7 774	115	12 475
Justeringsavtaler, utbetales etter 10 år	6 537	2 740	-	9 277
Øremerka statstilskudd, vedlikeholdspakke	2 575	-	2 575	-
Øvrige bundne investeringsfond	12 445	-	-	12 445

Sum	26 373	10 514	2 690	34 197
------------	---------------	---------------	--------------	---------------

Note 8 Arbeidskapital

Arbeidskapitalen defineres som omløpsmidler fratrasket kortsiktig gjeld. Den påvirkes av kortsiktige svingninger i kontantstrømmen, og er et mål på kommunens likvide stilling.

(Beløp i 1000)	Per 31.12.21	Per 31.12.20	Endring
Omløpsmidler	722 760	652 507	70 253
Kortsiktig gjeld	349 618	346 397	-3 222
Arbeidskapital pr. 31.12.	373 142	306 110	67 032
Drift- og investeringsregnskapet:			Regnskap 2021
Driftsregnskapet			
Sum driftsutgifter			2 252 976
Sum driftsinntekter			2 410 440
Netto finansutgifter			44 298
Netto driftsresultat (tilført fra driften)			113 166
Investeringsregnskapet			
Sum investeringsutgifter			347 875
Sum investeringsinntekter			293 425
Netto utgifter videreutlån			6 223
Netto utgifter i investeringsregnskapet (brukt i investering)			-60 673
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon) (reduksjon av arbeidskapital)			14 541
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital			

Note 9 Kasse og bank

Innestående på kasse og bank per 31. desember 2021 var samlet kr 467,8 millioner. Ubrukte lånemidler var kr 68,6 millioner, og bundne skattetrekksmidler var kr 43,1 millioner.

Note 10 Pensjonskostnader

Kommunen har kollektive pensjonsordninger (tjenestepensjonsordninger) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte. Lærere er meldt inn i Statens pensjonskasse (SPK) og øvrige ansatte i Kommunal landspensjonskasse (KLP).

[Forskriftens](#) §§ 3-5 og 3-6 sier at driftsregnskapet skal belastes med pensjonskostnader, som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad er premieavviket, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet.

Sola kommune har et totalt positivt akkumulert premieavvik, inkludert arbeidsgiveravgift, per 31. desember 2021 på kr 98 millioner. Premieavvik oppstått til og med 2010 amortiseres/kostnadsføres over 15 år, premieavvik oppstått fra og med 2011 over 10 år, og premieavvik oppstått fra og med 2014 over syv år.

Årets premieavvik for 2021 er kr 40 millioner inkludert arbeidsgiveravgift. Premieavviket er satt av på det særskilte disposisjonsfondet for pensjon i henhold til F- sak 3/17 «Bruk av årlig premieavvik» fra møtet 24. januar 2017. Fondet har per 31.12.2021 en saldo på kr 97 millioner kroner, som omtrent tilsvarer det akkumulerte premieavviket inkludert arbeidsgiveravgift av premieavviket.

(Beløp i 1000)	KLP *)	SPK *)	Totalt
Pensjonskostnad og premieavvik			
Nåverdi årets opptjening	84 308	20 002	104 310
Rentekostnad påløpte pensjonsforpl.	49 744	6 663	56 406
Forventet avkastning pensjonsmidler	-59 711	-4 198	-63 909
Administrasjonskostnad	4 340	726	5 067

Beregnet netto pensj.kostn. inkl. adm.kostn.	78 680	23 194	101 874
Innbetalt pensjonspremie	112 114	24 843	136 957
Årets premieavvik	33 433	1 649	35 083
Pensjonsutgifter			
Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	112 114	24 843	136 957
Årets premieavvik	33 433	1 649	35 083
Amortisering av tidligere års premieavvik			-19 567
Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering			152 472
Pensjonstrekk ansatte			19 269
Årets regnskapsførte pensjonsutgift			133 203
Akkumulert premieavvik			
Premieavvik 01.01.			70 090
Amortisert premieavvik			-19 567
Årets premieavvik			35 083
Akkumulert premieavvik 31.12.			85 605
Arb.avg. av premieavvik 31.12.			12 070
Premieavvik inkl. arb.giveravg. 31.12.			97 676
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser			
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	1 651 124	341 801	1 992 925
Estimatavvik	-48 802	-119 706	-168 508
Faktisk pensjonsforpliktelse 01.01.	1 602 322	222 095	1 824 418
Årets opptjening	84 308	20 002	104 310
Rentekostnad	49 744	6 663	56 406
Utbetalinger	-57 018	0	-57 018
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	1 679 356	248 761	1 928 116

Brutto pensjonsmidler 01.01.	1 690 501	294 744	1 985 245
Estimatavvik 01.01.	-9 844	-166 874	-176 718
Faktiske pensjonsmidler 01.01.	1 680 657	127 870	1 808 527
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	112 114	24 843	136 957
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-4 340	-726	-5 067
Utbetalinger**	-57 018	0	-57 018
Forventet avkastning	59 711	4 198	63 909
Brutto pensjonsmidler 31.12.	1 791 124	156 184	1 947 308
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	-111 768	92 576	-19 192
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse 31.12.	-15 759	13 053	-2 706
**Vi har ikke reguleringsansvar for pensjonistene i Statens pensjonskasse, og derfor er ikke pensjonsutbetalinger i SPK med i beregningen fra SPK.			
Premiefond			
Saldo 01.01.	58 524		58 524
Tilført premiefond	114 362		114 362
Bruk av premiefond	-50 855		-50 855
Saldo premiefond 31.12	122 030		122 030
Beregningsforutsetninger			
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	3,50 %	3,50 %	
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %	
Årlig lønnsvekst	1,98 %	1,98 %	
Årlig G-regulering/pensjonsregulering	1,98 %	1,98 %	

*) KLP = Kommunal landspensjonskasse, SPK = Statens pensjonskasse

Note 11 Kundefordringer

Kundefordringer er vurdert til kr 20,3 millioner mot kr 29,4 millioner ved forrige årsskifte. Det er foretatt avsetning for mulige tap med kr 392 000. Dette utgjør 1,93 prosent av den totale fordringsmassen. Grunnlaget for delkrederavsetningen er redusert med kr 1,7 millioner på bakgrunn av innbetaling eller vurdering som sikkert krav. Avsetningen for mulige tap utgjør 2 prosent av den justerte fordringsmassen, som over tid viser seg å være rikelig i forhold til faktiske tap.

Note 12 Varige driftsmidler

(Beløp i 1000)	Bokført verdi per 01.01	Årets tilgang	Årets avgang	Årets ordinære avskrivning	Årets nedskrivning	Bokført verdi per 31.12	Avskrivingsprosent
Anleggsgruppe							
Maskiner/utstyr/transp.midler	75 011	20 749	-379	-16 200	0	79 181	5-10 %
Administrasjonsbygg	303 180	7 068	0	-6 645	0	303 603	2 %
Skoler/barneh./institusjoner	1 616 083	134 060	0	-49 365	0	1 700 778	2-2,5 %
Idretts- og kulturbygg	217 426	5 168	0	-9 252	0	213 342	2-2,5 %
Kommunale boliger	255 391	34 640	-260	-7 819	0	281 952	2,5 %
VAR- og veganlegg	826 974	60 775	0	-26 996	0	860 753	2-5 %
Tomter	717 067	56 266	-355	-320	0	772 658	-
Totalt	4 011 132	318 726	-994	-116 597	0	4 212 267	

Note 13 Aksjer og andeler

(Beløp i 1000)	Aksjekapital	Bokført verdi	Eierandel
Lyse AS	1 008 983	88 200	8,74 %
Sola Bredbånd AS	21 600	22 051	100,00 %

Forus Næringspark AS	15 101	4 559	1,99 %
Ranso AS	8 000	3 980	50,00 %
Universtetsfondet for Rogaland AS	3 800	200	5,26 %
IVAR IKS		1 893	7,74 %
Rogaland Brann og Redning IKS		430	8,70 %
Rogaland Revisjon IKS		227	4,33 %
Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS		83	6,53 %
Sørmarka Arena IKS		50	10,59 %
Multihallen og Storhallen IKS		5 899	10,59 %
Folkehallene IKS		11	10,59 %
Stavangerregionen havn IKS		0	16,75 %
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS		60	
KLP (egenkapitalinnskudd)		48 392	
Jåsund Utviklingsselskap AS	1 000	22 636	43,40 %
Risavika Biopark AS	1 020	600	11,77 %
Øvrige aksjer/andeler		197	
Sum aksjer og andeler 31.12.		199 466	

Note 14 Innlån

(Beløp i 1000)	Saldo 01.01.	Nye lån	Refinans.	Avdrag	Saldo 31.12.	Renter/ omkostninger	Rentefot	Gj.snittlig løpetid (år)
Lån til egne investeringer og kirkebygg								
Kommunalbanken AS	656 677	0	-116 281	-61 845	478 551	10 810	2,302	15,5
KLP Kommunekreditt AS	326 665	0	-214 236	0	112 429	3 211	2,27	7
Den Norske Bank ASA	207 000	75 343	214 236	0	496 579	5 028	1,052	3,8

Danske Bank AS	0	0	0	0	0	0	-	-
Skand. Ensk.banken AB/NUF	0	0	0	0	0	0	-	-
Nordea Bank Norge ASA	0	0	0	0	0	0	-	-
Swedbank Norge NUF	566 245	0	0	0	566 245	7 510	1,479	4
Skand. Ensk.banken AB/NUF	0	0	8 025	-8 025	0	17	0,275	0,5
Sparebank 1 Markets AS	36 433	128 408	79 848	-28 408	216 281	612	0,8672	3
Finansielle leieavtaler (leasing)	3 732	100	0	-689	3 144	214	-	
Anordning avdrag langsiktig gjeld	-8 025	-	-	8 025	0	-	-	
Rentebytteavtaler *)	-	-	-	-	-	2 698	-	
Omkostninger kontofører	-	-	-	-	-	254		
Sum lån til egne investeringer og kirkebygg	1 788 727	203 851	-28 408	-90 942	1 873 229	30 354		
Herav lån som forfaller ila neste regnskapsår					405 860			
Lån til videreutlån								
Husbanken (formidlingslån)	386 906	80 000	0	-38 931	427 975	3 449	0,719	30
Sum lån til videreutlån	386 906	80 000	0	-38 931	427 975	3 449		
Sum innlån	2 175 634	283 851	-28 408	-129 872	2 301 204	33 803		

*) Kommunen hadde per 31.12. følgende rentebytteavtaler:

- fem avtaler mot ordinære kommunale lån på til sammen kr 260,0 millioner med utløp i perioden 2018-2022.

Formålet med sikring av ordinære lån er økt forutsigbarhet gjennom økt andel langsiktig gjeld til fastrente. Rentebytteavtalene er forankret i punkt 6 i kommunens finansreglement.

Note 15 Utlån

(Beløp i 1000)	Saldo 01.01.	Utlån	Avdrag	Tapsføring	Saldo 31.12.	Renter
Lyse Energi AS**)	157 338	0	-8 741	0	148 597	3 838
Leger**)	0	500	0	0	500	0
Formidlingslån (Husbanken)*)	395 229	-32 712	82 172	0	444 689	6 464
Sosiale utlån**)	23	0	-8	0	15	-
Sum utlån	552 590	-32 212	73 423	0	593 802	10 302

Note 16 Gebyrfinansierte selvkosttjenester

(Beløp i 1000)	Vann	Avløp	Renov asjon)	Feiin g	Slam)	Utslipps tillatels er **)	Plan- saker (private)	Bygge- og delesaker **)	Opp- måling	Eier- seksjonering **)
Drifts- inntekter	33 602	49 079	28 120	1 859	374	51	2 096	6 832	3 460	92
Drifts- kostnader	28 137	29 994	29 171	2 219	439	143	2 043	6 123	2 794	99
Netto kapital kostnader	6 706	12 462	384	0	11	4	74	213	76	7
Indirekte kostnader	1 240	1 164	787	111	209	25	263	1 133	237	18
Gevinst/tap ved sagl/ utrangering anleggs.	50	50								
Over-/ underskudd	-2 431	5 508	-2 222	-471	-284	-121	-284	-636	354	-32
Fond / fremf. undesk. 01.01.	8 391	-193	1 374	658	-361	0	747	448	1 319	0
Kalk. rente av selvkostfond	140	50	5	8	-10	0	12	0	29	0

Fond / fremf. undersk. 31.12.	6 101	5 365	-843	195	-655	0	475	0	1 701	0
-------------------------------	-------	-------	------	-----	------	---	-----	---	-------	---

*) På renovasjon og slam er det per 31.12. fremførte underskudd som må dekkes inn de påfølgende år

**) På utslippstillatelser, bygge- og delesaker og eierseksjonering var det i 2021 underskudd. I tråd med selvkostforskriften er det ikke lenger lov å overføre disse underskuddene til påfølgende år for inndekning. Disse underskuddene må dermed dekkes av kommunekassen.

Feietjenestene kjøpes fra Rogaland brann og redning IKS.

Note 17 Garantisaker avsluttede investeringsprosjekter

Kommunestyret vedtok ved behandling av k-sak 34/16 *Årsrapport og årsregnskap 2015 Sola kommune med kommunale foretak* punkt 3 a. å avsette kr 4,5 millioner på et garantifond til dekning av garantisaker. Saldo på fondet er per 31.12.2021 kr 1,5 millioner.

Prosjekt	Beløp
Selvfinansierte boliger	815 448
Ræge kirke	302 954
Sum	1 118 402

Note 18 Kapitalkonto

Kapitalkontoen viser den egenkapitalfinansierte delen av anleggsverdiene.

(Beløp i 1000)	Beløp
Saldo per 01.01.	-2 617 036
Økning av kapitalkonto	
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	-318 726

Egenkapitalinnskudd KLP	-3 265
Kjøp andre aksjer/andeler	-12 446
Økning pensjonsforpliktelser	-64 809
Økning skyldig arb.avg. av netto pensjonsforpliktelser	-3 789
Betalte avdrag på eksterne lån	-129 772
Nye utlån	-82 672
Reduksjon av kapitalkonto	
Økning pensjonsmidler	37 936
Bruk av lånemidler	242 749
Mottatte avdrag på utlån	39 514
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	995
Avskrivning av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	116 597
Saldo per 31.12.2021	-2 794 725

Note 19 Garantiansvar

(Beløp i 1000)	Saldo per 31.12	Vedtatt garanti-ramme ekskl. tillegg	Utløper	Formål	Type garanti	Forventet låne-opptak	Tillegg for renter, omk., m.m.	Godkjenning
IVAR IKS	331 809	391 200	2022-2051	Renovasjon	Simpel kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Rogaland bedrifts-idrettskrets *)	18 150	33 000	2032	Idrettshall	Selvskyldner kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Vedtatt
Forus utvikling AS	20 900	22 000	2031	Infrastruktur	Selvskyldner kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Godkjent 09.12.2010

Ranso AS	7 917	15 000	2032	Tilrettelagte arbeids- plasser	Selvskyldner kausjon	Ikke aktuelt	10 %	Godkjent 02.11.2010
Eventyr- berget foreldrelags barnehage BA	3 128	7 917	2030	Barnehage	Simpel kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Vedtatt
A2 holding AS	5 000	5 000	2022	Barnehage	Simpel kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Godkjent 23.05.2018
Rogaland brann og redning IKS	158	653	2025	Brannvern	Simpel kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Sola fotballklubb	3 331	4 400	2025	Kunstgress	Selvskyldner kausjon	Ikke aktuelt	10 %	Godkjent 20.12.2018
Sola BMX	330	2 000	2025	BMX-bane	Selvskyldner kausjon	Ikke aktuelt	10 %	Godkjent 31.05.2018
Sola turn garanti lån	5 000	5 000	2024	Idrettshall	Selvskyldner kausjon	Ikke aktuelt	10 %	Godkjent 08.01.2018
Sola turn garanti spillemidler*	9 600	12 000	2037	Idrettshall	Selvskyldner kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Godkjent 15.01.2018
Stavanger- regionen havn IKS	38 499	66 489	2022- 2048	Næring/infra- struktur	Simpel kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Sørmarka arena IKS	32 812	43 601	løpende	Idrettshall	Simpel kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Multihallen og Storhallen IKS	8 328	21 815	løpende	Idrettshall	Simpel kausjon	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Havørn allianse- idrettslag	11 600	15 300	2038	Treningsflate /flerbrukshall	Selvskyldner kausjon	Ikke aktuelt	10 %	Godkjent 12.04.2021

* Gjelder garanti for at anlegget nyttes til idrettsformål m.m.

Note 20 Minimumsavdrag

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler. Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld per 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler per 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag og minimumsavdrag (tusen kr)	2021	2020
Sum avskrivninger i året	116 597	109 126
Sum lånegjeld per 01.01.	1 788 727	1 793 365
Avskrivbare anleggsmidler per 01.01.	3 294 064	3 084 072
Bergnet minimumsavdrag	63 314	63 456
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	90 942	89 284
Avdrag utover minimumsavdrag	27 628	25 828

Revisjonsberetning Sola kommune

Klikk her for å lese [revisjonsberetningen](#).

Balanse

Balanseregnskapet § 5-8

Balanseregnskapet § 5-8 (tall i tusen)	Note	31.12.21	31.12.20
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		6 952 841	6 732 720

I. Varige driftsmidler		4 212 265	4 011 130
1. Faste eiendommer og anlegg	12	4 133 084	3 936 119
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	12	79 181	75 011
II. Finansielle anleggsmidler		793 268	736 345
1. Aksjer og andeler	13	199 466	183 755
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	15	593 802	552 590
III. Immaterielle eiendeler			
IV. Pensjonsmidler		1 947 308	1 985 245
B. Omløpsmidler	8	722 760	652 507
I. Bankinnskudd og kontanter		467 760	422 412
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		255 000	230 095
1. Kundefordringer	11	19 878	150 145
2. Andre kortsiktige fordringer		137 469	0

3. Premieavvik	10	97 653	79 950
Sum eiendeler			
Sum eiendeler		7 675 601	7 385 227
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital	7/20	3 099 371	2 869 188
I. Egenkapital drift		253 988	207 922
1. Disposisjonsfond		209 317	165 237
2. Bundne driftsfond		44 671	42 684
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		37 702	31 275
1. Ubundet investeringsfond		3 505	4 902
2. Bundne investeringsfond		34 197	26 373
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		2 807 680	2 629 991
1. Kapitalkonto	18	2 794 725	2 617 036
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		12 955	12 955
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		4 226 615	4 169 642

I. Lån	10	2 301 204	2 175 634
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	14	1 022 099	1 373 981
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån	14	1 279 105	801 653
II. Pensjonsforpliktelse	10	1 925 410	1 994 008
E. Kortsiktig gjeld		349 618	346 397
I. Kortsiktig gjeld		349 618	346 397
1. Leverandørgjeld	11	105 025	112 801
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		244 594	233 596
5. Premieavvik	10	0	0
Sum egenkapital og gjeld		7 675 604	7 385 227
F. Memoriakonti		3	0
I. Ubrukte lånemidler		68 575	54 034
II. Andre memoriakonti		38 060	30 907
III. Motkonto for memoriakontiene		106 632	84 941

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektør med sentrale staber

Tjenesteområdebeskrivelse

Samarbeid internt, mellom kommunen og innbyggerne og innbyggerne imellom, er sentralt for å skape et godt lokalsamfunn for alle. Stabene har en viktig rolle i å støtte virksomhetene i dette arbeidet og samtidig finne nye måter å utvikle faglig, økonomisk og sosialt bærekraftige løsninger i fellesskap.

Kommunedirektørens stab består av kommuneadvokat, organisasjonsavdelingen og økonomiavdelingen. Fra og med 1. januar 2021 er organisasjonsavdelingen satt sammen av HR, innbygger- og politikerkontakt, IT/digitalisering, beredskap og dokumentsenter. Økonomiavdelingen består av budsjett- og økonomistyring, regnskap, innkjøp og kontrakt, samt lønn som er flyttet over fra organisasjonsavdelingen fra og med 1. januar 2021.

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet

	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Avvik i kr	Avvik i %
101-Kommunedirektør	9 734	8 105	7 446	-660	-8,9 %
103-Organisasjonsavdeling	72 570	72 609	73 578	969	1,3 %
104-Økonomiavdeling	15 712	16 798	17 104	306	1,8 %
Sum	98 017	97 512	98 127	615	0,6 %

Samlet resultat for kommunedirektør med sentrale staber viser et mindreforbruk på kr 0,6 millioner sett opp mot justert budsjett, noe som utgjør 0,6 prosent av en netto budsjetttramme på kr 98,1 millioner. Mindreforbruket skyldes i hovedsak vakante stillinger som følge av langtidssykefravær.

Dette jobbet vi med

Økonomiavdelingen

Budsjettprosess, omstilling og rapportering

Team budsjett- og økonomistyring har i løpet av 2021 jobbet med utarbeidelse av handlings- og økonomiplan og årsbudsjett, samt med oppfølging av årsbudsjettet og rapportering til administrativ og politisk ledelse. Teamet har hatt et stort fokus på økonomistyring gjennom kontroll, rådgiving og veiledning av avdelingsledere, virksomhetsledere, fagsjefer og kommunalsjefer. Det har vært et annerledes år. Covid-19 har ført til flere nye forhold å rapportere på, både karantenehotell, testsenter og smittesporing. Økonomirådgiverne og virksomhetsledere har hatt tett dialog i arbeidet med å utarbeide gode analyser og prognoser til kommunalsjefene,

og teamet har fulgt opp ordninger for å søke om tilskudd og refusjon av kostnader knyttet til koronaviruset. Budsjett- og rapporteringsverktøyet Framsikt er videreutviklet og tatt bredt i bruk i 2021, som et ledd i ytterligere fokus på økonomistyring.

Regnskap og fakturabehandling

Regnskap har håndtert en uvanlig stor økning i antall inngående fakturaer i 2021. Tallet på inngående fakturaer har økt fra 29 736 i 2020 til 36 442 i 2021. Dette representerer en økning på 22,6 prosent og knytter seg i stor grad til fakturaer for karantenehotell. Dette har vært mulig uten tilførsel av ekstra ressurser fordi mange års effektivisering av fakturaflyten har gitt mindre manuelt arbeid.

Andelen inngående elektroniske fakturaer har økt fra 92,9 prosent i 2020 til 96,2 prosent i 2021. Vårt forsystem stopper feilmerkede fakturaer før mottak i Sola kommune, og ber leverandørene korrigere feil. Vi har investert mye tid til informasjon om elektronisk mottak av fakturaer og bestillingsnummer både internt og eksternt. Dette har bidratt til at andelen fakturaer som sendes til godkjenning i virksomhetene uten manuell behandling av regnskapsteamet har økt fra 71,9 prosent i 2020 til 89,8 prosent i 2021.

Den robotiserte prosessen for momskontroll har kontrollert momsen automatisk i 76,6 prosent av tilfellene som kom til kontroll. Dette representerer spart tid, samtidig som kvaliteten på kontrollen har økt betydelig.

Sola kommune har arbeidet for å få til elektroniske løsninger for utgående fakturaer. Her nærmer vi oss et metningspunkt for elektronisk utsendelse, da vi fortsatt har innbyggere uten mulighet for å få faktura elektronisk. Andelen fakturaer som går til utskrift på papir har blitt redusert fra 6,7 prosent i 2020 til 5,6 prosent i 2021. Kommunen har også tilgjengelig en portal der innbyggerne får oversikt over fakturaene sine og kan søke om betalingsutsettelse, samt få oversikt over eventuelle inkassosaker.

Sola kommune tok i bruk inkassosystemets nye SvarUt-modul i 2020. I løpet av 2021 sendte kommunen ut 2 115 brev via modulen, hovedsakelig inkassovarsler og betalingsoppfordringer. Leverandøren utvikler også maler for utsending av avdragsgiroer og purringer via modulen. Estimert årlig besparelse, inkludert porto og saksbehandlingstid, er med dagens volum kr 40 000.

Vi har også tatt i bruk modul for elektronisk oversending av begjæringer til namsmannen (ELSA). Dette medfører redusert tidsbruk ved registrering av avholdte utleggsforretninger.

I 2021 ble vask mot Kontakt- og reservasjonsregisteret implementert ved overføring av nye saker til inkasso. Endringen medfører at saksbehandlerne alltid har oppdatert telefonnummer og e-postadresse, og det kan raskt opprettes dialog med skyldnere som ikke betaler. Automatisk innlesing av betalinger ble innført i desember 2021. Tilrettelegging for automatisk overføring av saker fra regnskapssystemet til inkasso ble ferdigstilt i 2021, og planlegges iverksatt i løpet av første kvartal 2022. Sola kommune fikk innvilget særnamsmannskompetanse i

2021 med egen integrasjon i inkassosystemet. Legalpantekrav som kommunale gebyr og tilknytningsgebyr kan innkreves som særnamsmann.

Implementering av nye moduler og automatisering av prosesser, frigjør kapasitet til å håndtere økt volum med dagens bemanning. Frigjort kapasitet kan også benyttes til å løse inkassosaker uten rettslig pågang. Utenrettslige løsninger er mer tidkrevende, men begrenser kommunens gebyrrisiko i form av forskuttering av rettslig salær. Utenrettslig inkasso vil være særlig til gunst for utsatte grupper med langvarige eller gjentatte betalingsproblemer.

Lønn

Lønn ble overført til økonomiavdelingen fra 1. januar 2021. Det vil bidra positivt for lønnsteamet å få et større arbeidsmiljø med spisskompetanse på regnskapsføring som har tett tilknytning til hva de får fra lønnsregnskapet (HRM). Lønn jobber sammen med regnskap og budsjett på mange sentrale og viktige områder og vi ser store gevinster med organisasjonsendringen.

I januar 2021 sendte vi ut 2 413 lønnslipper. Ved siste lønnskjøring i desember 2021 ble det sendt ut 2 636 lønnslipper. Vi har sendt inn månedlig a-melding til NAV/skatteetaten/SSB for i gjennomsnitt 3 873 arbeidsforhold på ansatte som har et eller flere arbeidsforhold i Sola kommune.

I 2021 har vi utviklet internkontrollen vår ved bruk av lønnsjournal på web, som vi tok i bruk første gang i november 2020. Ved hjelp av lønnsjournal på web, hvor det legges til rette for månedlig internkontroll av lønn fra respektive ledere, har vi redusert feil på lønn betraktelig før lønnsutbetalingen går til bank. Lønnsjournal på web sendes ut til ca. 173 enheter, og det er i gjennomsnitt 117 enheter som har kontrollert og bekreftet lønnsjournalene hver måned. Dette gir enhetene bedre kontroll på lønnsutbetalingen og større innsikt i hva som eventuelt må rettes før lønnsutbetaling til ansatte. Som følge av denne elektroniske kontrollen har lønnsteamet muligheten til å endre feilføringer, noe som gir bedre kvalitet i lønnsutbetalingen, og mindre korreksjoner ved innsending av a-meldingen.

Robotisering av arbeidsprosesser har stått på agendaen i 2021. Den digitale medarbeideren har overtatt flere importjobber fra eksterne systemer og gitt oss rapporter som tidligere ikke har vært mulig. I dag utfører den digitale medarbeideren fem prosesser for lønn. Den siste prosessen, knyttet til import av reiseregninger, er tatt i bruk i 2021 jamfør omtale under RPA i organisasjonsavdeling.

Vi har også utviklet flere digitale timelønnskjemaer som gjør at timelister sendes via timeføring på web og ikke via timelister på papir. Oppvekst og kultur har fått fem timelønnskjemaer og vi har forbedret to timelønnskjemaer som går på timelister på koronatimer og forenklet timelister.

Innkjøp og kontrakt

I 2021 har vi jobbet aktivt med inngåelse av nye rammeavtaler, samt kontraktsoppfølging av eksisterende avtaler. Sola kommune er også med i et interkommunalt innkjøpssamarbeid med Sandnes, Stavanger og Randaberg om

store anskaffelser. Hensikten med dette er effektiv ressursbruk, optimalisering av innkjøpsprosesser og bedre avtaler med gunstige priser.

Det er et mål at Sola kommune skal fremstå som en saklig og profesjonell part, som gjennom solide innkjøps- og oppfølgingsrutiner etablerer gunstige avtaler for både kommunen og for næringslivet. Dette oppnås ved overholdelse av regelverket, gode interne rutiner og grundige behovsanalyser. Sola kommune skal være en profesjonell innkjøpsaktør, hvor målet er å sikre god behovsdekning og riktig kvalitet, til lavest mulig pris. Det er viktig at Sola kommune kan vise til god avtalelojalitet og etterlevelse av anskaffelsesregelverket.

Organisasjonsavdeling

Innbygger- og politikerkontakt

Teamene sentralbord, kommunikasjon og politisk sekretariat ble våren 2021 til avdelingen innbygger- og politikerkontakt. Avdelingen har i stor grad jobbet med koronarelaterte oppgaver i 2021, hvor en av de viktigste oppgavene har vært knyttet til å kommunisere stadig endrede regler og anbefalinger. Nettsiden vår er da vår største kanal ut mot innbyggerne. Ellers får sentralbordet mange spørsmål knyttet til vaksiner og testing.

Vi har også fått på plass et nytt intranett som er integrert i Microsoft 365-pakken. Utover å snakke med Teams er en av de største fordelene at vi nå har mulighet for å bruke intranettet fra mobilen.

Sentralbordet gikk fra 1. november over til telefontid fra kl. 10.00-14.00. Dette gjør at de ansatte får mer tid til å øke kompetansen som gjør at servicenivået skal økes når linjene først er åpne. Man kan ringe direkte til saksbehandlere i hele arbeidstiden og de ansatte på sentralbordet tar fremdeles imot besøkende i foajeen på rådhuset fra kl. 08.00-15.30.

Stortings- og sametingsvalget ble et svært omfattende prosjekt for administrasjonen grunnet pandemien. Vi fikk inn rekordmange forhåndsstemmer og en valgdeltagelse på 79,7 prosent.

I tillegg har vi også fått prioritert støtte til fagavdelingene i arbeidet med enkelte planer og strategier.

Digitalisering og IKT

Infrastruktur og drift

Det stadig økende antall cybersikkerhetshendelser har gjort at kommunen har hatt økt oppmerksomhet på sikkerhet. Jevnlig avdekkes alvorlige sikkerhetshull i forskjellige typer løsninger som kommunen kjører. Det krever prioritering av stadige oppgraderinger vurdert ut fra kritikalitet. Noen av oppgavene knyttet til sikkerhet er:

- full gjennomgang og forbedring av hele backup- løsningen
- innført to- faktor pålogging der det er mulig, dette fortsetter vi med i 2022

- løsning for å styrke passord- og identitetshåndtering

Digitaliseringen gjør at avdeling digitalisering og IKT blir mer og mer involvert for å kunne støtte opp om de forskjellige aktiviteter som pågår i kommunen. I alle nybygg/rehabiliteringer har IKT bidratt til komplett opplegg av alle IKT- systemer, inkludert tekniske anlegg. I 2021 gjaldt dette Kjerrberget ungdomsskole, Kjeldsberg Ring, Havnealleen barnehage og Brakkerigg Joa lager.

Pandemien har også krevd ikt-bistand ved teststasjoner og vaksinesentre, og i tillegg har innføring og drift av velferdsteknologi og nye pasientvarslingssystemer, innføring av nye løsninger, etablering av kameraovervåkingssystem på bygg og valg 2021 tatt mye av oppmerksomheten for avdeling digitalisering og IKT.

Skole

Digitalisering og IKT har gjennom 2021 gitt teknisk støtte til skolene i bruk av ikt i undervisningen. Kombinasjonen chromebooks, datamaskiner og samhandlings- og kontorstøtteverktøyet Google Workspace er, etter 6 års bruk, vel etablert som plattform i undervisningen. Dekningen av chromebooks ute på skolene er svært god. Alle elever på 5. - 10. trinn låner en egen chromebook. Elever på 1. - 4. trinn har god tilgang til chromebooks gjennom klassesett på skolen. Disse fornyes gjennom gjenbruk av maskiner som blir levert inn av 7. og 10. trinn hvert år.

Høsten 2021 ble det åpnet for funksjonen som gjør det mulig å bruke Android-apper på chromebooks. Elever og ansatte kan gjennom Google-play butikken installere forhåndsgodkjente apper på sine maskiner. Dette fungerte godt og gjorde blant annet at deltakelse i konkurransen "First Lego League" ble enklere for skolene ved at elevene kunne programmere Lego-robotene fra sine chromebooks.

Like før jul i 2021 måtte skolene raskt over på hjemmeskole på grunn av koronatiltak. Overgangen til hjemmeskole gikk også denne gangen teknisk knirkefritt. Det viser at en i skolen har blitt vant til og lært seg å bruke denne type løsninger gjennom pandemien. Statistikken viser at det var ca. 2 300 daglige brukere av videomøter de dagene det var hjemmeskole.

Digitalisering

Digitaliseringsrådet ble etablert i februar 2021. Rådet er en arena som fatter råd/beslutninger som kommunen velger å følge innen digitalisering og teknologibruk. Rådet tar opp temaer og saker av mer strategisk betydning som gjør at en sikrer helhetlig tenking i digitaliseringsarbeidet. Sammensetningen av ansatte i rådet skal gjøre at vi får til gode digitale løsninger som gir verdi og bidrar til at vi realiserer kommunens strategier. Medlemmene representerer sitt tjenesteområde og bidrar med tema fra egne områder, men også på tvers av kommunen. Noe av det første digitaliseringsrådet fikk på plass var innføring av sentral modell for anskaffelser der alle skal melde inn nye eller større oppgraderinger av digitale løsninger. Rådet har vurdert og godkjent et titalls løsninger gjennom året og prosessen fungerer bra. Andre tema i rådet har blant annet vært robotisering, digital plattform, eID, digital kompetanse, sikker sone (jobbes videre med i 2022) og elevmapper sikker sone.

Høsten 2021 gjennomførte vi en kartlegging rundt digital plattform og hva som må til for å kunne etablere det. Konklusjonen er at det ses videre på en datasjø. Dette arbeidet fortsetter i 2022 og en vil her koble seg til Stavanger kommune sin løsning. Dette vil forbedre tilgangen til, og måten vi gjør bruk av data på, og vil kunne gi store gevinster for kommunen.

Prosess og robotisering

Sola kommune anskaffet i 2019 programvare for robotteknologi som gjør det mulig å automatisere og robotisere oppgaver. Regelstyrte og repetitive oppgaver blir kartlagt og klargjort for robotisering og/eller integrering med andre løsninger for å forenkle og effektivisere arbeidsprosesser.

Følgende RPA-oppgaver er realisert eller startet opp i 2021:

Avlevering av sak/arkiv system ESA til Interkommunalt Arkiv

Kommunen har jobbet med avlevering av ESA siden vi gikk over til å bruke Websak. Dette har vært tidkrevende og utfordrende rent teknisk. Over 180 000 filer har blitt konvertert og overført arkivet til IKA. Ny RPA prosess ble utviklet for å håndtere konverterte filer fra gammel løsning til dagens standard for godkjent arkivformat. Avlevering av ESA ble endelig godkjent 3. desember 2021.

Skanning til dokumentsenter

Internposten ble erstattet med en digital løsning for overføring av dokumenter fra avdelinger til dokumentsenteret. Vi utviklet et system som gjør at hver avdeling kan skanne dokumenter selv ved å bruke kommunens kopimaskiner. Grensesnittet gir mulighet for å velge hvilket fagsystem dokumentet skal arkiveres i, og man kan skrive inn en beskrivelse av dokumentet eller melding til dokumentsenteret. Ved vellykket overføring får både dokumentsenter og avsender en e-post med kvittering som inneholder en referansekode. Denne referansen kan brukes til å spore flyten av dokumentene, samt verifisere at dokumenter er arkivert før de kan makuleres. Siden oppstart i april 2021 har systemet håndtert 2 800 skanninger.

Import av reiseregninger i HRM

Reiseregninger importeres fra Visma Expense og inn i HRM. Flere arter og satser i Expense skiller seg fra HRM, og disse må korrigeres og beregnes på nytt før lønnskjøringen. RPA prosessen leser inn alle reiseregninger og korrigerer basert på regler som er definert av lønn, før den godkjenner transaksjonene. Prosessen kjøres en gang i måneden og behandlet 2 700 reiseregninger i 2021.

Dokumentbehandling / Arkiv

Kommunen hadde 79 971 forsendelser gjennom svar ut i 2021. 63 712 er levert digitalt til innbyggerne gjennom løsningene Altinn, Digipost eller e-Boks. 12 598 forsendelser ble levert på papir. Det viser en positiv utvikling i antall prosent forsendelser mottatt digitalt (81 prosent i 2020 vs. 87 prosent i 2021). Færre forsendelser printes ut, og dette betyr en økonomisk besparelse for kommunen.

I 2021 mottok kommunen 1 025 elektroniske skjema, som er 294 færre elektroniske skjema enn i 2020.

I 2021 jobbet dokumentsenteret sammen med IKT og levekår for å få en integrasjon mellom Gerica og det digitale arkivet. Integrasjonen ble satt i drift i oktober 2021, og alt som er arkivverdig overføres nå automatisk til arkivet – en mindre papirbasert og manuell rutine.

Vi har også begynt prosessen for å oppgradere Websak til versjon 8. Oppgraderingen planlegges gjennomført mai 2022.

HR

Våren 2021 ble teamene HR, HMS og Utvikling slått sammen til en HR-avdelingen.

Målet med sammenslåingen er å tilby en mer helhetlig tjenesteleveranse innen våre fagområder og en mer robust organisering av tjenestene vi leverer til våre ledere og virksomheter. I 2021 har vi hatt fokus på intern omstilling, bistand i pandemiarbeidet, drift, lederstøtte og vår rolle i det pågående omstillingsarbeidet kommunen står ovenfor og kommer til å stå i fremover. I tillegg har både arbeid med fagopplæringen og heltid kommet godt i gang. Det er utarbeidet en egen lærlingestrategi og ansatt en prosjektleder for heltid i Sola kommune i 2021.

Lederstøtte og organisasjonsutvikling

HR har en viktig rolle i arbeidet med lederstøtte og organisasjonsutvikling. Det gjelder både veiledning i lov- og regelverk, prosessledelse, opplæring og kurs, omstilling og støtte og rådgivning i krevende saker og beslutninger. HR har ansvar for at arbeidsgiverstrategien er kjent i organisasjonen og at lederne våre vet hva som forventes av dem som leder i Sola kommune.

HR skal være pådrivere i endrings- og utviklingsarbeid. Det betyr at vi skal være tett på virksomhetene og lederne våre samtidig som vi har et ansvar for at medvirkning og partssamarbeid blir ivarettatt i organisasjonen. For å få til dette er det avgjørende at samarbeidet med de tillitsvalgte og vernetjenesten blir ivarettatt i våre prosesser og rutiner. Samtidig som en viktig del av lederstøtten blir å synliggjøre verdien og nødvendigheten av medvirkning og et godt partssamarbeid.

God lederstøtte og organisasjonsutvikling er viktig og nødvendig for at Sola kommune skal nå målene i kommuneplanen og HØP.

HMS og kvalitet

Kultur- og kompetansebygging, arbeidsmiljø og nærværarbeid samt HMS i prosesser er satsningsområder i HMS-strategien. Strategien er politisk vedtatt og forplikter både HR, ledere, ansatte og medvirkningsapparatet til å sammen jobbe for gode prosesser som sikrer medvirkning, forutsigbarhet og et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for alle parter.

Sola kommune har fokus på inkluderende arbeidsliv og nærvær. Sykefraværet totalt for 2021 var 9,9 prosent. Det jobbes systematisk og målrettet med å

reduere sykefraværet. Innsatsen er spesielt rettet mot lange og/eller hyppige, gjentakende sykefravær og forebyggende arbeidsmiljøarbeid.

Risikovurderinger, kvalitetssystem og avvik er en viktig del av det systematiske HMS-arbeidet. Våre HMS-rådgivere bistår ledere og virksomheter med opplæring og veiledning i dette arbeidet. Hvis Sola kommune skal få til å bygge god HMS-kultur må ledelsen og virksomhetene ha kunnskap om og bruke dette aktivt i HMS arbeidet sitt. Vernetjenesten er en viktig samarbeidspartner og har i 2021 bistått med opplæring i avvik og avviksbehandling.

Opplæring

I 2021 har HR, økonomi og innbygger- og politikerkontakt jobbet med lederopplæring i Sola kommune. KS læring er en nasjonal løsning for deling av kunnskap og kompetanseheving for ansatte i kommuner. Her finnes det over 15 000 kompetansehevingstiltak og kurs tilgjengelig. I 2021 ble det blant annet utarbeidet kurs for nyansatte og ledere. Målet er at dette skal være lett tilgjengelig for nyansatte og brukes som en del av onboardingen i Sola kommune.

Læringer

I Sola kommune er det viktig at lærlingene våre blir godt mottatt og får den opplæringen de har krav på. Lærestedet er, sammen med opplæringskontoret, ansvarlig for å sikre kontinuerlig veiledning og vurdering i tråd med kravene i læreplanen.

Finansieringsmodellen for lærlinger ble revidert i 2021 og det er nå vedtatt at lærlinger skal finansieres fra sentral pott. Det gjelder både 1.år og 2.års lærlinger. I 2021 har vi hatt lærlinger innen anleggsgartnerfaget, barne- og ungdomsarbeiderfaget og helsefagarbeiderfaget. Videre jobbes det med å få på plass faglige ledere og læreplaner innen kontor- og administrasjonsfaget, IKT og byggdrifterfaget.

Ved utgangen av 2021 var det i alt 25 lærlinger i Sola kommune. 8 lærlinger fullførte læretiden i 2021 og tok fagbrev i sitt fag i løpet av året. 1 lærling har valgt å avbryte læreløpet. I januar 2022 har vi totalt 26 lærlinger og det jobbes nå med å rekruttere flere lærlinger som starter høsten 2022.

Heltid

Sola kommune har vedtatt «Retningslinjer for heltid i Sola kommune». Målet med heltidssatsningen er å redusere antall deltidsstillinger og gjennom redusert sykefravær vil vi øke grunnbemanningen, redusere vikarbruk og øke stillingsprosenten. Det er satt ned en partssammensatt styringsgruppe for heltid bestående av politikere, tillitsvalgte og administrasjonen.

I 2021 er retningslinjene for heltid godt innarbeidet i kommunens rekrutteringsrutiner. Det er kun unntaksvis og etter vurdering mellom HR, kommunalsjef og virksomhet at det lyses ut deltidsstillinger i Sola kommune. Hovedregelen skal være fulltidsstillinger. I tillegg er det gjort en god jobb i flere av

våre virksomheter med å øke stillingsprosentene hos ansatte med deltidsstillinger slik at de får tilbud om større stilling.

Heltidskultur er et mål i seg selv, men også et viktig virkemiddel for å nå kommunens hovedmålsetning om å levere gode tjenester til innbyggerne i Sola. Det betyr at heltid må ses i sammenheng med hvilke risikofaktorer og belastninger som skaper sykefravær, arbeidstidsordninger, muligheter for bærekraftige turnuser og kulturarbeid.

Informasjonssikkerhet

Sola kommune forvalter store mengder data for å kunne utøve tjenester til kommunens innbyggere. Å sikre informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet er grunnleggende for å skape tillit mellom innbyggere og kommunen, og gjøre kommunen robust med tanke på informasjonssikkerhet.

I 2021 ble det kjørt to phishingkampanjer til alle ansatte. Resultatet viser at informasjonssikkerhet må være i fokus hele tiden. Hjemmekontor i lange perioder gjorde det nødvendig å informere og oppfordre til økt bevissthet.

Sikkerhetsmåneden i oktober ble arrangert i samarbeid med DigiRogaland med felles fysisk kurs, besøk av Norsk sikkerhetsmyndighet og nyhetsartikler. Så å si alle kommuner var representert.

2021 har gitt et løft i kommunens digitale utvikling, særlig innen velferdsteknologi. Kommunen er opptatt av å sikre informasjonssikkerheten i overgangen til teknologiske løsninger.

Frem til i dag har Sola kommune unngått de mest alvorlige sikkerhetshendelsene. Men gitt utviklingen og sårbarheter særlig innen IT-sikkerhet, er dette et område som må følges særskilt tett opp i alle ledd i organisasjonen. Det må påregnes at arbeidet med informasjonssikkerhet gis økt kapasitet i perioden framover, slik at kommunen evner å ruste seg gjennom en proaktiv tilnærming.

GDPR og personvern

2021 har, som foregående år, vært preget av veiledning, internkontroll og informasjonsarbeid.

Personvernombudet (PVO) har vært på tre tilsyn i virksomheter som har særskilte utfordringer. 46 innsynsbegjæringer er behandlet, mot 25 året før. Flere av sakene krever omfattende arbeid for tjenestene. Det har vært tre henvendelser fra innbyggere rundt avvik på informasjonssikkerhet og personvern.

PVO gjennomfører regelmessig internkontroll på avvik som potensielt er risiko for personopplysningsikkerheten. Det er meldt inn 348 slike avvik, en økning på 73 avvik. Økningen gjelder først og fremst innføring av velferdsteknologi.

PVO har veiledet innen bruk av kamera, lydisolering, samhandlingsplattform, bruk av mobile enheter, kampanjer for informasjonssikkerhet, skilting av kamera, bruk av personopplysninger under pandemien, databehandleravtaler, avvik samt ROS og

DPIA (personvernkonsekvens-utredning). Aktivitetene dokumenteres i WebSak. PVO har selv bedt om veiledning og råd av Datatilsynet i flere saker.

Tjenestene er begynt å bruke PVO tidligere i prosessene, og funksjonen er blitt mer synlig. PVO ønsker fortsatt å ha en proaktiv rolle framover da det vil øke tilliten til funksjonen, og være mer effektivt for organisasjonen. Samarbeidet med andre staber og tjenesteområdene er viktig for at PVO skal løse ombudsrollen på en god måte.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Pandemien har også i 2021 vært nesten altoppslukende.

Det har vært to beredskapshendelser, som ble håndtert på overordnet nivå. Den første var da det meste av kommunens IT – systemer var ute av drift i fire-fem timer en ukedag i mars. Årsaken var manglende kommunikasjon mellom involverte avdelinger, i forbindelse med planlagt vedlikehold av utstyr.

Den neste hendelsen kom i august, ved funn av E.coli i en prøve av drikkevannet på Grannes. Det ble innført kokepåbud, som varte ca. to døgn. Det var forurensning i forbindelse med prøvetakingen som forårsaket hendelsen. Begge disse hendelsene minner oss om hvor viktig det er å komme i gang igjen med systematisk arbeid i hele organisasjonen, for å ha kontroll på risiko i egen drift og å ha gode beredskapsplaner, som også er øvd.

Det viktige samarbeidet med eksterne aktører innenfor samfunnssikkerhet og beredskap har også i stor grad vært stilt i bero de siste to årene, med unntak av aktører som har samarbeidet om håndtering av pandemien. Kommunen har en særdeles viktig rolle som vertskommune for både flyplass og industrihavn med internasjonal trafikk. I tillegg til at havneområdet også har en forhøyet risiko med mottak, oppbevaring og transport av farlig stoff og farlig avfall. Etterslepet på beredskapsområdet er stort.

Veien videre

Vi skal ha en god økonomistyring og en godt forankret budsjettprosess både internt i organisasjonen og hos folkevalgte. Kommunen er i en stor omstilling. År 2021 har også vært krevende for stabene og mange oppgaver som følge av pandemien ble lagt til oss. Dette har krevd mye tid og ressurser som har gått på bekostning av andre utviklingsoppgaver.

Stabene vil i årene framover bistå virksomhetene i gjennomføring av omstilling. Sammen med andre tjenesteområder legger vi stor vekt på innovasjon, nyskaping og nytenkning.

Satsingen på digitalisering og automatisering av rutinebaserte arbeidsprosesser vil frigjøre tid til andre oppgaver. Jobben med å skape en mer effektiv og framtidsrettet organisasjon vil fortsatt være et viktig satsingsområde, noe som er i tråd med kommunens overordnende strategiske mål.

Oppvekst og kultur

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet dekker kommunens kulturtilbud og oppveksttjenestene for barn og unge, med totalt 31 virksomheter og to fagstaber.

Oppveksttjenestene omfatter barnehage tilbud, skoletilbud, SFO, voksenopplæring, helsetjenester, veiledning og utviklingsstøtte til barn, ungdom og familier, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og barneverntjeneste.

Kultursektoren består av virksomhetene bibliotek, kulturskole og fritid. Kultursektoren har også ansvar for kulturminner og kulturvern, frivillighet, drift av kulturhuset, arrangementer, og samarbeid med lag og organisasjoner.

Covid-19 og smitteverntiltak har satt sitt preg på de siste to årene. I kultursektoren måtte mange større arrangementer og forestillinger avlyses, og mange faste fritids- og kulturarrangementer ble redusert.

Barnehager og skoler har brukt mye ressurser på planlegging og omrokking for å sikre at tilbudet hele tiden har vært i samsvar med gjeldende nasjonale og lokale smittevernsregler. Flere endringer i retningslinjene for karantene og smittesporing, i tillegg til høyt fravær, var utfordrende for barnehager og skoler. Det var vanskelig å få nok vikarer, og det måtte planlegges fra dag til dag.

Helse- og hjelpetjenestene for barn og unge har i perioder hatt noen begrensninger i tilbudet, men tjenestene har vært åpen og tilgjengelige hele året.

Smitteverntiltak og reduserte tilbud har påvirket barn og ungdoms situasjon. Særlig ser vi at de som hadde det vanskelig før pandemien har opplevd en forverring av sin situasjon. Vi ser en tendens til mer komplekse og alvorlige vansker hos barn og unge, og denne utviklingen er bekymringsfull.

Oppgaver som følge av pandemien har blitt prioritert. Dette har gått ut over noen av de planlagte oppgavene i perioden. Virksomhetene har likevel jobbet målrettet med omstilling og tjenesteutvikling på flere områder; inkluderingsarbeid i barnehager og skoler, strukturer for god tverrfaglig samhandling rundt barn og ungdom og effektiviseringsarbeid.

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet

	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Avvik i kr	Avvik i %
200-Fagstab oppvekst	12 797	12 128	12 991	863	6,6 %
202-Skole og SFO	346 792	377 787	364 902	-12 885	-3,5 %
239-Sola PPT	9 099	9 795	9 564	-231	-2,4 %
251-Barnehager	283 581	283 724	281 934	-1 791	-0,6 %
269-Styrket barnehage tilbud	24 524	27 632	28 565	933	3,3 %

Beløp i 1000

Virksomhet

	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Avvik i kr	Avvik i %
281-Barnevern	41 187	42 412	41 335	-1 077	-2,6 %
282-Barn, ungdom og familietjenesten	24 810	30 048	30 634	586	1,9 %
290-Fagstab kultur	8 682	10 166	9 276	-890	-9,6 %
291-Fritid	13 623	11 523	12 420	897	7,2 %
292-Sola bibliotek	6 655	7 219	7 311	92	1,3 %
293-Sola kulturskole	10 027	10 697	10 474	-223	-2,1 %
Sum	781 778	823 132	809 405	-13 727	-1,7 %

Tjenesteområdet oppvekst og kultur har et samlet merforbruk på kr 13,7 millioner sett i forhold til justert budsjett, noe som utgjør 1,7 prosent av en total netto budsjetttramme på kr 809,4 millioner.

Fagstab har et mindreforbruk på kr 0,9 millioner som skyldes lavere aktivitet knyttet til kurs og opplæring, samt lavere innkjøp totalt gjennom året.

Resultatet til skolene, SFO og voksenopplæring for 2021 viser et merforbruk på kr 12,9 millioner. Dersom vi ser på skolene og SFO for seg selv, er merforbruket på kr 4,8 millioner og skyldes i hovedsak økte lønnsutgifter som er knyttet til elever med spesialundervisning og små skoler. Voksenopplæring har et merforbruk på kr 8 millioner, som blant annet skyldes to-språklig fagopplæring, hvor antall undervisningstimer har økt.

PPT har et merforbruk på kr 0,2 millioner hvor avviket i hovedsak skyldes lønn og kostnader til lisenser på fagprogram.

Barnehager har et samlet merforbruk på kr 1,8 millioner som skyldes i hovedsak høyere utgifter knyttet til barn bosatt i Sola kommune med barnehageplass i andre kommuner, søskenmoderasjon og redusert foreldrebetaling, samt lavere inntekt knyttet til refusjonskrav for barn bosatt i andre kommuner med barnehageplass i Sola.

Barnevern har et merforbruk på kr 1 million hvor avviket skyldes høyere utgifter knyttet til godtgjørelse og utgiftsdekning i forbindelse med fosterhjem og tjenester knyttet til oppfølging og rettledning.

Barn, ungdom og familietjenesten har et mindreforbruk på kr 0,6 millioner som skyldes eksterne tilskuddsmidler og vakanser.

Resultatet for et samlet kulturområde viser et merforbruk på kr 0,1 millioner og kan relateres til pandemien og lavere aktivitet på fritid, samt lavere inntekter og utgifter knyttet til billettsalg og kioskinntekter.

Dette jobbet vi med

Barnehage

Kommunen skal sikre et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet for alle barn. I kommunen er det 12 kommunale og 17 private barnehager. Til sammen er det 1

799 plasser fordelt med 637 plasser i kommunale barnehager og 1 162 plasser i private barnehager.

Senter for styrket barnehagetilbud gir tilbud til barn med spesielle behov og barn med flerkulturell bakgrunn. Spesialpedagoger, utførere og fagarbeidere fra senteret gir barnet oppfølging i barnehagen der barnet går. Til sammen har 48 barn vedtak om spesialpedagogisk hjelp (barnehageloven § 31) og 18 vedtak om tilpasninger (barnehageloven § 37). Det er fortsatt økning i antall barn med diagnoser innenfor autismespekteret og i barnehagene er det 17 barn med autismediagnose.

- Perioden har vært preget av tilpasninger til nasjonale smittevernregler og smitteutbrudd i enhetene. Smitteverntiltakene har påvirket det generelle pedagogiske tilbudet og i noen grad tilgjengelighet for foresatte pga. variasjon i åpningstiden.
- Vi jobber med dimensjonering av antall tilgjengelige plasser. Etterspørselen øker mest i Tananger-området, går ned i den sørlige delen og holder seg stabilt i sentrum.
- Det er utført jevnlig oppdateringer og kontroll med framskrivningstall for å innfri retten til barnehageplass (barnehageloven §16). Kommunens plikt er å tilby en plass i kommunen.
- Vi fortsetter å se på tilstanden og vedlikeholdsbehovene i byggene og uteområdene for å sikre bærekraft, god økonomistyring og oppgradering i henhold til nye lovkrav.
- De fleste barnehager deltar/har deltatt i prosjektet «Inkluderende barnehage- og skolemiljø» i regi av Utdanningsdirektoratet. Det har vært jobbet med å sette kunnskapen i system slik at det passer til barnehageloven §§ 41-43, og at alle barn skal oppleve seg inkludert i fellesskapet.
- Barnehagelærerne nytter seg jevnlig av videreutdanningstilbudene som finansieres av Utdanningsdirektoratet.
- Målsetningen i "Kompetanse mot 2020" er nådd ang styrerutdanning og fagbrev for barnehage- og ungdomsarbeideren. Intensjonen om 44 prosent pedagogdekning gjenstår å nå fordi det ikke er nok studieplasser ved UiS.
- Sola kommune deltar i Regional ordning for kompetanse i barnehager (ReKomp) sammen med fem andre kommuner i region Midt (Stavanger, Randaberg, Kvitsøy, Hjelmeland og Strand). Rammene tilsa at to barnehager har startet partnerskapet med UiS. Nytt er Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Dette er koblet til ReKomp-ordningen. Det er etablert 13 barnehager i nettverk for både ledere og barnehagelærere der også PPT deltar. En nytilsatt regional utviklingsleder analyserer, organiserer og sørger for fremdrift i kompetanseutviklingen knyttet til ReKomp.
- Det er jevnlig samarbeid mellom barnehageadministrasjonen og private barnehager.
- Vi har et pågående arbeid med samhandling i oppveksttjenestene for å skape et godt lag rundt barnet.
- Det er utarbeidet en pilotplan for å prøve ut felles ledelse for fire barnehager. Pga pandemien er prosjektperioden utvidet til 2020 - 2023. Midtveisevalueringen viser bedre arbeidskapasitet for lederne, sterkere faglig fokus og mer fleksibel økonomistyring.
- Det er i 1,5 år prøvd ut en kjøkken-vikarordning i to barnehager. Erfaringene er stor fleksibilitet innad i virksomheten og nedgang i sykefravær, men at dette ikke bærer seg økonomisk uten friske midler.

- Ressursteamet (autismeteamet) er felles for barnehager og skoler. Hensikten er å gi et målrettet og helhetlig tilbud for det enkelte barn og familien.

Skole, SFO og voksenopplæring

Kommunen har åtte barneskoler, tre ungdomsskoler, en kombinert barne- og ungdomsskole og Sola voksenopplæring. Grannes skole har et forsterket tilbud for elever med omfattende opplærings- og hjelpebehov. Det er 3 636 elever som har grunnskoletilbud i Sola. Det er sju kommunale og tre private SFO-er i kommunen.

- Det har vært krevende for skolene å opprettholde drift pga. stort fravær i personalet og samtidig følge opp smitteverntiltak.
- Skolene har deltatt/deltar i «Inkluderende barnehage - og skolemiljø» i regi av Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren.
- Solaskolene er med på desentralisert kompetanseutvikling (DEKOM). Ordningen legger til rette for kollektive prosesser for profesjonsutvikling på tvers av kommuner. Det har vært krevende å gjennomføre samlinger som følge av pandemien/smitteverntiltak.
- Oppstart **k**ompetanseløftet for **s**pesialundervisning og **i**inkluderende **p**raksis (KOSIP). Dette er en tilskuddsordning som kommunen og Utdanningsregionen samarbeider om. Det er gjennomført en digital kartlegging av kompetansebehov for alle ansatte i skoler, barnehager og støttetjenestene som skal gi innsikt i behovet for videre kompetansebygging knyttet til barn og unge med særlige behov.
- System for kvalitetssamtaler; "Utviklingsdialogen", har blitt forskjøvet fram i tid pga. kapasitetsutfordringer i staben.
- Skolene jobber kontinuerlig med fagfornyelsen og nye læreplan som ble tatt i bruk høsten 2020.
- Det er fokus på videreutdanning av lærere for å oppfylle statlige krav om faglig fordypning. 69 personer har fortsatt behov for videreutdanning for å oppfylle kravene om faglig fordypning innen 2025.
- Antallet elever med behov for spesialundervisning øker. Det er en markant økning i antall barn og unge med omfattende hjelpebehov og med utfordringer innen psykisk helse og psykososiale vansker.
- Det er etablert et tverrfaglig team (autismeteam) som jobber utadrettet i barnehager og skoler. Hensikten er å gi et målrettet og helhetlig tilbud for det enkelte barn og familie.
- Kjerrberget ungdomsskole ble åpnet høsten 2021 for elever på 8. og 9. trinn. Høsten 2022 vil skolen ha alle tre trinnene på plass.
- Kompetanseheving av skolebibliotekene. Kommunen har fått tildelt midler av Udir til et samarbeidprosjekt mellom folkebiblioteket, skolebibliotekene og stab skole.
- Gjennomgang og kvalitetssikring av budsjettfordelingsmodellen og økonomistyring for skolene fortsetter.

Barnevern

Formålet med barneverntjenesten er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til

rett tid. Formålet er videre å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, etter barnevernloven §1-1.

- Saksmengden hos barneverntjenesten har holdt seg relativt stabil. Det er flere saker med stor grad av kompleksitet og flere risikofaktorer. Det er stort behov for å jobbe tverrfaglig og tverretattlig rundt barn og unge.
- Barneverntjenesten har under pandemien hatt tilgjengelige tjenester og opprettholdt sitt tjenestetilbud etter klare føringer og retningslinjer fra Bufdir.
- Tjenesten har systematisert egen internkontroll og oppdatert rutiner og maler.
- Deltatt i tre læringsnettverk der kommunene samarbeider om kvalitetsutvikling for å styrke oppfølgingen av utsatte barn og familier. Nettverkene samarbeider med ulike kompetansesentre, og finansieres med midler fra Statsforvalteren.
 - Med barn i sentrum – fosterhjemsarbeid og oppfølging av biologiske foreldre
 - Kartlegging og utvikling av metoder – utvikle lokale tjenester og tilbud
 - Intervisits - lederutvikling ble avsluttet våren 2021
- Kompetanseheving – flere ansatte tar videreutdanning på masternivå på deltid. Videreutdanningene er praksisnære og finansieres av Bufdir.
- Gjennomfører jevnlig interne workshops.
- Tydelig fokus på slekt- og nettverksarbeid i alle saker. «Familieråd» brukes i kartlegging av hjelpetiltak og omsorgstiltak.
- Barns medvirkning og barnets stemme skal komme tydelig frem.
- Tiltaksteamet har implementert bruken av FIT – feedbackinformerte tjenester.
- Satsingen rundt tverrfaglige team for barn, hvor det er fokus på rett hjelp til rett tid.
- Forberedelser til barnevernreformen - kompetanseoverføring fra Bufetat til kommunalt barnevern knyttet til oppfølging, gruppetilbud og veiledning av fosterhjem.

Barn, ungdom og familietjenesten

Virksomheten består av jordmortjeneste, helsestasjon, flyktningehelsetjeneste, smittevern, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, familiesenter og ungdomsteam.

Helsestasjonen

- Tjenesten har hatt tilnærmet vanlig tilbud. Gruppetilbud for alle foresatte som supplement til individuelle samtaler har startet opp igjen. Dette i tillegg til gruppetilbud på indikasjon- søvngrupper og konsultasjonsteam for spisevansker.
- Rutinemessig bruk av NBO (Newborn Behavioral Observation) har gitt foresatte kunnskap i hvordan de kan lese og tolke barnets signaler. Dette slik at de kan gi barnet god omsorg og utviklingsstøtte. Med bakgrunn i denne kompetansen, avdekkes behov for tettere oppfølging i flere familier enn før.

- Ved at jordmor, helsesykepleier og veiledere i familiesenteret samarbeidet tett, og gir tett oppfølging når nybakte familier strever, får familien i større grad rett, rask og helhetlig hjelp. Sammen med Rask Psykisk Helsehjelp er det opprettet foreldrekurs for mødre som opplever barseltiden særlig utfordrende.
- Fra november ble DigiHelsestasjon tatt i bruk for å kunne tilby sikker digital kommunikasjon med foresatte gjennom helsenorge.no. Kommunikasjon med foresatte kan lagres i journal, foresatte får oversikt over avtaler på helsestasjonen og innkallinger skjer elektronisk. DigiHelsestasjon tas i bruk i skolehelsetjenesten i 2022.

Skolehelsetjenesten

- Skolehelsetjenesten har hatt tilnærmet normal drift gjennom hele året.
- Etter at tjenesten er styrket gjennom HØP og eksterne tilskuddsmidler, har tilgjengeligheten de siste årene økt gradvis og er nå betydelig bedre. Elever, foresatte og skolens ansatte benytter seg i stor grad av tilbudet.
- I lokalt program for skolehelsetjenesten, tydeliggjøres hva som skal tilbys og hvordan oppgavene skal utføres. Særlig er tilbudet om undervisning blitt mer synlig. Dette har gitt et bedre og likere tilbud i skolene.
- Skolehelsesykepleiere tilbyr digital løsning for at elever og foresatte skal kunne bestille tid for samtale også etter åpningstid.
- Å rekruttere sykepleiere med videreutdanning i helsesykepleie har vært særlig utfordrende i skolehelsetjenesten. Årsaken er at det utdannes for få helsesykepleiere. Det er opprettet samarbeid med Universitetet i Stavanger med tanke på å bedre rekrutteringssituasjonen for kommunene i regionen.

Familiesenteret

- Antall henvendelser til familiesenteret har vært på omtrent samme nivå som før pandemien. Det har tatt noe mer tid å gjennomføre veiledningsforløp på grunn av restriksjoner, avbestillinger og fravær knyttet til pandemi og sykdom ellers. I tillegg oppleves flere av problemstillingene å være mer sammensatte og fastlåste. Etterspørselen om hjelp fra familiesenteret har siden oktober 2019 vært større enn kapasiteten, og tilgjengeligheten på hjelp har slik vært noe svekket. Tjenesten ble styrket med 1 årsverk i 2021, men sen oppstart gjorde at effekten av ny ressurs ble mindre enn planlagt dette året. Til vanlig har ventetiden vært 2-4 uker fra henvendelsesdato.
- Gjennom å delta i forskning, har noen veiledere i familiesenteret fått opplæring og veiledning i lavterskel, foreldreledet kartlegging og behandling av traumer hos barn i barneskolealder. Dette tilbudet, og denne kompetansen vil være særlig relevant i tiden etter pandemien.
- Familiesenteret har styrket sin kompetanse på lavterskel behandling av følelsesmessige vansker. Også her jobbes det i hovedsak gjennom foresatte.
- Det blir lagt vekt på å få fram familiene sine synspunkt på hjelpen som gis. Vi bruker FIT (Feedback informerte tjenester) som rammeverk for disse tilbagemeldingene, og det digitale verktøyet FIT Outcomes for å kunne samle og analysere informasjonen.

Ungdomsteamet

- Som følge av pandemien, har flere ungdommer hatt større utfordringer enn vanlig, og fått betydelig tettere oppfølging.
- Det er en vesentlig nedgang i antall ungdomsoppfølgingssaker oversendt fra politiet. Det kan skyldes politiets prioriteringer og mindre tilstedeværelse i ungdomsmiljøene. De fleste henvendelser om hjelp til ungdom kommer nå fra foresatte og andre samarbeidspartnere.
- For å nå flest mulig ungdom med forebyggende informasjon og holdningsarbeid, er det brukt mer tid på å synliggjøre ungdomsteamet i skolen. Oppmøte i skolen har ikke kunnet gjennomføres i korte perioder, men teamet har vært raskt på banen så snart skolene har åpnet igjen.
- Arbeidet med ungdom med risiko for drop-out i videregående skole prioriteres. Antall ungdom som følges opp øker fortsatt.
- Tiltaket for å hjelpe utsatt ungdom til arbeidspraksis ble videreført i 2021 med svært gode tilbakemeldinger fra ungdom og arbeidsplasser. Tilbudet videreføres sommeren 2022 ved hjelp av folkehelsemidler.
- Det er relativt få ungdommer under 18 år som begår straffbare handlinger i Sola. I politidistriktet ser en likevel en økning i saker der ungdom er under 15 år. Å jobbe forebyggende mot nasking og annen kriminalitet i denne aldersgruppen blir viktig fremover.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Sola PPT er en tjeneste for barn, unge og voksne med særlige utviklings- og opplæringsbehov. PPT er kommunens sakkyndige instans for utredning av behov, tilrettelegging og utforming av spesialpedagogiske tilbud for målgruppen. PPT sitt kjerneoppdrag er å bistå barnehager og skoler i hvordan de skal legge til rette for barn, unge og voksne som har andre læreforutsetninger enn det store flertallet.

- Kartlegging og utredning av behov hos den enkelte og i utviklings- og opplæringsmiljøer.
- Rådgivning og veiledning til foreldre, barnehager og skoler.
- Smittevern hensyn har i perioder lagt noen begrensninger på møtevirksomhet og oppdrag i barnehager og skoler. PPT har likevel vært tilgjengelig i hele perioden.
- Tatt i bruk digitale verktøy for møter, samtaler og konsultasjoner.
- Gjennom hele pandemien har antall nye henvisninger økt og i 2021 var det over 200 henvisninger, noe som er flere enn noe år tidligere.
- Styrking av kompetanse- og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler.
- Gitt råd om hvilke hjelpebetingelser som må være på plass i barnehager og skoler for at de som trenger hjelp skal oppleve mestring, tilhørighet og fremme god mental og fysisk helse.
- Deltatt aktivt i kommunens tverrfaglige arbeid for å gi barn og unge gode, helhetlige tjenester.
- Gitt råd om henvisning til andre hjelpetjenester når det vurderes at det er behov for å trekke inn andre instanser.
- Utviklet egen kompetanse.
- Styrking av barn, ungdom og foreldres deltakelse og medvirkning i utformingen av spesialpedagogisk hjelp.
- Oppstart av tverrfaglig autismeteam i kommunen.

- Tiltak for at barn og ungdom med behov for tilrettelegging i barnehage og skole skal få raskere hjelp. Effekten av tiltakene er imidlertid spist opp av den store økningen i nye saker.
- For å gi et mer fleksibelt og behovsrettet tilbud ut mot barnehager og skoler, er det fra høsten gjort endringer i oppgavefordeling, rutiner og organisering av tilbudet.
- Deltakelse i utdanningsregion Midt-Rogaland sitt arbeid med desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen, DEKOM og regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage, REKOM.
- Deltakelse i innsiktsgruppen for KOSIP. Dette er en stor kartlegging av kompetansebehov for alle ansatte i skoler, barnehager og støttetjenestene som skal gi innsikt i behovet for videre kompetansebygging knyttet til barn og unge med særlige behov.

Fagstab oppvekst

- Helhetlig, forsvarlig og godt koordinert tjenestetilbud
- Kommunens myndighets- og eieroppgaver på området
- Utøvelse av kommunens tilsynsplikt overfor barnehager, skoler og skolefritidsordninger
- Fagutvikling og kompetanseheving i tråd med nasjonale føringer for de ulike sektorene
- Koordineringsoppgaver og prosjektarbeid
- Støtte- og samordningsfunksjoner gjennom rapporteringer, tilskuddsordninger, veiledning og lederstøtte
- Forebyggende rus og kriminalitetsforebyggende arbeid, SLT. Tett samarbeid med politiet om det forebyggende arbeidet, både på individ- og systemnivå
- Pandemi

Kultur

Kulturområdet ivaretar kommunens oppgaver med kulturminner, drift av kulturhuset, samarbeid med lag og organisasjoner og administrasjon av frivillighetsarbeidet i kommunen. Året har vært preget av pandemien, og særlig har det påvirket aktiviteter og arrangementer i kulturhuset.

Sola kulturskole

- Vi har gitt ukentlig undervisning i musikk, dans, teater og visuell kunst
- Vi hadde 633 elever og 873 elevplasser per oktober 2021. Dette er en økning på 57 elever og 99 elevplasser fra året før.
- Drift og arrangementer var også i 2021 preget av pandemi og smittevernrestriksjoner, og vi har jobbet for å finne gode løsninger og tilpasninger for å kunne opprettholde tilbudene.
- Planlegging og gjennomføring av flere små og større arrangementer for og med elevene.

- Vi tok i bruk nye lokaler i Kornbergveien 23 i februar. Lokalene rommer tilbud innen dans, teater og visuell kunst, samt Kreativt gjenbrukssenter ReSola, som er et samarbeid mellom kulturskolen og barnehagene.
- Sommerskole for elever i grunnskolen. Dette var et samarbeid med fritid, og lærere ved kulturskolen var ansvarlig for tilbud innen musikk, dans, teater og visuell kunst.
- Elevmedvirkning og samskaping er et fokusområde. I september ble det gjennomført samskapingsworkshop med elevene. Her fikk vi hjelp av UKIS og UKIS-koordinator, og vi fikk gode innspill som grunnlag for videre utvikling, satsningsområder og arrangementer på kulturskolen.

Sola bibliotek

- Biblioteket hadde 93 039 besøk i 2021. Dette er en økning på 20 000 fra året før.
- Solas innbyggere lånte totalt 100 603 bøker, tidsskrifter og aviser i 2021.
- Bibliotekstjenesten hadde åpent 300 dager, med gjennomsnittlig 335 utlån og 310 besøk pr. dag.
- Det var noe begrenset tilgjengelighet også i 2021. Det ble iverksatt andre tilbud for alle aldersgrupper
 - sommerskolen - biblioteket hadde fem uker med koding, lese-detektiver og design
 - økt satsning på elektroniske medier, spesielt ebøker og elydbøker
 - tilrettelegging og kompetanseløft på "Klikk og hent"-løsninger
- Det var et "leseår" for barn og unge
 - 60 prosent av utlånet var medier for barn og unge
 - sommerles for 1.-7. klasse hadde høyere deltakelse enn tidligere, og høyere enn landsgjennomsnittet. Mer enn 50 prosent av skoleelevene deltok
 - satsningen på barn under skolealder gjennom "Lesekalenderen" og revitalisering av barneområdene på Sola og Tananger resulterte i økt besøk og interesse blant målgruppa
 - bokkasser fra biblioteket til barnehagene og skolene var et populært tilbud
- Lesegrupper for voksne med leseglede, fordypning og tilhørighet har vært en satsning også i 2021, med LitteraTUR og grupper for fremmedspråklige og kreftrammede, i tillegg til Kaffekoppen og Strikk&Lytt.
- Prosjekt i samarbeid med skolene for å bedre tilbudet ved skolebibliotekene i kommunen. Pilotkolene er Kjerrberget og Skadberg.
- Være en viktig møteplass i lokalsamfunnet, et sted å være, et rom for demokrati og dannelse og åpent for alle. Gi alle like muligheter, ved å gi lik tilgang til ressurser, kunnskap, lystlesing, læring og opplevelser.

Fritid

- Dreining fra å drive all aktivitet selv, til mer samskaping, samarbeid og informasjonsarbeid overfor foreldre, lag og foreninger, og andre virksomheter i kommunen.
- Fritid har bidratt med metodeutvikling og personalressurser for å få etablert UKIS; Et ambisiøst samskapingsprosjekt for kultursektoren som skal sikre

høyere deltagelse og en mer aktiv ungdomsgenerasjon i aldersgruppen 15-20 år.

- Tatt i bruk flere kultur- og sosialpedagogiske metoder: Oppsøkende, på sosiale medier og i grupper, over digitale plattformer og i samarbeid med andre virksomheter og organisasjoner.
- Tydeligere inndeling av ansvarsrollene blant de ansatte. Tre medarbeidere i 100 prosent stilling er distriktsansvarlig på hver sin klubb. Det er godt samarbeid med skolene.
- Det har vært god oppslutning på FeelGood i de periodene det har vært mulig å ha åpent. Både i Tananger og Sola har det vært opptil 70 ungdommer på en kveld, en økning på 40 prosent til tross for pandemi.
- Vi har sett en økning i antall ungdom som sliter med psykisk helse. I mange tilfeller har vi hjulpet dem videre til andre hjelpeinstanser.
- Sammen med ungdommen planlagt nye lokaler for FeelGood Dysjaland. Prosessen stoppet opp i fjor, men etter kommunestyrets godkjenning av kostnadene fortsetter arbeidet i 2022.
- Fritid, sammen med skole, biblioteket, kulturskolen og lag og organisasjoner etablerte et sommerskoleprosjekt for 2021 med midler fra UDIR. Prosjektet hadde 27 forskjellige sommerskoletilbud for flere enn 1100 barn og unge i Sola og sommerjobb for 52 ungdommer i aldersgruppen 13-26 år.
- Det har vært en liten økning i antall vedtak om fritidskontakt. Fritidskontakttjenesten etablerte flere gruppetilbud i fjor, og har nå 5 faste grupper. En av gruppene er et samarbeid med ROP-teamet.
- Forbedring og effektivisering av digitale systemer. Digital signering for fritidskontakter ble tatt i bruk.
- Fritidsveilederrollen oppleves å være godt kjent for samarbeidspartnere i kommunen og for innbyggere, lag og organisasjoner. Fritidsveilederne har jobbet individuelt med 80 barn og unge i alderen 6-22 år, noe som er en økning på 60 prosent sammenlignet med 2020.

Fritidsveilederne jobber i tråd med fritidserklæringen, som sier at alle barn og unge skal ha minst en fritidsaktivitet i uken. Hovedinnsatsen retter seg mot barn og unge fra lavinntektsfamilier og familier med minoritetsbakgrunn. I 2021 ble det avholdt en ALLEMED-dugnad med fokus på deltagelse og inkludering der 57 deltakere fra lag, organisasjoner, interne virksomheter og kommuneledelsen deltok.

Fagstab kultur

- koordinert og utført myndighetsoppgaver på kulturområdet i samarbeid med tjenestene
- forvaltet kulturminner og jobbet med kulturvern
- administrasjon av frivillighetsarbeidet i kommunen
- drift av kulturhuset
- arrangementer og tilpasninger til smittevernrestriksjoner
- samarbeid med lag og organisasjoner

Veien videre

Som for resten av kommunen vil tjenesteyting og utviklingsarbeid i hele tjenesteområdet måtte gå parallelt med omstillingsarbeid. I en slik situasjon er det de få og viktigste satsingene som vil få prioritet.

Barn og unges deltakelse og inkludering

Kommunen skal legge til rette for at barn og unge opplever å bli inkludert. Barnehager og skoler viderefører satsingen på inkluderende barnehage- og skolemiljø.

Kulturskole, bibliotek og fritidstjenesten jobber videre med utforming av sosiale møteplasser der alle barn og unge gis mulighet til å delta i aktiviteter og arrangementer. Det legges særlig vekt på tiltak som inkluderer grupper som ikke allerede deltar i de ordinære tilbudene for barn og unge. Biblioteket vil utforske hvordan aktiviteter, arrangementer og tjenester kan tilbys utenfor bibliotekrommet.

Det pedagogiske tilbudet

Antallet elever med behov for spesialundervisning øker, og arbeidet med organisering av det spesialpedagogiske skal videreføres. Tilrettelegging av det ordinære opplæringstilbudet, slik at det skal romme flere, vil være sentralt.

Synlige og tilgjengelige tjenester

Usikkerhet knyttet til en pandemi og konsekvenser av smitteverntiltak, har ført til at barn og ungdom som hadde det vanskelig før, har fått det verre under pandemien.

Skolene erfarer at flere barn og unge har behov for hjelp til psykiske vansker, og at det er en økning i antall barn og unge med alvorlige og sammensatte vansker. Dette er en utfordring som vil ha høy prioritet framover. Det er behov for tiltak som sikrer at barn og unge som har det vanskelig blir fanget opp, og at de får rett hjelp tidlig.

Tjenestene for barn og unge må være godt synlige, og barn og unge skal oppleve at det er lav terskel for å ta kontakt. Her har skolehelsetjenesten en sentral rolle.

Laget rundt barnet

Målet er helhetlige og godt koordinerte tjenester som møter behovet hos det enkelte barn og ungdom - rett hjelp til rett tid. I møte med barn og familie skal vi ha en tilnærming som fremmer barnets og familiens medvirkning.

Et helhetlig tjenestetilbud krever god samhandling mellom de ulike tjenestene på alle nivå. Dette vil være en satsing videre.

Ny barnevernsreform

Den nye barnevernsreformen, som trådte i kraft 1. januar 2022, gir kommunene større faglig og økonomisk ansvar på barnevernområdet. Reformen legger også føringer for kommunens arbeid med forebygging og tidlig innsats. Dette får betydning for alle tjenestene på oppvekstområdet.

Barnehagebygg og antall barnehageplasser

Kommunen har i dag overkapasitet på barnehageplasser samlet sett. Framskrivningstall fra 2020 viser en nedgang i barnetall i perioden 2021-2024. Denne utviklingen betyr at antall barnehageplasser samlet sett må reduseres. Dette for å tilpasse tilbudet til barn med rett til barnehageplass. Rundt to tredjedeler av barnehageplassene i Sola er private, og en tredjedel er kommunale.

I en situasjon hvor antall barnehageplasser samlet sett skal reduseres, er dette forholdstallet spesielt krevende siden kommunen bare kan beslutte og foreta reduksjon i tilbudet, i de kommunale barnehagene.

Kommunen har flere gamle barnehager som allerede trenger mye vedlikehold og rehabilitering. Noen av barnehagene er etablerte i gamle grendehus, i bygg som er lite hensiktsmessige for dagens barnehagedrift.

Det må jobbes videre med å fase ut små og gamle barnehager, og erstatte disse med nye store barnehager som kan sikre en fleksibel og robust drift. Dette vil også være kostnads- og ressurseffektivt.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Sola 2020	Sola 2021	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Prioritet						
Barnevern brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)	2,2 %	2,1 %	2,2 %	2,4 %	2,7 %	3,0 %
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) **)	2 377	3 296	3 707	2 910	3 537	3 558
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) **)	8 355	11 679	13 225	10 799	13 141	14 119
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)	2 546	3 157	2 660	2 047	4 023	2 369
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) **)	173 632	187 590	164 669	163 130	178 090	183 502
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B)	1 636	1 310	835	895	1 682	1 075
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B)	243	268	202	245	351	275
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) **)	105 102	118 330	113 279	115 182	114 750	124 668

Produktivitet

Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244) (B)	30,0 %	30,1 %	37,7 %	30,5 %	33,2 %	34,1 %
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	12,2	12,4	12,7	12,7	13,3	13,1
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn (B)	14,9	13,3	14,1	14,1	14,6	14,5
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	20 901	21 882	24 820	22 257	22 697	22 056
Dekningsgrad						
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak per 31.12. (prosent)	1,6 %	1,5 %	1,4 %	2,6 %	2,5 %	2,7 %
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	3,0 %	2,3 %	4,8 %	4,8 %	1,2 %	5,8 %
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	98,9 %	98,9 %	90,4 %	92,4 %	92,5 %	95,0 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	36,0 %	35,4 %	47,3 %	62,7 %	62,3 %	37,7 %
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	13,6 %	14,7 %	14,5 %	11,6 %	13,7 %	12,7 %
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	69,7	67,0	70,6	64,4	66,7	97,1
Kvalitet						
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	43,2	43,5	43,0	40,9	44,4	43,0

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse barnehage

Netto driftsutgifter til barnehagene i Sola kommune, justert for utgiftsbehov, var kr 191 757, per innbygger i alderen 1-5 år. Dette utgjør kr 24 329 mer enn Sandnes, kr 8 644 mer enn Stavanger, kr 34 598 mer enn Klepp og kr 10 428 mer enn Kostragruppe 09. Utgiftsnivået har økt med kr 32 815 per innbygger de siste tre årene, og tilsvarer en økning på 20,64 prosent. Til sammenligning har kommune-gruppen steget med kr 28 119 i samme periode, som utgjør 18,35 prosent.

Sola har høy dekningsgrad i barnehagetjenesten. I 2021 var dekningsgraden på 98,9 prosent. Høy dekningsgrad i barnehagetjenesten skyldes at flere av barna med barnehageplass i Sola var fra andre kommuner. Den høye dekningsgraden kan delvis forklare det høye utgiftsnivået på barnehagetjenesten kommune.

Andelen barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage er redusert de siste årene, og i 2021 er andel barn i kommunale barnehager på 35,4 prosent. Dette er lavere enn gjennomsnittet i kostragruppe 09 og lavest blant sammenligningsgruppen.

Kostra-tallene viser at Sola kommune har hatt en moderat økning i antall barn under ett år i barnehage fra 2018 til 2020, og deretter en reduksjon fra 2020 til 2021 med 0,7 prosentpoeng.

Barn under ett år har ikke rett på barnehageplass, og kommunen får ikke rammetilskudd for denne gruppen. Det har tidligere ført til økte kostnader for

kommunen. Innstrammingen på området har gitt effekt, dersom man ser på tall fra 2017 og frem til 2021.

Kostra-analyse grunnskole

Sola kommune ligger høyest blant sammenligningskommunene når det gjelder netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger mellom 6-15 år, justert for utgiftsbehov. Sola bruker kr 118 330, mens det av sammenligningskommunene er Sandnes som bruker minst, kr 113 279, og Stavanger som bruker mest, kr 114 750, på grunnskole i 2021, justert for utgiftsbehov. Tabellen viser at Sola og sammenligningskommuner bruker mindre enn kostragruppe 09.

Sola har minst gjennomsnittlig gruppestørrelse på 1-10 årstrinn av sammenligningskommunene og Kostragruppe 09. Mindre gruppestørrelser er mer kostnadsdrivende og gruppestørrelsen i Sola har gått ned fra 12,9 i 2019 til 12,4 i 2021. Til sammenligning er gjennomsnittlig gruppestørrelse for 2021 12,7 i Klepp, 12,7 i Sandnes, 13,1 i Kostragruppe 09 og 13,3 i Stavanger.

Fra 2018 til 2021 har gruppestørrelsen gått gradvis nedover i Sola. Kostra-tallene for 2021 viser at Sola hadde lavest gjennomsnittlige gruppestørrelse med 13,3 per gruppe på ungdomstrinnet 8-10. årstrinn av sammenligningskommunene og kostragruppe 09. Til sammenligning hadde Sandnes og Klepp en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 14,1, Stavanger 14,6 og Kostragruppe 09 14,5.

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (avgangskarakterer) for Sola har økt med 0,8 poeng, fra 2018 til 2021. Stavanger hadde høyest gjennomsnittlig poeng i 2021, med 44,4 poeng, mens Sola er rett bak med 43,5. Gjennomsnittet for Sandnes er 43 poeng, Klepp 40,9 poeng og kostragruppe 09 43 poeng.

Kostra-analyse barnevern

Sola kommune ligger lavest i forhold til brutto driftsutgifter knyttet til barnevern i prosent av kommunens totale brutto driftsutgifter. Sola bruker 2,1 prosent mot Sandnes med 2,2 prosent, Klepp 2,4 prosent, Stavanger 2,7 prosent og kostragruppe 09 med 3,0 prosent.

Andelen netto driftsutgifter til saksbehandling i barnevernet i Sola kommune er lavest blant sammenligningskommunene og kostragruppe 09. Sola kommune bruker 30,1 prosent mot Klepp med 30,5 prosent, Stavanger med 33,2 prosent, kostragruppe 09 med 34,1 prosent og Sandnes med 37,7 prosent.

Andelen barn med tiltak sett i forhold til aldersgruppen 0-17 år var i Sola kommune 1,5 prosent i 2021, mot 1,6 i 2020. Til sammenligning har Sandnes kommune 1,5 prosent, Stavanger kommune 2,5 prosent og Klepp kommune 2,6 prosent i 2021. At Sola kommune ligger så lavt kan skyldes satsing på tidlig innsats og tilbudene som gis av familiesenteret og ungdomsteamet.

Kostra-analyse barn, ungdom og familietjenesten

Sola kommune har hatt en økning i netto driftsutgifter til forebygging per innbygger 0-20 år fra kr 2 377 i 2020 til kr 3 296 i 2021, noe som tilsvarer en økning på 38,6 prosent. Økningen kan relateres til at store deler av kostnadene til smittesporing i forbindelse med pandemien er kostnadsført her. Til sammenligning ligger Klepp lavest med kr 2 910, videre Stavanger med kr 3 537, kostragruppe 09 med kr 3 558 og til slutt Sandnes kommune med kr 3 707.

Det har også vært en økning i netto driftsutgifter til forebygging per innbygger 0- 5 år, fra kr 8 356 i 2020 til kr 11 679 i 2021, som også kan knyttes til pandemien. Til sammenligning har Klepp brukt kr 10 799, Stavanger kr 13 141 og Sandnes kr 13 255. Alle sammenligningskommunene bruker mindre enn kostragruppe 09 med kr 14 119.

Antall årsverk helsesøster per 10.000 innbyggere 0-5 år har gått ned fra 69,7 i 2020 til 67,0 i 2021 i Sola kommune. På lik linje med i 2020 ligger Sola fremdeles høyere enn Klepp og Stavanger, men lavere enn Sandnes og kostragruppe 09.

Kostra-analyse kultur

Alle kommunene i sammenligningsgrunnlaget og kostragruppen brukte mer på kultur i 2021 enn i 2020, målt per innbygger. Sola økte fra kr 2 546 i 2020 til kr 3 157 i 2021, hvor økningen blant annet kan knyttes til aktiviteter som medlemsskap i Tilskuddsportalen og tilskudd til Rikssamlingsjubileet. Til sammenligning brukte Klepp kr 2 047, kostragruppe 09 kr 2 369, Sandnes kr 2 660 og Stavanger kr 4 023 i 2021.

Sola kommune bruker mindre enn Stavanger, men mer enn øvrige sammenligningskommuner og kostragruppe 09 i netto driftsutgifter til aktivitetstilbud i til barn og unge per innbygger i aldersgruppen 6-18 år. Nedgangen var på kr 326, fra kr 1 636 i 2020 til kr 1 310 i 2021.

Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger i Sola er litt høyere enn i Sandnes, men lavere enn i kostragruppe 09 og de øvrige sammenligningskommunene.

Sola kommune har i 2021 lavest brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per bruker, sett opp mot de andre sammenligningskommunene og kostragruppe 09.

Sola kommune har hatt en økning i andel elever i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole fra 2020 til 2021. Økningen er på 1,1 prosent. Til sammenligning har både Sandnes, Klepp og Stavanger hatt en nedgang i samme periode.

Levekår

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet levekår gir tjenester til innbyggerne innen helse, - omsorg, - velferd- og sosiale tjenester. Levekårstjenesten består av seks virksomheter og en fagstab:

- NAV
- Tjeneste- og koordineringskontoret (TKK)
- Fysio- og ergoterapi
- Hjemmetjenester
- Enhet for mestring (psykisk helse, ROP-team og miljøtjenesten)
- Institusjon
- Fagstab

Levekår leverer tjenester på sykehjem, i omsorgsboliger og heldøgnsinstitusjon for barn. I tillegg leverer levekår sosiale tjenester, dagsenter/dagtilbud, tilbud om habilitering/rehabilitering og hjemmetjenester til innbyggere i alle aldersgrupper.

Levekårs formål er å videreutvikle tjenestene i tråd med kommunedelplan for tjenesteutvikling i helse- og velferdstjenesten 2017–2029.

Covid-19-pandemien har også i 2021 begrenset arbeidet i tjenestene. Virksomhetene har likevel klart å opprettholde daglig drift og arbeidet noe med omstilling og utviklingsarbeid.

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap		Rev. bud.	Avvik i kr		Avvik i %
	2020	2021	2021			
300-Fagstab levekår	47 029	39 113	48 473	9 360	19,3 %	
305-Institusjon	134 289	164 874	152 663	-12 212	-8,0 %	
306-Hjemmetjenester	89 318	72 564	70 935	-1 629	-2,3 %	
330-Enhet for mestring	162 691	199 556	168 480	-31 076	-18,4 %	
341-NAV Sola (sosiale tjenester)	49 703	46 873	50 403	3 530	7,0 %	
351-Fysio-/ergoterapi	16 083	16 996	17 145	150	0,9 %	
Sum	499 112	539 976	508 099	-31 876	-6,3 %	

Resultatet for tjenesteområdet levekår viser et merforbruk på kr 31,9 millioner sett i forhold til justert budsjett. Merforbruket utgjør 6,3 prosent av en total netto budsjettramme på kr 508 millioner.

Resultatet til fagstab levekår for 2021 viser et mindreforbruk på kr 9,4 millioner. Mindreforbruket skyldes større refusjonskrav knyttet til ressurskrevende tjenester enn antatt. Økningen skyldes i hovedsak nye brukere. Institusjonene har et merforbruk på kr 12,2 millioner som er relatert til sykehjemmene Sola sjukeheim og TABO.

Enhet for mestring har i 2021 et merforbruk på kr 31,1 millioner. Merforbruket er i stor grad knyttet opp mot miljøtjenesten, og skyldes kjøp av miljøtjenester for brukere hos private, og drift ved boligene.

Hjemmetjenestene har et merforbruk på kr 1,6 millioner i 2021. Dette skyldes blant annet økt bemanningsbehov, og at ansatte har fått tilbud om heltidsstillinger utover bemanningsplan. Fysio- og ergoterapi har et lite mindreforbruk.

NAV (sosiale tjenester) hadde kr 3,5 millioner i mindreforbruk ved årsslutt. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig redusert sosialhjelp sammenlignet med den økningen man forventet. En del brukere går lengre på stønad enn tidligere, men det har ikke vært en stor økning i totalt antall sosialhjelpsmottakere.

Dette jobbet vi med

NAV

- 85 prosent av søknadene om sosialhjelp ble levert digitalt via Digisos.
- Det er en nedgang i antall personer som mottar sosialhjelp. 169 av 418 personer mottok sosialhjelp som hovedinntektskilde.
- Gjennomsnittlig antall måneder med sosialhjelp, for personer som har sosialhjelp som hovedinntektskilde, er 5,46 måneder.
- Antall sosialhjelpsmottakere med forsørgeransvar er 133 i 2021, mot 153 i 2020.
- 32 brukere deltok i kvalifiseringsprogram (KVP) i 2021, mot 24 brukere i 2020.
- Brukere har fått god oppfølging gjennom pandemien i form av digitale samtaler og møter. Det er lagt til rette for personlig oppmøte for sårbare brukere.
- 50 prosent av flyktninger var i jobb eller utdanning etter endt introprogram.
- Per 31. desember var den samlede arbeidsledigheten på 3,8 prosent. 2,3 prosent var helt arbeidsledige. Det er en større andel ledige blant personer mellom 20-29 år.
- Aktivitetsplikten er ivaretatt med enkelte tilpasninger, på grunn av pandemien.
- Har hatt kompetanseheving for ansatte i faget veiledning og i økonomisk råd og veiledning.
- Ett årsverk saksbehandler er holdt vakant i 2021.
- Status prosjekter:
 - «Økonomisk førstehjelp» er gjennomført med midler fra statsforvalter.
 - Prosjektmidler fra statsforvalter til 1 stilling, familieveileder. Det er søkt videre midler for 2022.
 - «4. år i intro»- samarbeid med Randaberg og Gjesdal. Prosjektmidler fra IMDI.

Tjeneste- og koordineringskontoret (TKK)

- For å effektivisere drift har TKK tatt i bruk Teams i møter med brukere/pårørende og samarbeidspartnere. Det sendes ikke ut nye vedtak ved revisjon, når tilbudet er uendret.

- Kommunen har rammeavtale med privat firma for avlastning og miljøtjenester. Etter at fritt brukervalg ble avviklet gir kommunen tjenester til de fleste brukere, men det gjenstår fremdeles noe kjøp av tjenester.
- Antall BPA brukere har vært stabilt i 2021 (9-10).
- Antall brukere som mottar omsorgslønn har variert mellom 36-40, og timetallet har variert fra 393/uke til 448/uke.
- Kommunen har deltatt i prosjektet «Bolig for velferd». Etter prosjektet er det etablert en ny stilling som «SLT + koordinator». Prosjektet skal presenteres for politisk behandling ila april
- I 2021 har antall søknader til kommunal bolig økt med 36,5 prosent.
- Antall søknader om startlån har økt med 7,5 prosent.
- Til utbedring og tilpasning av bolig er det er tildelt tilskudd:
 - Utbedring, 615.000 kroner.
 - Tilpasning, 398.000 kroner.
- Effekt av stillingen som demenskoordinator:
 - Pasienter og pårørende får lettere kontakt med kommunen.
 - Hukommelsesteam er etablert og flere utredninger blir gjort i kommunen.
 - Tjenester blir tidligere iverksatt og brukere blir introdusert for velferdsteknologi tidligere i sykdomsforløpet.
 - Tiltakspakke demens er under utarbeiding og utprøving.
- Velferdsteknologiske løsninger og trygghetsskapende teknologi vurderes alltid ved kartlegging av behov for tjenester.
- Arbeidsgruppe for «Demensvennlig kommune» er etablert.
- TKK har redusert antall stillinger til saksbehandling med 0,4 årsverk.
- I 2021 er det betalt for 465 døgn til SUS for utskrivningsklare pasienter.

Fysio- og ergoterapi

- Har hatt tett samarbeid med helsestasjonen både om enkeltbarn, faste konsultasjonsteam, jevnlig samarbeidsmøter og kompetanseheving.
- Dialog med ny-oppstartet autismeteam.
- Det er en svak økning i antall brukere som har hjemmerek rehabilitering (138 mot 131 i 2020). Flere brukere har sammensatte problemstillinger.
- Flere innbyggere bor i egen bolig lengre. Det fører til større behov for fysio/ergoterapitjenester. Vi ser en årlig økning i antall brukere på om lag 20 prosent. De minst akutte sakene kan ha en ventetid på rundt 5 måneder.
- Vi ser ingen tidsbesparende effekt av digitalisering, men opplever å ha positiv effekt på kvaliteten av tjenesten.
- Startet opp med frivillige instruktører til «60+» gruppen i Havørnhallen og til «bassenggruppe». «Sterk og stødig» konseptet (trening for eldre, ledet av frivillige) er utsatt til 2022 på grunn av Covid 19.
- Startet tilbud til yngre med funksjonsnedsettelse (treningsgruppe + basseng).
- Økt antallet treningsgrupper for eldre (lunge, fallforebyggende, kronisk sykdom).
- Startet et digitalt samarbeid med alle barnehagene i kommunen om kompetanseheving innen:
 - fot- og beinstillinger – hva er normalt og når trengs det tiltak?
 - sansemotorikk
 - utemiljø i barnehagene

- Kompetanseheving internt:
 - digital opplæring på alle plattformer
 - opplæring i smittevern
 - kompetanseheving gjennom kollegaveiledning
 - en ansatt tar mastergrad i «Medborgerskap»

Hjemmetjenester

- Har tatt i bruk videokonsultasjon i oppfølging av brukere.
- Har økt bruk av medisindispensere med om lag 43 prosent.
- Flere brukere har fått fallsensor tilknyttet trygghetsalarm.
- Åtte ansatte har gjennomført demensomsorgens ABC.
- Omstillingen på dagsenteret ble gjennomført i april 2021. På grunn av restriksjoner under pandemien ble ikke full drift med ny grunnbemanning utprøvd.
- Prosjektet «aktivitet for ensomme eldre» jobbet tett mot dagsenteret og bidro med flere aktiviteter. Prosjektet ble finansiert av statsforvalteren og avsluttet i 2021.
- 10 ansatte i hjemmetjenester har fått heltidsstilling gjennom prosjektet, heltidskultur. Total økning på 2,25 årsverk.
- Kompetanseheving:
 - To ansatte har startet videreutdanning i avansert klinisk sykepleie.
 - En har fullført videreutdanning i kvalitetsforbedring i helsetjenesten.
 - En har fullført utdanning i sårtilheling.
 - En har fullført fagskole for kroniske sykdommer.
 - En har gjennomført internopplæring i smittevern.
- Hjemmetjenesten arbeider aktivt med ernæringsarbeid gjennom ernæringsoppfølging og jevnlig vektkontroll av brukere.

Enhet for mestring

- Miljøtjenesten ble slått sammen med ROP team og psykisk helse til Enhet for mestring, fra 1. januar 2021.
- På bakgrunn av et stort økonomisk merforbruk i miljøtjenesten er det gjennomført to interne kartlegginger og en forvaltningsrevisjon fra Rogaland Revisjon.
- Kartleggingene viste blant annet at
 - det ikke alltid er samsvar mellom tildelte vedtak og gitt tjeneste
 - det er behov for en mer systematisk, mestringsbasert arbeidsmetode i tjenesten
 - 10 årsverk var overtallige. Pr 31. desember var om lag halvparten av disse årsverkene tatt ut av drift. Alle involverte ansatte fikk tilbud om annen stilling i kommunen. Det arbeides med å redusere de resterende årsverkene.
- Det er utarbeidet prosjektplan og tiltaksplan basert på kartleggingene, og det er etablert en prosjektgruppe som arbeider med omstilling i tjenesten.
- Det ble etablert et mobilt team som gir tjenester i brukernes hjem. Årsverkene til mobilt team er flyttet fra bofellesskaper i miljøtjenesten.
- Det er utfordringer knyttet til drift av de velferdsteknologiske løsningene. Vi jobber med utbedringer.

- Flere av bofelleskapene har ikke nettverk for å utvide teknologibruken.
- Flere brukere mestrer eget liv bedre etter å ha mottatt hjelp som er basert på «Recovery» prinsippene. Flere har kunnet flytte ut av omsorgsboliger med tett bemanning, til ordinær kommunal bolig.
- Avlastning i institusjon til barn og unge er tildelt med 1042 døgn, og 2596 timer timebasert avlastning.
- Tjenesten «rask psykisk helsehjelp» har god utvikling. Innbyggere som mottar tjenesten, antas å komme fortere tilbake i jobb og skole.
- Noen avdelinger i enhet for mestring har høyt sykefravær. Arbeidslivsenteret/HR/BHT bistår i arbeidet med å redusere fraværet. Noe av sykefraværet er relatert til omstillingsarbeidet.
- Kompetanseheving:
 - opplæring i positiv atferdsstøtte (PAS)
 - kompetanseheving i smittevern
- Tilbudet om transport til/fra "Etter skoletid" blir fortsatt finansiert av kommunen. Avlastning, inkludert transport, skal være gratis.
- Endringer knyttet til reduksjon av bemanning på natt, i psykisk helse og rus, er ikke gjennomført. Årsaken er knyttet til mangelfull teknologi og andre ytre forhold.
- Rop team har hatt ansvar for transport og innlosjering av Covid- 19 pasienter, med behov for isolering på hotell.

Institusjon

- Det ordinære arbeidet med aktivitet og miljøarbeid har vært redusert på grunn av pandemi.
- Det har vært organisert aktiviteter knyttet til prosjekt finansiert av statsforvalter.
- Opplæring og bruk av VIPS-modellen (personsentrert omsorg) ble utsatt på grunn av pandemien. På slutten av året ble to ressurspersoner på TABO utdannet til kursholdere. VIPS ble igjen tatt i bruk. Modellen er unik og målet er å utvide bruken til alle sykehjem, i løpet av 2022.
- Det er store utfordringer med ny teknologi. Ønsket gevinst har uteblitt.
- Bruken av øyeblikkelig hjelp seng (ØHD) ble reorganisert og startet opp i september. Sengen ble brukt 8 ganger med en gjennomsnittlig liggetid på 11,5 døgn.
- Gjennomsnittlig liggetid for korttidsavdelingene er 22 døgn. Korttidsopphold tildeles som ØHD, rehabilitering, avlastning eller palliativ behandling.
- Antall plasser på nye Soltun sykehjem er tatt i bruk etter oppsatt plan. Reduksjon i bemanning, knyttet til utforming av bygg og ny teknologi, er ikke utført etter plan, på grunn av utfordringer med velferdsteknologi og pandemi.
- Kommunal stilling ved aktivitetsstuen, TABO er tatt bort. Deltakerne har selv regien for aktivitetene.
- Nytt kjøkken ble åpnet i august 2021. Gikk over fra kok/kjøl til kok/server prinsippet i ukedagene. Fokus på drift og etablering av meny.

Fastlegetjenesten

Det har over tid vært utfordrende å rekruttere fastleger i ledige hjemler i kommunen. I 2021 ble det derfor utarbeidet en ny modell for rekruttering, «Solamodellen». Modellen innebærer at:

- fastlegene kan inngå avtale med kommunen om forsterket basistilskudd for inntil 1.000 listepasienter
- Sola kommune tilbyr å kjøpe de immaterielle verdiene (Goodwill) i legepraksisen

Satsingen har gitt resultater og det er rekruttert seks nye fastleger. De nye legene er under spesialisering og kommunen har, gjennom ALIS prosjektet, kunne øke tilretteleggingen for gjennomføring av spesialiseringsforløpet.

I 2022 er målet å få på plass nye fastlegehjemler. Nye hjemler skal legge til rette for at legene kan redusere pasientlisten, og for at innbyggerne skal få en reell mulighet til å skifte fastlege. Det er forventning om at det kommer grep fra staten for å styrke fastlegeordningen. Det ikke er bærekraftig at kommunen skal subsidiere en så stor del av kostnadene.

Fagstab levekår

- Jobbet med smittevern og beredskap.
- Håndtert nasjonale føringer knyttet til drift av virksomhetene, som følge av Covid-19.
- Organisering, drift og koordinering av teststasjoner.
- Organisering, drift og koordinering av vaksinasjon.
- Organisering av karantene- og isolasjonshotell.
- Deltatt i koordineringsarbeid ved smitteutbrudd offshore.
- Ledet omstillingsarbeid knyttet til nye arbeidsmetoder og innsparinger.
- Ledet arbeidet med etablering av ny teknologi i institusjoner og hjemmetjenesten.
- Jobbet med utviklingsarbeid knyttet til stortingsmelding nr 15 «Leve hele livet».
- Rekruttert til 6 fastlegestillinger, økt satsing på spesialisering av leger gjennom ALIS prosjektet.
- Ledet det interkommunale prosjektet i velferdsteknologi, der 14 kommuner i regionen deltar.
- Arbeidet med «Kullingene» – en satsning hvor kommunen inviterer personer som er i overgangen fra arbeidsliv til pensjonist, med mål om å jobbe sammen for å skape en god alderdom i Sola kommune.

I tillegg til punktene ovenfor jobber virksomhetene med nærværsarbeid/ sykefravær i tråd med kommunens retningslinjer:

- Tett oppfølging med ansatte som er sykemeldt, eller har hyppig fravær.
- Tilby tilrettelagte oppgaver i en tidsbegrenset periode.
- HMS og nærvær er fast tema på personalmøter, driftsmøter og i kvalitetsteam.

- Samarbeide med kommunens HR-avdeling, bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivsenter.

Veien videre

I løpet av våren 2022 skal kommunedelplanen for tjenesteutvikling i helse- og velferdstjenesten 2017–2029 revideres. Delplanen vil bygge på revidert utgave av kommuneplanen. Kommunens strategiske mål og innsatsområder står sentralt i arbeidet.

Levekår skal levere bærekraftige tjenester av god kvalitet, på nye måter, i en tid med store demografiske endringer.

Levekår skal jobbe med utvikling av tjenestene ved å:

- Sikre god og relevant kompetanse i alle tjenester.
- Øke ressursinnsatsen på forebyggende arbeid og tidlig innsats.
- Gi innbyggerne like muligheter gjennom mestringsbaserte tjenester.
- Inkludere flest mulig i aktivitet og arbeid.
- Videreutvikle samarbeid med frivillige og pårørende.
- Involvere innbyggere i kvalitetsreformen «Leve hele livet».
- Fortsette arbeidet med «Kullingene».
- Tilrettelegge for aldersvennlige lokalsamfunn og demensvennlig kommune.
- Tilrettelegge for at flest mulig kan bo lengst mulig i eget hjem.
- Samarbeide med eksterne, relevante samarbeidspartnere.
- Sikre medvirkning, samhandling og samskaping.
- Ta i bruk ny tilgjengelig teknologi, digitalisere og forenkle.
- Sikre god beredskap gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser.
- Ha god økonomistyring i tjenestene.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Sola 2020	Sola 2021	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	57 184	57 811	59 173	37 846	57 540	49 498
Netto driftsutgift per bruker av hjemmebaserte tjenester (254)	253 533	251 438	263 840	249 401	283 213	266 741
Netto utgift per plass i institusjon, korrigert for utleie	1 060 457	1 295 362	1 193 438	1 222 810	1 041 111	1 176 598
Dekningsgrad						
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	29,5 %	27,1 %	31,0 %	24,1 %	27,3 %	30,1 %

Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	88,4 %	80,2 %	80,9 %	95,7 %	76,4 %	90,2 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)	11,1 %	15,7 %	14,8 %	11,6 %	9,1 %	16,8 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	6,0 %	6,8 %	6,1 %	16,5 %	5,3 %	17,4 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	20,3 %	20,5 %	23,8 %	24,2 %	24,7 %	29,4 %
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	44,3 %	41,2 %	32,6 %	46,1 %	34,7 %	35,2 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B) **)	3,3 %	3,0 %	3,8 %	2,5 %	3,9 %	4,0 %
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over (B)	21,0 %	20,2 %	20,9 %	16,0 %	21,8 %	15,3 %
Kvalitet						
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,84	0,76	0,57	0,52	0,54	0,58

**) Justert for utgiftsbehov

KOSTRA-analyse pleie og omsorg

Netto utgifter per plass i institusjon korrigert for utleie, har økt med omtrent kr 230 000 fra 2020 til 2021. Alle sammenligningskommunene har fått en økning i disse utgiftene fra 2020. Sola kommune har nå de høyeste netto utgiftene per plass i institusjon korrigert for utleie blant sammenligningskommunene, hvor Stavanger kommune har lavere utgifter enn de andre kommunene.

Sammen med Klepp har Sola kommune de laveste netto driftsutgiftene per bruker av hjemmebaserte tjenester i 2021. For Sola kommune er utgiftene per bruker lavere enn året før, mens de har økt for kostragruppe 09. Sandnes kommune har redusert sine utgifter per bruker siden 2019. Stavanger kommune har redusert sine utgifter per bruker siden 2020, men har fortsatt de høyeste utgiftene per bruker blant sammenligningskommunene.

Andel av alle brukere i Sola kommune som har omfattende bistandsbehov har blitt vesentlig redusert de siste fem årene, fra 35,9 prosent i 2017 til 27,1 prosent i 2021. Sola kommune ligger her på nivå med Stavanger kommune, mens Klepp med 24,1 prosent har den laveste andelen blant sammenligningskommunene. I kostragruppe 09 har over 30 prosent av brukerne omfattende bistandsbehov. Fra 2020 til 2021 vises en økning i bistandsbehovet i begge aldersgrupper for hjemmetjenestens mottakere, mens det har vært en reduksjon i bistandsbehovet for innbyggere på langtidsopphold, fra 88,4 til 80,2 prosent.

I 2021 utgjorde antall tilgjengelige plasser i institusjon i andel av innbyggere 80 år og over 20,2 prosent, en svak reduksjon fra 2020. I 2019 var denne dekningsgraden på 18,6 prosent. Sola kommune ligger på omtrent samme nivå som Sandnes og Stavanger, og har en høyere dekningsgrad enn Klepp og kostragruppe 09.

Sola har som mål å være en hjemmetjeneste-kommune, slik at dekningsgraden for institusjonsplasser på sikt ikke bør øke. Bistandsbehov for innbyggere på institusjon det siste året har blitt redusert, og andelen mottakere av hjemmetjeneste med omfattende bistandsbehov har økt. Man skal være forsiktig med å konkludere basert på endringer mellom enkeltår, men isolert sett kan dette indikere at kommunen i større grad greier å ivareta brukere med større bistandsbehov i hjemmet, noe som er en positiv utvikling. Tallene peker også på at en del av brukere på langtidsopphold ikke har omfattende bistandsbehov. Dette kan indikere at det ligger en mulighet i å ivareta flere brukere med mindre bistandsbehov i hjemmet i stedet for på institusjon.

I 2021 er antall årsverk per bruker av omsorgstjenester noe redusert, fra 0,84 til 0,76 årsverk per bruker. Antall årsverk er fortsatt høyere enn i 2018 og 2019, da det lå på omkring 0,6 årsverk per bruker, og blant sammenligningskommunene ligger Sola høyest. Klepp har lavest antall årsverk per bruker, på 0,52. Snittet for kostragruppe 09 ligger på 0,58 årsverk per bruker.

KOSTRA-analyse sosiale tjenester

Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp er på kr 57 811 per mottaker i 2021, noe som er omtrent samme nivå som i 2020, og samme nivå som i Sandnes og Stavanger. Blant sammenligningskommunene skiller Klepp seg ut med svært lave brutto driftsutgifter til sosialhjelp per mottaker, med kr 37 846. Nest lavest hadde kostragruppe 09 med kr 49 498.

For alle sammenligningskommuner med unntak av kostragruppe 09 har andelen mottakere av sosialhjelp i alderen 20-66 år falt fra 2020. I 2021 mottok 3,0 prosent av innbyggerne i denne aldersgruppa sosialhjelp, noe som er en reduksjon på 0,6 prosentpoeng fra 2020. Av sammenligningskommunene er det kun Klepp som har en lavere andel innbyggere som mottar sosialhjelp i 2021, med 2,5 prosent. I Stavanger mottar 3,9 prosent av innbyggerne mellom 20 og 66 år sosialhjelp.

41,2 prosent av mottakerne av sosialhjelp hadde dette som sin hovedinntektskilde i 2021. Dette er en reduksjon fra 44,3 prosent året før. Den eneste av sammenligningskommunene som hadde en større andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde var Klepp med 46,1 prosent. Resten av sammenligningskommunene hadde en reduksjon fra 2020 til 2021.

Samfunnsutvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet samfunnsutvikling består av fagstab, arealbruk, eiendom og kommunalteknikk. Fagstaben har ansvaret for å utarbeide kommuneplanen, og bidrar i arbeidet med kommunens andre økonomiske og strategiske styringsdokumenter. I tillegg legger fagstaben til rette for politisk behandling av

saker som gjelder kjøp og salg av kommunens eiendom og utbyggingsavtaler med private utbyggere. Arealbruk er delt inn i tre seksjoner: seksjon plan, seksjon kart og oppmåling og seksjon byggesak, landbruk og miljø. Eiendom har ansvaret for alle kommunens bygg, idrettsanlegg og parker. Kommunalteknikk har ansvaret for vei, vann, avløp og renovasjon i kommunen.

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap Regnskap Rev. bud.			Avvik i kr	Avvik i %
	2020	2021	2021		
400-Fagstab samfunnsutvikling	7 255	7 089	7 092	3	0,0 %
401-Eiendom	114 442	134 432	128 692	-5 740	-4,5 %
411-Kommunalteknikk	834	14 607	13 890	-717	-5,2 %
421-Areal	10 061	7 732	9 015	1 282	14,2 %
Sum	132 592	163 861	158 688	-5 173	-3,3 %

Tjenesteområdet samfunnsutvikling har et samlet merforbruk på kr 5,2 millioner sett i forhold til justert budsjett, noe som utgjør 3,3 prosent av total netto budsjetttramme på kr 158,7 millioner.

Virksomhet eiendom har et merforbruk på kr 5,7 millioner. Dette skyldes hovedsakelig merforbruk på strøm grunnet veldig høye strømpriser.

Virksomhet kommunalteknikk hadde i 2021 et samlet resultat på kr 0,7 millioner i merforbruk, men sett bort fra selvkostområdet er det et merforbruk på kr 1,5 millioner. Grunnen til at selvkostområdene ikke går i 0 er at etterkalkylen også tar hensyn til kostnader som blir bokført utenfor virksomhetsområdet.

Årsak til merforbruk gjelder kommunale veier hvor mye vinterdrift og høye strømpriser for gatelysene har bidratt til økte kostnader. Innenfor det gebyrfinansierte området har vann et merforbruk på kr 2,4 millioner som er belastet selvkostfondet. Det gebyrfinansierte området renovasjon har et merforbruk på kr 2,2 millioner som ble delvis dekket av den resterende saldoen på selvkostfondet med kr 1,4 millioner, resten må dekkes inn de påfølgende år. Det gebyrfinansierte området avløp hadde i 2021 et mindreforbruk på kr 5,4 millioner som er avsatt til selvkostfond.

Virksomhet areal har et samlet mindreforbruk på kr 1,3 millioner. For selvkostområdene endte private planforslag og byggesak med merforbruk på henholdsvis kr 0,3 millioner og kr 0,6 millioner. Det ble helt dekket av selvkostfondet på private planforslag, mens det ble delvis dekket med kr 0,4 millioner på byggesak. Det resterende måtte dermed dekkes av kommuneekassen. Oppmåling selvkost endte med et mindreforbruk på kr 0,4 millioner som ble satt av på selvkostfond. Selvkostområdet eierseksjonering endte i balanse, mens utslippstillatelser og kontroll endte med merforbruk på kr 125 000, som må dekkes av kommuneekassen da området ikke har oppsparte midler i fond.

Offentlige planer endte med et mindreforbruk på kr 1,2 millioner. Dette skyldes hovedsakelig mindre bruk av driftsmidler enn planlagt, i tillegg til mindre bruk av konsulenter enn budsjettet. Forvaltning av kartgrunnlag fikk et mindreforbruk på

kr 0,2 millioner som skyldes merinntekt på meglergebyr som er ført på den skattefinansierte delen i henhold til regelverket. Landbruk endte med et merforbruk på kr 0,3 millioner grunnet økte lønnskostnader som følge av at stillingsprosjenter ble økt. Miljø hadde i 2021 et mindreforbruk på kr 0,1 millioner som skyldes mindre overføringer i forbindelse med interkommunale tiltak enn budsjettert.

Dette jobbet vi med

Arealbruk

Seksjon plan

- Ny digital innbyggerdialog for medvirkning i plansaker er tatt i bruk. Løsningen inkluderer bruk av 3D-modell og gjør det lettere å forstå hva planene legger til rette for. Samskapning har vært begrenset på grunn av smittevernsregler.
- Samferdselsprosjekt som utbedring av sykkel- og gangsti langs deler av Nesbuveien og krysset TKV Kontinentalvegen ble vedtatt. Bussvei Forus nord og gang- og sykkelvei fra Hellestø til Ølberg Havneveg var til offentlig ettersyn.
- Rullering av trafiksikkerhetsplanen ble vedtatt og arbeidet med trafiksikker kommune er igangsatt.
- Vi jobbet kontinuerlig og målrettet med behandling av trafiksikkerhetssaker i samarbeid med kommunalteknikk, politi og Statens vegvesen med flere.
- Tre områdeplaner var på offentlig høring i 2021; Sande, Bærheim og Stokkavik. Fem private detaljreguleringsplaner var på offentlig høring, hvorav en også ble vedtatt i 2021.
- Gebyrinntjeningen ble sikret, ved at alle detaljreguleringene ble behandlet innen lovpålagt 12 ukers frist. Ved utgangen av 2021 hadde planseksjonen rundt 40 pågående reguleringsplaner.

Seksjon byggesak, landbruk og miljø

- Byggesak har i 2021 vært gjennom store endringer i personalet. Årsaken er at flere har pensjonert seg.
- Sammenlignet med endringene i personal som var i 2020, så har seksjonen ikke oppnådd like gode resultater som årene før, mye grunnet opplæring.
- Det er gjennomført 98 tilsyn i byggesak. Dette er 78 prosent av målet i den politisk vedtatte tilsynsplanen. Hoveddelen av tilsynene er ført i forbindelse med søknad om midlertidig brukstillatelse og ferdigattest.
- Byggesak har som mål å behandle alle sakene innenfor angitte tidsfrister. I 2021 behandlet byggesak 247 bygge- og delesaker.
- Landbruk og miljø har i 2021 hatt en midlertidig oppbemanning, hvor to deltidsstillinger ble økt fra 0,8 til 1,5. Dette har ført til en reduksjon i saksbehandlingstid og en bedre tilgjengelighet for innbyggerne. Seksjonen har også i større grad fått tid til å drive med aktivt informasjonsarbeid mot bøndene i kommunen.

Seksjon kart og oppmåling

- Kart- og oppmåling har vært gjennom store endringer dette året med permisjon, vakanse og utskiftning blant de ansatte på seksjonen.
- Prosjektet med å overføre alle fylkesveiene fra stat til fylkeskommune, førte til mye ekstraarbeid. For å avhjelpe dette, har seksjonen i stor grad benyttet seg av innleide e av konsulenter fra Sandnes kommune og privat firma.
- Selv med ekstern hjelp, ble det forsinkelser på oppmålingssakene i 2021 med tap av gebyr. Av 103 ferdige oppmålingssaker, ble det tapt gebyr på 22 av dem, totalt 460 000,-. Det vi forventes at etterslepet fortsetter i 2022, med noe tap av gebyr.
- Arbeidet med digitalisering og selvbetjente løsninger har pågått kontinuerlig. I tillegg ble det planlagt for opptegning av kommuneplankart.

Eiendom

- Ferdigstilte byggeprosjekter: omsorgsbygg i Kjelsberg ring, ny ungdomsskole på Kjerrberget, Sola Arena samt nytt småhus ved Risaberget.
- Prosjekter i planleggings- og oppføringsfase: Røyneberg barnehage, tilbygg Storevarden skole, nytt kultursenter i Tananger, ny Solahall og tursti.
- Større rehabiliteringer: Havnealleen barnehage, institusjonsskjøkken på sykehjemmet.
- Overtatte uteområder: Sola Arena, Kjerrberget Skole, og diverse byggefelt.
- Oppgraderte uteområder: Grannes skole, Dysjaland skole og Sola u.skole. Oppgradert til LED lys på fotballbanen på Tananger Stadion og i Åsenhallen hall A.
- Oppgradering haller: Åsenhallen hall A har fått nedslipt og lakket parketten. Byttet fasadeplater på Åsenhallen og Dysjalandshallen.
- Påbegynte prosjekter: dagsturhytte og aktivitetspark i sentrum, ny minnelund. Ny trapp opp til Indraberget på Sørnes.
- Fokus på reklamasjonsoppfølging i prosjekter.
- Arbeidet med tomteutvikling.
- Testet ut blomstereng i stedet for plen.
- Arbeidet med ny rammeavtale i samarbeid med Sandnes kommune på innkjøp og montering av lekeplassutstyr via en lokal entreprenør.
- Etablert robotklippere i soner hvor det er tidkrevende med manuell klipping.
- Byggdrift har jobbet med å restrukturere seksjonen.
- Arbeidet med ENØK-prosjekter på ulike bygg for å redusere energiforbruket.
- Anskaffet og etablert et nytt FDVU (Forvaltning, Drift, Vedlikehold og Utvikling) system som vil forenkle arbeidet med eiendomsdrift og forvaltning.
- Spillemiddelordningen er blitt brukt aktivt i byggeprosjekter og prosjekter utomhus.
- Bidratt med en del praktiske gjøremål i forbindelse med den pågående pandemien. Bistått inn mot grensekontroll i Risavika, og mot slutten av året avviklet denne igjen.
- Fokus på kontinuitet i driften ved et eventuelt smitteutbrudd, spesielt på gravlund.

Kommunalteknikk

- I løpet av 2021 ble det tatt organisatoriske grep på drift for å sikre effektiviteten og kvaliteten på arbeidet som utføres innen ansvarsområdene vei, vann, avløp og renovasjon.
- Innført GEMINI Privat, et nytt forvaltningssystem som digitaliserer og strømlinjeformer søknadsprosessen for tilknytning til kommunalt ledningsnett. Det jobbes med å utvide bruksområdet for dette systemet til flere ansvarsområder innen vann- og avløpsforvaltning, både i forhold til nye arbeidsmetoder og prosedyrer for å effektivisere kommunale søknadsprosesser.
- I områdene Risavika, Snøde, Tananger Ring, Tananger, Grannes og Tjelta er flere mindre innlekk (overvann inn i spillvannssystem) lokalisert og utbedret. I disse områdene er det utfordringer knyttet til feilkoblinger, som til tider fører til mye overvann i det kommunale spillvannssystemet. Dette reduserer kommunens strømutgifter til pumping, reduserer kostnader med levert avløp til IVAR og øker den tilgjengelige kapasiteten på vårt ledningsnett.
- Det arbeides systematisk med å finne og reparere lekkasjer på det kommunale vannledningsnettet, det er i år funnet to mindre lekkasjer. I HØP 2021 ble det opprettet en egen stilling for lekkasjesøk. Denne stillingen vil bli besatt i løpet av 2022, noe som vil bidra til å redusere lekkasjeprosenten på 26 prosent.
- 31 km med kommunal gang- og sykkelvei som ligger langs fylkesveiene er overført til fylkeskommunen i mai 2021.
- I 2021 har det vært store kostnader på vei knyttet til vintervedlikehold og strøm til veilysanleggene langs kommunal vei. Disse merkostnadene har påvirket avdelingens mulighet til drifte og vedlikeholde kommunale veier på en god måte. Av budsjettmessige hensyn, har det ikke vært mulig å reasfaltere noen av våre kommunale veier i 2021. Dette vil føre til redusert kvalitet på det kommunale veinettet.
- Kompleksiteten i reguleringsplaner, tekniske planer og oppfølgingsbehov fra utbyggere krever mye av virksomheten. Det er vanskelig å planlegge for dette både når det kommer til tidsbruk som kreves og personellressurser. Denne type oppgaver går tidvis på bekostning av virksomhetens andre forvaltningsoppgaver og oppleves utfordrende både for ledelsen og de ansatte.
- Kommunen har totalt 10 247 abonnenter på husholdningsavfall. Av disse er 2 411 tilknyttet nedgravd renovasjonsordning, noe som utgjør over 26 prosent.
- Abonnentene har hatt mulighet til å bestille henting av grovavfall på hjemmeadressen. Det er hentet grovavfall 596 ganger i 2021 med henting på 456 forskjellige adresser.

Fagstab samfunnsutvikling

- Kommunedelplan for klima og miljø 2021-2031 ble vedtatt i kommunestyret 28. oktober 2021.
- Utarbeidelse og vedtak av kommuneplanens planprogram. Planprogrammet fastlegger hvordan samfunnsdelen og arealdelen skal utarbeides og beskriver formålet med kommuneplanarbeidet.
- Vi startet arbeidet med ny kommuneplan.
- Forvaltning av statlige kompensasjonsmidler til næringslivet. Som følge av Covid-19 er det innvilget støtte på til sammen 18 079 538 kroner til 37 søkere.

- Bidratt i en rekke prosjekter knyttet til næringsutvikling i storbyregionen, blant annet Energihovedstad, helårsturisme, næringskonferansen 2021 med mer.
- Arbeidet med å konkretisere smartkommune i samsvar med felles samlende strategi for innovasjon, digitalisering og smartkommune har pågått hele 2021, både innen prosjekt, samarbeid og nettverk.
- Sammen med Stavanger og Sandnes arbeider stab med å slutføre interkommunal kommunedelplan for Forus (IKDP F). Planarbeidet forventes å bli slutført i løpet av 2022.

Veien videre

Innbyggerne skal oppleve mest mulig sammenhengende og sømløse tjenester, som er enklere å motta. En utfordring er å gjøre planforslagene forståelig for alle, noe som er en forutsetning for at lokaldemokratiet fungerer. For å få til dette skal vi samhandle mer og legge til rette for samskaping. Samhandling skal skje på tvers av virksomhetsområder og seksjoner i samfunnsutvikling, men også på tvers av tjenesteområder i kommunen og i eksterne samarbeid.

I samfunnsutvikling har vi flere arenaer som legger til rette for økt samhandling og samskaping, og i tiden fremover vil vi bruke disse inn i arbeidet med revideringen av kommuneplanens samfunns- og arealdel.

Sammen med innbyggerne må vi finne nye måter å utvikle faglige, økonomiske og bærekraftige løsninger. Derfor ønsker vi å legge til rette for at lokalsamfunnet engasjeres i større grad i den framtidige samskapingskommunen. Dette innebærer at kommunen må være modige og tørre å prøve nye ting. Gevinsten blir bedre tjenester, at det blir enklere å holde seg oppdatert på nye planforslag og at det er lettere å involvere seg.

Vi er i gang med å forberede oss på en mer offensiv nasjonal klimapolitikk. For å hindre alvorlige klimaendringer, og for å omstille oss til et nullutslippssamfunn. Kommunen vil i løpet av 2022 opprette en gruppe som har mandat til å koordinere gjennomføringen av den vedtatte kommedelplanen for klima og miljø.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Sola 2020	Sola 2021	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Prioritet						
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	158 123	172 772	197 386	197 525	209 174	167 392
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	5,9	6,4	4,1	4,4	5,1	5,0
Produktivitet						
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 160	2 160	2 904	3 930	2 755	4 400

Herav energikostnader per kvadratmeter (kr)	76,0	173,0	132,0	130,0	136,0	128,0
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	84	155	43	50	150	89
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	1 275	1 275	1 824	2 090	1 632	3 048
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 756	2 756	3 391	3 029	2 888	3 025

Kostra-tallene for 2021 viser at Sola bruker mindre enn sammenligningskommunene per kilometer kommunal vei og gate til drift og vedlikehold, men at beløpet har gått opp fra kr 158 123 i 2020 til kr 172 772 i 2021. Til sammenligning bruker Sandnes kr 197 386, Klepp kr 197 525, Stavanger kr 209 174 og Kostragruppe 09 kr 167 174.

Sola ligger høyest blant sammenligningskommunene og Kostragruppe 09 med 6,4 kvadratmeter formålsbygg per innbygger, mens Sandnes ligger lavest med 4,1 kvadratmeter.

Grunnet høye energipriser har energikostnader per kvadratmeter økt voldsomt det siste året, fra kr 76 i 2020 til kr 173 i 2021. Til sammenligning har kostnadene i Stavanger gått opp fra kr 87 til kr 136 og i Sandnes fra kr 83 til kr 132.

Sola kommune brukte i 2021 kr 155 per kvadratmeter på vedlikehold mot kr 84 i 2020. Dette er høyest av samtlige kommuner i sammenligning oss med i tillegg til Kostragruppe 9.

Tallene viser at Sola kommune i 2021 hadde lavest vann-, avløps- og renovasjonsgebyrer blant de vi sammenligner oss med. Totalt ligger Sola på kr 6 191, mot Stavanger på kr 7 275, Sandnes på kr 8 119, Klepp på kr 9 049 og Kostragruppe 09 på kr 10 473.

